

IZ VSEBINE:

Program elektro-energetike tudi v Ptuj (stran 3)
Nova davčna zakonodaja (stran 4 in 5)
Agromelioracije v Šturmovcu (stran 6)
Ljudske pevke iz Dravc (stran 7)
Vzdrževanje in varstvo cest (stran 8)

PRESEDNOSTVO
SKUPŠČINE OBČINE
PTUJVečji
poudarek
odborom
zborov

Na seji predsedstva skupščine občine Ptuj so v ponedeljek, 21. februarja najprej ocenili potek zadnjih sej zborov združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Ob tem so menili, da bi bilo v bodoče potrebno posamezne odloke temeljiteje strokovno pripraviti, vsestransko preučiti in tudi pravno uskladiti. Pri tem ima odgovorno vlogo statutarno pravna komisija, zato so predlagali, da bi se naj ta komisija vključevala že v nastajajoče dokumente tako, da bi obravnavala že delovno gradivo.

Večjo vlogo bi morali dajati tudi delu odborov pri posameznih zbora. V odborih gradivo podrobneje obravnavajo, morali bi biti tudi seznanjeni s stališči statutarno pravne komisije in na podlagi vsestranske preučitve predlagati zborom stališča. Na vsaki seji zbora bi naj obvezno poročali predstavniki odborov. Da bi se o delu in problemih, ki se ob tem pojavljajo podrobneje pogovorili, bo predsednik skupščine sklical delovni razgovor s predsedniki odborov.

Predsedstvo je tudi v celoti podprlo predlog, da se podaljša javna razprava o vsebini odloka o zaščitenih kmetijah in predlagalo, da bi naj to razpravo povežemo s predlogom delovnega časa trgovskih, gostinskih in obrtnih obratov v občini, o družbeno ekonomskem položaju krajevnih skupnosti in o obdelavi zemljišč, s posebnim poudarkom na spomladansko setev in uresničevanju plana setve sladkorne pese. Razprave naj bodo organizirane v okviru KK SZDL v njih sodelujejo delegacije za zbor krajevnih skupnosti, potrošniški sveti in drugi zainteresirani občani.

Predsedstvo je podrobneje obravnavalo predloge in stališča odborov do posameznih točk dnevnega reda seje družbenopolitičnega zbora, ki se bo sestala, 24. februarja in ostalih dveh zborov, ki bosta zasedala na ločenih sejah v torek, 1. marca.

Ob koncu so se na seji predsedstva tudi dogovorili, da bodo predsedniki zborov sklicali skupno zasedanje vseh treh zborov, ki bi se naj sestali, 24. marca. Delegati bi skupno poslušali informacijo o uresničevanju družbeno ekonomskega razvoja občine, obravnavali predlog sprememb in dopolnitev resolucije za letošnje leto, sprejeli program dela do konca leta, obravnavali dogovor o usklajevanju davčne politike in sklepali o več predlogih odlokov. Posebej pa bodo obravnavali vprašanja o skrbi prebivalstva in položaj trgovine ter poročila občinskega izvršnega sveta in upravnih organov občine Ptuj.

FF

S SEJE OBČINSKEGA SVETA ZSS PTUJ

Ne za vsako ceno v nov
delovni čas

V razprave okrog novega delovnega časa se aktivno vključujejo tudi ptujski sindikati in pri tem poudarjajo, da se je potrebno odločiti za tak delovnik, ki bo v resnici prispeval k več in boljše delu. Pomeni, da bomo delali v tistem delovnem času, ko smo tudi najbolj produktivni. Predvsem pa je potrebno, da na podlagi analiz oziroma konkretnih raziskav, sprejmemo odločitev o novem delovniku. Odgovoriti je potrebno na vprašanje: kdo se bo preusmeril in kdo ne. Proizvodnja v novih okvirih prinaša s seboj tudi dražje storitve v družbenih dejavnostih in podobno.

Vse dosedanje razprave pa kažejo, da smo ponovno šli v razpravo neorganizirano in neodgovorno. Nekateri so se že ob koncu leta odločili za nov delovnik, drugi čakajo na odlok. Zelo odgovorno so se vseh spremljajočih problemov, ki spremljajo delo po novem, lotili v DO Agis in ugotovili, da imajo delavci, ki prihajajo na delo ob štiri uri najmanj problemov. Zagotovljeni so vsi prihodi in odhodi z dela, več težav pa je ob sedmi uri. Ob sobotah so urejeni prevozi le za eno izmeno, to je za čas od 6. do 14. ure. Podobno ugotavljajo tudi v ptujski bolnišnici, kjer že mesec dni delajo od sedme do 19. ure zvečer. V isti sapi pa dodajajo, da ima probleme s prevozi

okrog 80 ljudi in da verjetno posamičnih želja, ker gre za 4 do 5 delavcev na posameznih linijah, ne bo mogoče zadovoljivo rešiti.

Nekateri vidijo v novem delovniku tudi rešitev problema šušmarstva. Žal pa temu ni tako. Vseh, ki imajo krpice zemlje ne moremo označiti kot šušmarje, saj si nekateri z lastnim pridelkom izboljšujejo življenjski standard. Zavedati se je potrebno, da so v Agisu še delavci, ki imajo le 8500 dinarjev osebnega dohodka. Imamo pa jih tudi drugje. Povsem drugače pa je obravnavati delavce, ki imajo več hektarjev zemlje. Le-te je treba postaviti pred odločitev ali bodo delali v proizvodnji ali se bodo odločili za delo na zemlji.

Občinski svet ZSS Ptuj je na ponedeljkovi seji sprejel tudi zaključni račun za leto 1982 in finančni načrt za leto 1983. Tako je v finančnem programu, ki ima za 10 odstotkov povečane prihodke glede na resolucijske usmeritve, letos manj za tiste dejavnosti, kjer sindikat letos ni nosilec. Več pa se letos namenja za izobraževanje.

Sprejel pa je tudi program dela za prvo polletje v predloženi obliki z dodatno nalogo, da se v prvem polletju obravnava varnostno-politično oceno. MG

PRESEDNOSTVO OK SZDL PTUJ

O uresničevanju
zakona
o stanovanjskem
gospodarstvu

„Nalogo na področju preoblikovanja hišne samouprave in samoupravnega organiziranja stanovalcev v skladu z zakonom o stanovanjskem gospodarstvu še niso uresničene v predvidenem obsegu.

Skupnosti stanovalcev v stanovanjskih hišah in sveti stanovalcev v krajevnih skupnostih so temeljne oblike samoupravnega organiziranja stanovalcev, vendar v večini primerov niso organizirane v celoti v skladu z načeli zakona o stanovanjskem gospodarstvu, sveti stanovalcev v krajevnih skupnostih pa sploh niso organizirani.“

Tako je med drugim zapisano v obširnem poročilu koordinacijskega odbora za družbeno ekonomsko odnose v stanovanjskem gospodarstvu pri OK SZDL Ptuj, ki je bilo osnova za razpravo na seji predsedstva OK SZDL v petek, 18. februarja. Predsedstvo je sprejelo stališče, da naj vsaka občinska družbenopolitična organizacija obravnava akcijski program za uresničevanje zakona o stanovanjskem gospodarstvu in s skozni svoje osnovne organizacije zavzame za uresničitev nalog na področju samoupravnega organiziranja stanovalcev. Predvsem gre za to, da bodo sveti stanovalcev v krajevnih skupnostih — ne le ustanovljeni, temveč tudi stvarno zaživi.

Kulturno-prosvetno društvo „Sava“ Frankfurt v ZR Nemčiji bo v začetku marca imelo programsko-volilni zbor, ki ga bodo povežali s kulturnim programom in proslavo 8. marca — mednarodnega dneva žensk. Občni zbor in proslava je praktično srečanje več sto naših delavcev, ki so na začasnem delu v tujini, zato je treba to srečanje tudi izkoristiti za obveščanje naših delavcev o razvoju ptujske občine, zlasti še drobnega gospodarstva, možnosti zaposlitve in odpiranja deficitarnih obrtnih dejavnosti. Ker je OK SZDL pokrovitelj KPD „Sava“ Frankfurt, so na seji imenovali 2 člana predsedstva, ki se bosta udeležila občnega zbora v Frankfurtu.

Planinsko društvo Ptuj praznuje letos 30-letnico nadvse uspešnega delovanja. Jubilej bodo povežali tudi z 90-letnico Planinske zveze Slovenije in z odprtjem haloške planinske poti od Zavrča na Donačko goro. Ta slovesnost bo predvidoma v jeseni. Zaradi tega se je Planinsko društvo Ptuj obrnilo na OK SZDL glede pokroviteljstva. Predsedstvo je v celoti podprlo program in prizadevanja planinskega društva, vendar OK SZDL Ptuj materialne možnosti ne dopuščajo, da bi lahko prevzela obveznosti pokrovitelja. Zato so predlagali, da bi naj bila pokrovitelj ena od večjih ptujskih delovnih organizacij.

FF

PRED SKUPNO SEJO ZBOROV
SKUPŠČINE OBČINE ORMOŽ

V sredo, 2. marca dopoldne se bodo v dvorani delavske univerze v Ormožu sestali na skupni seji vsi trije zbori skupščine občine Ormož, ki jo je sklical predsednik skupščine Tone Luskovič.

Dnevni red skupne seje obsega poročilo o uresničevanju programa prvega občinskega samopriprave (podrobneje poročilo o tem objavljamo na 4. strani), poročilo o realizaciji sredstev za zadovoljevanje skupnih potreb v občini Ormož v letu 1982, oceno poslovanja za Tovarno sladkorja Ormož (povzetek iz tega poročila objavljamo na 2. strani), obrazložitev odloka o proračunu občine Ormož za

leto 1983 (sklepali o tem bodo delegati na ločenih sejah) in obravnavali vprašanja delegacij in delegatov.

Po skupni seji bodo delegati zbora združenega dela zbora krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora nadaljevali delo na ločenih sejah. V skladu s svojimi pristojnostmi bodo obravnavali osnutek odloka o davkih občanov v občini Ormož, o predlogu odloka o zaključnem računu proračuna občine, osnutek odloka o proračunu in obravnavali nekaj premoženjsko pravnih zadev.

- u

V Ormožu o prenašanju
tradicij NOB

Na kratko smo že poročali, da je bila v sredo, 16. februarja v Ormožu skupna seja občinske konference SZDL in občinskega odbora ZZB NOV kjer so ocenili dosedanja večletna organizirana prizadevanja uspehe in slabosti in se na podlagi tega dogovorili za nadaljnje — še boljše delo. Gre predvsem za bolj usklajene akcije na področju negovanja, razvijanja in prenašanja tradicij NOB tako na mladino kot na odrasle.

Na tem področju v ormoški občini že štiri leta delajo organizirano, zato tudi uspehi niso izostali. V posameznih krajevnih skupnostih so v tem času postavili tri nove spominska obeležja NOB, v Središču ob Dravi so uredili muzej NOB in zbirko še dopolnjujejo. Zbirajo prispevke za kroniko NOB na območju občine, ki jih bo treba strokovno urediti, vzdržujejo obeležja NOB in partizanske grobove in izvajajo vrsto drugih aktivnosti.

Ob tem pa so v razpravi opozorili tudi na razne slabosti, ki prihajajo do izraza v posameznih krajevnih organizacijah ZZB NOV in v šolskih okoliših. Posamezni razpravalci pa so predvsem opozorili na pomen razvijanja moralnih vrednot NOB, ki morajo prav v sedanjih težkih gospodarskih razmerah še toliko bolj priti do izraza tako v odnosu do človeka, v razvijanju tovarštva, bratstva in enotnosti kot tudi na drugih področjih življenja in dela.

Ko so na zadnji seji zbori skupščine občine Ormož razpravljali o stanju in problemih osnovnih šol v občini, so med drugim ugotovili, da ohranjanju in prenašanju tradicij NOB posvečajo premalo pozornosti. Zato so v sklepkih zapisali, da je treba vsako leto to področje vključiti v učne načrte in programe dela interesnih dejavnosti. V vsakem šolskem letu je treba na učiteljski konferenci obravnavati področje ohranjanja in prenašanja tradicij NOV. Gre torej za organizirano družbeno akcijo vseh socialističnih sil, frontno povezanih v SZDL.

- u

V SOBOTO ZVEČER V RDEČI VRTNICI

PROGLASITEV NAJBOLJŠIH
ŠPORTNIKOV IN PLES

Ob koncu tedna bomo tudi v ptujski občini proglasili najboljše športnice, športnike in ekipe v letu 1982. To nalogo je opravila komisija za vrhunski šport pri ZTKO. Ob tem bodo posebna priznanja prejeli najboljši iz posameznih panog, zaslužni trenerji in najboljša šolska športna društva, podelili pa bodo tudi Bloudkove značke za dolgoletno aktivno delo na telesnokulturnem

področju. Prireditev pričela se bo ob 19. uri, bo namenjena tudi širšemu krogu občanov, zato organizator — Atletski klub Ptuj — pripravlja tudi ples, razvedrilo, povabili pa so tudi nekatere znane slovenske športnike in športne delavce. Vstopnice za družabni večer (450 din) prodajajo v recepciji hotela Poetovio.

I. k.

Smučarski skoki tudi pri nas

Smučarski skoki so bili še pred desetletjem šport, značilen le za Gorenjsko in druge hribovite kraje. Pred šestimi leti pa so pogumni fantje iz Strmca v KS Leskovec sredi Halož napravili prvo omembo vredno skakalnice na našem območju. Danes je to že 25 metrska skakalnica, kjer so v nedeljo že šestič zapored pripravili tekmovanje v smučarskih skokih.

Sneg, ki je v začetku februarja lepo pobelil našo pokrajino, je omogočil tudi mladim v KS Juršinci, da so v Grlicah zgradili 20 metrsko smučarsko skakalnico, kjer so v nedeljo prav tako izvedli krajevno prvenstvo v smučarskih skokih.

O obeh tekmovanjih preberite podrobnejša poročila na 13. strani.

Polja je prekrila snežna odeja, ki varuje ozimine pred mrazom.

foto: I. kotar

Skakalnica v Strmca je bila zelo dobro pripravljena, skoki so bili lepi in številno občinstvo je imelo kaj videti. foto: M. Ozmec

O direktorju, ki je rasel s kolektivom

Pred kratkim smo v Tedniku obširneje poročali o prizadevanjih delavcev v CD za popravilo voz v Ptuj. Tedaj smo se namreč pogovarjali s sedanjim direktorjem Ivanom Šicem, inž. organizacije dela. Čeprav ni bil najbolj navdušen nad tem, da bi nekaj besed zapisali tudi o njem, ker se pač ne želi hvaliti, to mu sicer radi verjamemo, vendar smo le izvlekli nekaj iz njegovega življenjepisa. Čeprav nam je bilo že prej znano,

Po vseh opravljenih izpitih oziroma z diplomom v rokah je postal obratovodja strojnega oddelka. To delo je opravljal vse do sredine lanskega leta, ko je bil imenovan za direktorja CD za popravilo železniških voz Ptuj. Pri tem ni odveč, če zapišemo, da je bil vseskozi zelo dejaven tudi na političnem področju. Največ je delal v sindikatih, leta 1967 je postal tudi član zveze komunistov. Bil tajnik medobčinskega odbora sindikata za promet in zveze. Tedaj je prejel tudi srebrni znak zveze sindikatov Slovenije.

Njegovo aktivnost pa je zlasti čutili tudi v Krajevni skupnosti Turnišče, kjer je trenutno predsednik sveta KS Turnišče.

Ob našem obisku smo brez posebnega dovoljenja vstopili v veliko novo halo, kjer smo kar prvega delavca, ki je delal novo „obleko“ na železno podvozje vagona povprašali, kako pri njih upravljajo, pa mi je ob delu dejal, da odkar imajo novega direktorja, da se je že marsikaj spremenilo na bolje. Prepričan je tudi, da ko bodo dokončali vse načrtovane novogradnje, zlasti modernizacijo strojnega parka, da bodo potem dosegali še boljše delovne uspehe, in ravno največ dela na tem njihov sedanjí direktor. S tem pa smo brez dvoma povedali več kot dovolj.

Škoda, da imamo pri nas tako malo vodilnih mož v prvi osebni, ki bi si za razvoj svoje delovne organizacije tako prizadevali in da bi jih delavci tako cenili. Marsikje bi potem lahko ob zaključku neke „bilance“, mesto o izgubi, govorili o dobičku.

Franjo Hovnik

Ivan Šic

da je naš sogovornik pred imenovanjem za direktorja tega prizadevanega skoraj 300-članskega kolektiva, bil delavec v tem kolektivu, da je torej rasel skupaj s kolektivom, da torej pozna skorajda vsak vijak, vsako matico, ki jo je treba pritrčiti pri vagonu, predno ga lahko varno spustijo po tračnicah in v širni svet.

Ivan ŠIC je pričel delati v železniških delavnicah leta 1962, torej nekaj pred 20 leti, ko mu je bilo 26 pomladi, kot kvalificiran delavec.

Zilica po znanju mu ni dala miru in se je že naslednje leto izredno vpisal v srednjo šolo — strojna smer v Mariboru, ki jo je obiskoval poleg svojega vsakdanjega dela ter kot nam je povedal, tudi v rednem roku uspešno končal. Po končani šoli je postal tehnolog oziroma kontrolor proizvodnje.

Nekaj let je potem miroval. Tedaj si je med drugim zgradil ob Zagrebški cesti tudi svoj novi dom.

In zopet je pričel razmišljati o tem, da potrebuje še več znanja. Pet let pozneje je po ponovno vpisal med izredne študente in sicer v Višjo šolo za organizacijo dela v Zagrebu ter jo leta 1978 tudi uspešno končal. Čeprav priznava, da se je moral v tem času odrediti marsičemu, da je za študij porabil tudi precej svojega letnega dopusta in ko so se mnogi njegovi sodelavci kopali kje v morju, je on buljil v učbenike, poslušal predavanja, delal izpit za izpitom.

Kako s stanarinami?

V občini Ptuj je bil že leta 1979 sklenjen samoupravni sporazum o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine v občini. Njegova določila in usmeritve pa se uresničujejo le deloma.

Vzrok za to je neskladje med politiko cen in usmeritvami ter večje letno stopnjo rasti cen stanovanjske gradnje, kot je bila predvidena v sporazumu. Tako v samoupravni stanovanjski skupnosti predvidevajo, da bodo v prvi polovici letošnjega leta povečali stanarino za okoli 25 odstotkov, kar je v skladu z določili samoupravnega sporazuma, vendar še daleč od stvarne ekonomske stanarine.

Del stanarine je namenjen za vzdrževanje stanovanjskih hiš. Od tega se 70 odstotkov zadržuje pri samoupravni stanovanjski skupnosti in se uporablja v skladu z letnimi plani vzdrževanja, 30 % pa ostane skupnosti stanovalcev.

Ugotavljajo, da prav sredstva, ki ostajajo skupnostim stanovalcev, ostajajo v precejšnji meri neizkoriščena, kar kaže, da samoiniciativnost hišne samouprave ni zadostna (programi vzdrževanja). Za sredstva pa, ki se združujejo za ureditve stanovanjske skupnosti, ugotavljajo, da so premajhna.

OCENA POSLOVANJA ZA TOVARNO SLADKORJA ORMOŽ V LETU 1982

Zbori skupščine občine Ormož bodo na seji v sredo, 2. marca na skupni seji obravnavali tudi oceno poslovanja za tovarno sladkorja Ormož v letu 1982. Ocena, ki jo je pripravilo vodstvo Tovarne sladkorja Ormož, bo prav gotovo zanimala — ne le pridelovalce sladkorne pese, temveč tudi širšo javnost, zato objavljamo najbistvenejši del poročila.

Poslabšane razmere gospodarjenja so narekivale potrebo, da se s težkim ekonomskim položajem, ki bo nastal v Tovarni sladkorja Ormož ob koncu poslovnega leta seznanijo družbenopolitične skupnosti SR Slovenije z namenom, da se vključijo v razreševanje nastale ekonomske problematike, ker se ocenjuje, da Tovarna sladkorja Ormož v letu 1982 ni poslovala v okviru normalnega poslovnega rizika in obseg izpada dohodka presega obveznosti članic Poslovne skupnosti za sladkor.

Da je ekonomski položaj težak, dokazuje podatek, da se za poslovno leto 1982 predvideva izguba v znesku 373,8 mio din.

VZROKI IZGUBE

1. Nesorazmerje cen med vhodno surovino, materialom in končnim izdelkom.
2. Slaba letina, ki je povzročila izpad dohodkov v Tovarni sladkorja Ormož, kakor tudi pri proizvajalcih sladkorne pese.
3. Visoke obresti iz naslova najetih kreditov za osnovna in obratna sredstva, kakor tudi nepopolno izkoriščanje kapacitet.

MEDSEBOJNE OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI PO SPORAZUMU

Smatra se, da Tovarna sladkorja Ormož posluje v okviru normalnega poslovnega rizika v naslednjih okoliščinah:

- če bo prodajna cena sladkorja fco tovarna v razmerju 16:1 do dogovorjene odkupne cene sladkorne pese, ki jo plača tovarna,
- če bo prodajna cena melase fco tovarna do normalne odkupne cene sladkorne pese v razmerju 3,90:1,
- če bo prodajna cena svežih rezancev fco tovarna do normalne cene sladkorne pese v razmerju 1:6,
- če bo cena suhih peletiranih rezancev fco

tovarna do cene za srednje kurilno olje — mazut fco naloženo pri proizvajalcu v razmerju 1:1.

DOSEŽENA RAZMERA PO SPORAZUMU

— prodajna cena sladkorja — sladkorna pesa 13,4:1, kar pomeni, da bi morala biti cena sladkorja 35,22 din. Izpad dohodka pri sladkorju je 151,6 mio din.

— prodajna cena melase-sladkorna pesa 3,86:1, kar pomeni, da bi morala biti cena melase 8,59 din. Izpad dohodka pri melasi je 0,8 mio din.

— prodajna cena suhih pesnih rezancev — kurilno olje 0,65:1, kar pomeni, da bi morala biti cena suhih pesnih rezancev 12,95 din. Izpad dohodka pri suhih pesnih rezancih je 47,3 mio din.

Iz navedenega izhaja ugotovitev, da za izpad dohodka v vrednosti 206,9 mio din ne morejo nositi rizika ustanoviteljice Tovarne sladkorja Ormož in zaradi tega niso dolžne pokrivati izgube, ki nastaja zaradi nesorazmerja med surovino, reprodukcijskim materialom in končnimi izdelki.

Ostali del izgube v vrednosti 168,6 mio din odpade na pokrivanje izpada digestije pri proizvajalcih sladkorne pese, pokrivanje rizičnih površin in deponij v skupni vrednosti 103,6 mio din. Preostanek izgube v vrednosti 65 mio din odpade na nepopolno izkoriščanje proizvodnih kapacitet.

SPLOŠNO GOSPODARSKO STANJE PROIZVAJALCEV SLADKORJA

Ekonomski položaj industrije sladkorja je v letošnjem letu kritičen. Cena sladkorja iz letošnje proizvodnje je 29,50 din ter ne pokriva v celoti povečanih stroškov proizvodnje.

Na osnovi do sedaj obdelanih podatkov lahko sklepamo, da zaradi slabe digestije sladkorne pese plan proizvodnje sladkorja ne bo dosežen.

Prej omenjeno stanje odpira poleg ostalih, dva bistvena problema, tako za industrijo sladkorja, kot za družbo kot celoto.

Prvi problem je v tem, da letošnja proizvodnja ne bo zadoščala za zadovoljevanje domačih potreb do nove kampanje in drugič nič

manjši problem, ki bo nastal po zaključnih računih, ko bo sladkorna industrija izkazala ogromne izgube.

Če upoštevamo nove cene proizvodov, količine pese za predelavo, kakor tudi nizko povprečno digestijo lahko predvidevamo, da bodo izgube v letošnjem letu znašale 3,420 mio din. Vzroki za izgube bodo zlasti:

1. obstoječa dispariteta cen med vhodnimi surovinami, materialom in končnim izdelkom,
2. nizka digestija sladkorne pese v letošnjem letu,
3. visoke obresti iz naslova kreditov za osnovna in obratna sredstva ter neizkoriščene kapacitete,
4. amortizacija, ki se je v letošnjem letu povečala za 200 %.

Vsi našeti vzroki so take narave, da jih industrija sladkorja ne more samostojno rešiti, zlasti zaskrbljujoče so obresti in amortizacija, ki bo dolgoročno vplivale na povečanje proizvodne cene sladkorja. Nizka digestija je le trenutni vzrok poslabšanih rezultatov.

Na osnovi prej omenjenih vzrokov zaključujemo, da se le z odpravo disparitete cen lahko dolgoročno zagotovi nemoteno poslovanje v industriji sladkorja.

Po vsklajenih planih republik in pokrajin za leto 1983 bo potrebno v naslednjem letu povečati zasejane površine za 22,6 %, količine pese pa za 30,4 %.

V nadaljevanju poročila je s številčnimi podatki podrobneje prikazano stanje in vzroki izgube primerjalno za leti 1981 in 1982, poraba surovin in osnovnega materiala na tono sladkorja, možnost pokrivanja dolgoročnih kreditnih obveznosti z obračunano amortizacijo, vpliv razvednotenja dinarja (inflacija in devalvacija) na povečanje obveznosti Tovarne sladkorja Ormož, kadri in osebni dohodki, ocena celotnega prihodka in njegove delitve, ocena poslovne izgube industrije sladkorja Jugoslavije in sklepe ugotovitve. Ob koncu poročila pa je poudarjeno, da le z odpravo razlike cen in svobodnejšim delovanjem tržišča bo možno zagotoviti nemoteno poslovanje Tovarne sladkorja Ormož.

— u

POGOVOR Z JOŽETOM BOTOLINOM

Gradbeništvo v slepi ulici?

Ne, gradbeništvo ni v slepi ulici, to lahko z gotovostjo trdimo, čeprav trenutne razmere niso najbolj obetavne. Res je, da so se zaostreni pogoji gospodarjenja najmočnejše odrazili prav na področju gradbeništva, saj so investicije močno omejene, kar je vplivalo na precejšnje zmanjšanje fizičnega obsega del.

V Jugoslaviji dela v gradbeništvo neposredno 630 tisoč ljudi, posredno pa še okrog 350 tisoč. V Sloveniji dela v gradbeništvo od projektive do zaključnih del 86 tisoč ljudi, v ptujski občini pa dela na tem področju 1814 ljudi. Fizični obseg naložb bo v Jugoslaviji v tem letu manjši za okrog 20 odstotkov kar pomeni, da prav toliko zmogljivosti gradbeništva ne bo angažiranih.

Kaj storiti? Dve možnosti se ponujata: poiskati možnosti za izvajanje del v tujini ali pa preusmeriti proizvodne programe nekaterih organizacij združenega dela. Jasno je, da se v takšni situaciji bolje znajdejo tiste organizacije, ki so dobro organizirane, ki so sposobne premagovati težave s katerimi se sedaj srečujejo.

V izredno neugodnem položaju so se sedaj znašle manjše organizacije združenega dela, ki kadrovske, tehnične in tehnološke niso usposobljene za prevzemanje večjih del na tujem pa tudi na domačem trgu.

Kakšen je položaj gradbeništva v ptujski občini?

„Reči moram, da s stanjem na področju gradbeništva v ptujski občini je dalj časa nismo zadovoljni.“ pravi Jože Botolin, predsednik občinskega komiteja ZKS Ptuj.

„Teh 1.800 ljudi je zaposlenih v sedmih organizacijah združenega dela, ki so tako ali drugače povezane z večjimi asociacijami, nekatere pa seveda niso in zato nimajo možnosti, da bi delale drugje kot v domači ali pa v sosednjih občinah.“

Prvič se je resno obravnavalo vprašanje združevanja ptujkega gradbeništva že leta 1974. Takrat je bila pred ptujsko gradbeno operativno postavljena politična in ekonomska utemeljena zahteva prou-

čitve združevanja. Takratni referendum med gradbenim podjetjem Drava in Gradnjami je propadel.

Vsaka od teh organizacij se je povezala samostojno v večjo asociacijo.

Gradnje dokaj uspešno v Gradis, kjer so še danes, Drava pa dosti manj uspešno v Stavbar iz katerega se je leta 1981 izločila, ker združitev ni dala pričakovanih rezultatov.

Ptujski Elektrokovinar se je v preteklosti združil s PMI Maribor, ki je sestavni del sozda IMP Ljubljana. Pleskar Ptuj se je združil v sozd Združenih proizvajalcev strojne opreme in to utemeljeno, saj je obseg del, ki jih izvaja na področju gradbeništva zanemarljivo majhen.

Pretežni del dejavnosti je namreč antikorozijska zaščita konstrukcij in opreme, kar je področje strojegradnje.

V februarju 1981 je bilo ponovno izpostavljeno vprašanje združevanja gradbeništva in to na problemski konferenci komunistov v občini, tik pred konferenco CK ZK Slovenije na to temo. Na problemski konferenci občinske konference ZKS Ptuj smo takrat temeljito obravnavali probleme gradbeništva in zastavili aktivnosti.“

Katere so bile te aktivnosti?

„Vsem organizacijam združenega dela, ki so se v preteklosti integrirale smo naložili nalogo, da morajo v kratkem času oceniti uspešnost ali neuspešnost integracije. Nadalje smo naložili velikemu delu ptujke gradbene operativne — konkretno Gradnjam, Dravi, Opekar, nizkogradnjam pri Komunalnem podjetju in Projekta inženiringu — da v posebni delovni skupini proučijo možnosti in oblike združevanja navedenih organizacij združenega dela v višje asociacije.“

Aktivnosti so stekle in moram povedati, da smo takrat nekako lokalistično zavedeni prišli do prve ugotovitve, da bi bilo smotno združiti ptujsko gradbeno operativno v eno delovno organizacijo. Po temeljitih študijah smo ugotovili, da je to nesmotno, kajti tudi združena gradbeno operativna bi glede na raznolikost njenih tozdov ne bila

konkurenčna na domačem in tujem trgu. Obenem smo ugotovili, da so nekateri integracijski procesi bili uspešni in da se na primer Gradnje ali Elektrokovinar ali Pleskar ne mislijo izločiti iz svojih delovnih organizacij.

Zato smo se dogovorili, da bi izvedli fizično združitev Drave in Gradenj v eno temeljno organizacijo v okviru delovne organizacije Gradis.“

Zakaj do tega ni prišlo?

„Kljub veliki pripravljenosti v obeh delovnih organizacijah smo pri ekonomskem proučevanju upravičenosti te združitve naleteli na nekatere pomisleke strokovnih

Kako pa so se stvari razvijale naprej in kakšno je stanje sedaj?

„Obseg gradenj na območju naše in sosednjih občin se je močno zmanjšal. Na drugi strani pa se je ptujsko gradbeništvo v preteklih letih srečalo na trgu z močno konkurenco velikih delovnih organizacij, ki zaradi pomanjkanja del iščejo tudi manjše objekte. Zaradi boljše organiziranosti, tehnične in tehnološke opremljenosti so seveda tudi konkurentne. Tako se je na primer v preteklem letu obseg del pri Dravi zmanjšal na tisto kritično točko, ko ne zagotavlja več nekega normalnega ustvarjanja dohodka, ki je osnova za socialno in rekel bi, tudi ekstenčno varnost zaposlenih.“

Aktivnosti, ki tečejo na področju razreševanja teh problemov, so seveda neustrezne. Ne glede na to, v kakšnem položaju gradbeništvo danes je, ne moremo mimo subjektivnih napak v posameznih delovnih okolišjih.

V Dravi so komunisti na programsko volilni konferenci dovolj pravilno ocenili položaj svoje delovne organizacije in vzroke, ki so pripeljali do tega položaja. Dovolj pravilno so v svoji programski usmeritvi opredelili objektivne in subjektivne razloge. Na podlagi tega so izdelali tudi program aktivnosti strokovnih in vodilnih delavcev v delovni organizaciji, da bi pomanjkljivosti odpravili in začeli boljše gospodariti. Vendar v Dravi do realizacije aktivnosti iz dosedaj nepojasnjenih razlogov ni prišlo in mislim, da se bo letos ta delovna organizacija znašla v zelo težki gospodarski situaciji. Ta je lahko težka do take mere, da se bo postavilo vprašanje sanacije ali celo likvidacije.“

Ukrep, ki so ga izvedli v Dravi decembra in januarja, ko so bili delavci na neplačanem dopustu, del delavcev pa je prejemalo na dopustu neutemeljene osebne dohodke, ki niso opredeljeni v nobenem samoupravnem aktu, je prav gotovo nesprejemljiv. Kljub temu pa je treba povedati, da druge rešitve verjetno ni bilo. Rezultati in resursi te delovne organizacije so tako slabi, da si ob vse večjem pomanjkanju

dela, ki ga otežuje še vremenska situacija, na drug način ne bi mogli pomagati. Vendar, to so stvari, ki jih bodo morali rešiti v svojem okolju, mogoče pa tudi ob pomoči družbenopolitične skupnosti.“

Kakšno pomoč lahko v trenutni situaciji ponudi družbenopolitična skupnost?

„Brez sentimentalnosti bomo morali ugotoviti, kakšne so ekonomske možnosti, da neka delovna organizacija, ki zelo slabo gospodari, obstaja še naprej.“

Potem je treba videti, kolikšen del tega združiti v neko drugo organizacijo, ki boljše gospodari in kolikšen del delavcev preusmeriti v druge dejavnosti.

Vendar se moramo ob tem, ko govorimo o preusmeritvi gospodarstva v neke druge dejavnosti ne smemo zavajati. Nekih velikih programov ali potreb po delavcih na drugih področjih danes — nimamo. Zato bi morali biti toliko bolj učinkoviti pri odpravljanju napak tam, kjer se te pojavljajo in tako zagotoviti, da se dejavnost ohrani v nezmanjšanem obsegu. Delavci, ki danes delajo v gradbeništvu bi težko zaposlili v kateri drugi dejavnosti v naši občini ali izven nje.“

Spodbudne besede Jožeta Botolina ravno niso, pa vendar je treba povedati, da se v Gradnjah še niso dokončno odrekli misli o združitvi z Dravo pod okriljem Gradisa. Seveda ostaja tu še naprej problem zaposlitve tistih delavcev, ki jih Gradnje ne morejo zaposliti iz ekonomske upravičenosti razlogov.

Jasno pa je tudi, da družbenopolitična skupnost ob reševanju problema gradbeništva, ki niso subjektivne narave, ne sme, ne more in ne bo stala ob strani. Rekl bi lahko tudi, da sedaj ni čas za iskanje krivca ali krivcev subjektivnih vzrokov nastalega stanja. Treba se je organizirati tako, da bodo problemi v najkrajšem času in kakovostno odpravljani — torej je treba iskati trajne rešitve.

N. Dobljekar

Jože Botolin, predsednik OK ZKS Ptuj (foto OM).

služb Gradisa. Njihov predlog, ki je izhajal iz ekonomskih analiz je bil, da Dravo enostavno razformiramo, da del proizvodnih delavcev združimo h Gradnjam, ostale delavce pa bi naj preusmerili v druge dejavnosti.

Glede na to, da je Drava delovna organizacija, ki je več ali manj uspešno delovala več kot trideset let in je šele v zadnjem času zašla v težave, smo menili, da tak predlog politično ni sprejemljiv. Zato smo odstopili od nadaljnjih aktivnosti glede združevanja obeh organizacij združenega dela v eno delovno organizacijo v okviru Gradisa.“

KAKO RAZBREMENITI DELEGATE

Da so delegati preobremenjeni z branjem obširnih gradiv, z dolgimi dnevnimi redi se in z marsikdaj nepotrebnimi obširnimi uvodnimi razpravami, je že dolgo znano. Tudi prizadevanja za njihovo razbremenitev niso novejšega datuma, saj je o tem razpravljala republiška skupščina že v prejšnjem mandatu in to leta 1977. Razprave in razmišljanja se torej vlečejo že nekaj let in vse kaže, da bo letos prišlo do nekkih premikov. Posvetovanja o delu skupščin in skupščinskih teles, ki so bila po vsej Sloveniji, so pokazala, da je potreba po racionalizaciji metod in načinov dela nujno potrebna.

Osnovna težnja je, da bi v delo delegatskih skupščin, delegacij in konferenc delegacij resnično pritegnili najširšo bazo, na drugi strani pa strokovnjake za posamezna vprašanja. Predvsem pa bi naj dosegli, da delegacije ne bi ostale osamljene pri svojem delu, da bi se povezovali s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami v svojem okolju.

„Opustiti moramo razprave o tistih zadevah, o katerih lahko delovni ljudje in občani določajo v drugih samoupravnih okoljih,“ pravi tajnik občinske skupščine Ptuj Franc Potočnik. „Predvsem gre za vprašanja s področja dela samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje. Opažamo namreč, da želijo delegati vsa vprašanja sprožiti skozi zbor občinske skupščine in preko te v republiško. Vemo pa, da imamo za posamezna interesna področja ustanovljene samoupravne interesne skupnosti.“

Sedanji gospodarski odnosi nam dajejo tudi možnost urejanja razmer z intervencijskimi zakoni. Tega se seveda otepmo, ker želimo, da bi bilo čimveč samoupravnega sporazumevanja in dogovarjanja.

Tu pa imajo pomembno mesto prav občinske skupščine, ki so konference delegacij za republiško skupščino, saj prav prek konferenc delegacij lahko vplivajo na odločitve.

Potem gre še za zadeve, kjer skupščine pravno formalno potrjujejo neke predloge in odločitve, o katerih delegati sploh niso imeli možnosti razpravljati. Tu mislim na potrjevanje statutov organizacij združenega dela v družbenih dejavnostih, ko delegati potrjujejo predloge posebnih komisij, ki obravnavajo te akte.

Mislím, da bi morali te stvari z novo zakonodajo prepustiti strokovnim službam ali posebnim komisijam, ki bi morale o svojem delu poročati zborom skupščine. S tem bi odpadla nepotrebna obremenitev delegatov.“

Seveda pa s tem ne bi bil onemogočen vpogled delegatov v vsa ta gradiva, če bi to želeli?

„Prav gotovo ne, saj so vsa ta gradiva vedno na razpolago vsem delegatom, pa tudi strokovnim službam. Omenil bi, da racionalizacije dela ni mogoče doseči čez noč, to je daljši postopek, ki mora biti urejen na podlagi ustavnih določb in določil poslovnikov. Republiška skupščina je svoje poslovnikove že prilagodila racionalnejšemu sistemu. Tudi naši poslovniki so elastični, vendar jih premalo uporabljamo.“

Iz predpisov je treba tudi izločiti načelne in deklaratorne določbe, ki jih je mogoče rešiti s političnimi akcijami. Nekateri zakoni tudi preveč nadrobno naštevajo vsebino samoupravnih aktov, kar ni dobro. Delegatski bazi je treba prepustiti, da to sama ureja. Pri družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih opažamo, da jih ne sprejemamo po postopku kot to določa zakon o združenem delu. Za primer naj navedem družbeni dogovor o organizaciji in financiranju olimpijskih iger.

Oceniti je tudi treba, ali so povsod potrebne in upravičene spremembe in dopolnitve zakonov in občinskih odlokov. Preširoka in prehitra urejanja posameznih vprašanj povzročajo pravno negotovost, obremenijo delegate in kažejo, da so gradiva za te akte slabo pripravljena. Marsikaj bi se dalo rešiti s sistemsko zaokroženim zakonodajno posameznega področja ali s kodifikacijo, kar bi pripomoglo k stabilizaciji zakonodaje in k večjemu zaupanju v zakonodajo.

Najbolj bomo delo racionalizirali, če bomo pravilno, objektivno in strokovno pripravili načrt dela skupščine, zlasti po vsebini. Pri pravi tega načrta pa bi morale sodelovati družbenopolitične organizacije, interesne skupnosti in združeno delo. Seveda pa morajo svoje delo odgovorno opravljati tudi predlagatelji predlogov.

Pomembno pa je tudi sprejemanje posamez-

nih predpisov. Mislím, da bi morali za večino predpisov uveljaviti trifazni postopek sprejemanja, da bi strokovne službe najprej obravnavale delovno gradivo, ga posredovale skupaj s pripombami sestavljalcu, ta pa predlagatelju. Naj ob tem omenim, da je v večini primerov predlagatelj predpisov tako v republiki kot v občini izvršni svet. Ko bi izvršni svet tako oblikoval osnutek, ga dal v ponovno javno razpravo, bi bila nekatera načelna stališča iz baze že zajeta. S tem bi se izognili nepotrebnim razpravam v delegacijah.“

Tako bi se najbrž izognili tudi kasnejšemu sprejemanju sprememb in dopolnil k posameznim predpisom?

„Ja, prav to želimo doseči. Amandmaji in dopolnitve bi naj bili sprejeti le takrat, kadar to narekujejo širši predpisi, ki so nastali v času javne razprave o nekem predpisu. Sicer pa želimo, da bi v prvi fazi, v fazi obravnavanja delovnega gradiva, sodeloval širši krog delovnih ljudi, strokovne službe, samoupravni organi in organizacije združenega dela in v krajevnih skupnostih.“

Kakšne izboljšave metod dela predlagate?

„Pred sem želimo dati v pristojnost izvršnemu svetu in upravnim organom tiste naloge, za katere so zadolženi, uvodna poročila želimo skrajšati na najnujnejšo potrebno obrazložitev, skrajšati dnevne reče skupščin, obrazložitev k posameznim vprašanjem pa bi naj bile razumljive in popolne.“

Poleg tega se bomo poskušali po strokovni plati vključevati v delo delegacij, hkrati pa bi povedali, da nas lahko delegati pokličejo na svoje seje, če potrebujejo kakršnokoli strokovno pomoč.“

Predsedstvo skupščine občine Ptuj je imenovalo posebno komisijo, ki bi naj na podlagi vseh predlogov in pripravljenih ocen sestavila delovno gradivo za širšo razpravo. V tej bi naj dobili pobude za racionalizacijo dela tudi od družbenopolitičnih organizacij, izvršnega sveta in organizacij združenega dela. Pripravljeno gradivo bi naj potem dali v javno razpravo, na podlagi pripomb pa bi komisija predlagala spremembo določil poslovnika in statuta.

N. Dobljekar

LETNA KONFERENCA REZERVNIH STAREŠIN

Po izvedenih letnih konferencah v krajevnih konferencah ZRVS se bodo delegati iz krajevnih organizacij v soboto, 26. februarja dopoldan zbrali na letni delovni konferenci občinske organizacije. Na seji predsedstva OK ZRVS, ki je bila v prejšnjem tednu, so člani dogovorili dnevni red in vsebino poročil za sobotno srečanje. Tako bodo delegati v uvodu poslušali poročilo o delu občinske konference v letu 1982 in blagajniško poročilo ter nato v razpravi le-to dopolnili in opozorili na vse, kar bo potrebno v prihodnjem delu izboljšati. Za tem bo na vrsti sprejem pravil občinske konference in potrditev kandidature predsednika predsedstva OK za drugi dvoletni mandat. Predsedstvo bo delegatom predlagalo, da občinsko organizacijo tudi v naslednjem mandatu vodi sedanji predsednik Milan Vogrinec. Nato bodo sprejeli še letošnji program dela ter podelili plakete in zlate značke ZRVSJ ter pismena priznanja ZRVS Slovenije zaslužnim organizacijam in posameznikom.

Letna delovna konferenca bo v domu Franc Kramberger, pričeli pa jo bodo ob 8.30.

USMERJENO IZOBRAŽEVANJE

Program elektroenergetike tudi v Ptuj

Z novim šolskim letom uvaja Srednješolski center Ptuj tudi pouk v elektrotehniški usmeritvi in sicer vzgojnoizobraževalni program elektroenergetika. V temeljni organizaciji združenega dela Družboslovna šola Dušana Kvedra že imajo zagotovljene kadre za izvajanje tega pouka, saj je od 34 pedagoških delavcev 29 takih z visoko izobrazbo, višjo izobrazbo pa ima pet delavcev. To je izredno ugodna kadrovska struktura, saj je imelo v preteklem letu ustrezno izobrazbo za poučevanje v usmerjenem izobraževanju na nivoju republike le 50 odstotkov zaposlenih v tem izobraževanju. Tudi materialni pogoji za prvi letnik izobraževanja so že zagotovljeni, tako za splošne predmete kot za osnovne elektrotehniške, ki je edini strokovni predmet. Enaki pogoji so namreč potrebni za poučevanje nekaterih drugih strokovnih predmetov kot so fizika, kemija, biologija in osnovne tehnike in proizvodnje.

Razpis za vpis je bil objavljen v dnevnikih Delo in Večer že včeraj. Učenci se bodo prijavili za vpis v matični šoli, to je Srednja šola elektrotehniške in računalniške usmeritve v Mariboru, pri vpisu pa navesti, da se želijo izobraževati v programu elektroenergetika v smerih, ki jih bodo izvajali v Srednješolskem centru Ptuj.

Pouk v elektrotehniški usmeritvi bodo izvajali v vzgojnoizobraževalnem programu elektroenergetika, v njem pa se lahko učenci po 1. letniku odločajo za nadaljevanje izobraževanja v dve smeri.

Elektrikar — energetik je smer četrte stopnje zahtevnosti, šolanje pa traja tri leta. Učenec mora imeti za to smer pozitivne ocene iz vseh predmetov 1. letnika, imajo pa lahko tudi negativno oceno iz tujega jezika. V smeri elektrikar energetik so značilni naslednji poklici: elektromonter, elektroinstalater, obratovni elektrikar, elektromehanik, elektromehanik za železniška vozila in naprave, elektromehanik za hladilne in klimatske naprave, elektromehanik za dvigala in avto elektrikar. In katera dela opravljajo delavci v nekaterih od navedenih poklicev? Elektroinstalater napeljuje električno napeljavno v stavbah. Ob tem koplje omet in druge gradbene materiale ter s pribijanjem in mavčenjem pritrjuje inštalacije. Polaga tudi kable v zemljo, izdeluje in postavlja razdelilne plošče, priklaplja števec, gospodinske aparate, transformatorje, svetlobna telesa in podobno. Poleg tega vzdržuje in popravlja vse vrste napeljav in priklopov. Dela po načrtu, biti mora spreten, vzdržljiv in odopen, ker dela na gradbiščih.

Elektromonter montira, vzdržuje in popravlja naprave visoke napetosti. Delo je terensko in v turnusih. Delo opravlja na prostem v vseh vremenskih pogojih. Uspešno lahko dela kdor je iznajdljiv, spreten, brez vrtlogov ter zdrav in odopen.

Obratovni tehnik montira industrijske inštalacije kot je razsvetljava ali pogonske stroje ter vzdržuje industrijske naprave. To pomeni, da redno pregleduje in vzdržuje vse inštalacije v organizaciji združenega dela. Vzdržuje tudi zaščitne inštalacije, razsvetljavo, ozvočenje. Dela med redno proizvodnjo, pogosto dela pri napravah pod visoko napetostjo, zato mora biti gibčen, spreten in telesno vzdržljiv.

Elektromehanik vzdržuje in popravlja električne naprave vseh vrst. Stalno kontrolira delovanje električnih naprav, popravlja in zamenjuje pokvarjene sestavne dele. Zaposli se lahko v vseh vrstah industrije, kjer uporabljajo električne stroje in naprave ter v elektro servisih. Nekateri elektromehaniki se ukvarjajo samo s servisnim vzdrževanjem gospodinskih strojev, kar je precej iskan poklic.

V vseh poklicih je potrebno dobro razlikovati barve, ker so deli električne napeljave označeni z različnimi barvami.

Druga smer je elektrotehnik — energetik, ki je pete stopnje zahtevnosti, šolanje traja štiri leta. Za to smer morajo imeti učenci dobro (3) oceno iz matematike in fizike v 1. letniku.

Elektrotehnik — energetik se zaposluje v elektro gospodarstvu povsod tam, kjer uporabljajo večje elektroenergetske naprave.

Nekaj značilnih dejavnosti elektrotehnika: vodenje proizvodnje obratov, delovnih enot in skupin, vodenje gradnje elektroenergetskih naprav, montiranje, preizkušnje, vzdrževanje in popraviljanje naprav, priprava dela, delo pri projektiranju in razvoju. Dela pa na naslednjih področjih: v elektrarnah, transformatorskih postajah in na daljnovodih, v proizvodnih obratih in tako dalje. Imeti mora smisel za risanje, biti iznajdljiv, razlikovati mora barve, imeti smisel za organizacijo dela in za delo z ljudmi.

Vsi, ki jih kateri od omenjenih poklicev zanima in se želijo izobraževati v Srednješolskem centru Ptuj, dobijo natančnejše informacije v centru.

N. Dobljekar

POPRAVEK

V sestavku Kam po osnovni šoli, objavljenemu na 3. strani v 7. številki Tednika z dne 17. februarja 1983, je prišlo do napake. V šestem odstavku je pravilno, da bodo vpisovali v 7 oddelkov programa kovinarstvo in strojništvo (in ne 4).

V osmem odstavku je pravilno, da bodo vpisovali v programu elektroenergetika v 2 oddelkih (in ne v enem, kot je bilo napačno zapisano).

Skupščine SIS materialne proizvodnje

V tem tednu se v Ptuj sestajajo zbori uporabnikov in zbori izvajalcev skupščin samoupravnih interesnih skupnosti materialne proizvodnje. Gre za samoupravno komunalno skupnost občinsko skupnost za ceste, samoupravno enoto za upravljanje in razpolaganje s stavbnim zemljiščem in podobno.

Na sejah skupščin obravnavajo in potrjujejo realizacijo letnih planov in zaključnih računov za leto 1982, sprejemajo finančne načrte za letošnje leto, spremembe in dopolnitve srednjeročnih planov in vrsto raznih pravilnikov.

- u

Srečanje mladih kmetovalcev

V organizaciji aktiva mladih kmetovalcev-zadružnikov Pohorje iz Zg. Poljske bo v soboto, 26. februarja popoldne v domu kulture v Zg. Poljskavi že tretje srečanje mladih kmetovalcev. K sodelovanju so povabili aktivne iz občine Slov. Bistrica, Maribor, Ptuj in Lenart ter nekaterih drugih krajev podravske regije.

Srečanja letošnjemu so se že pripravile ekipe iz vseh povabljenih občin, so namenjena predvsem spoznavanju mladih kmetovalcev iz raznih krajev podravske regije in tem tudi različnih področjih pogojev kmetovanja s katerim se srečujejo mladi kmetovalci. Izmenjali bodo delovne izkušnje in se pogovorili o problemih mladih v kmetijstvu. V kulturnem programu pa bodo mladi kmetovalci obudili nekatero kmečke običaje, domače pesmi in plese ter folklorne značilnosti.

V programu bo vsak od udeležencev aktivov sodeloval vsaj z eno točko. Značilnost letošnjega srečanja pa bo tudi pobratenje aktivov mladih zadružnikov krajev Zg. Poljskava in Ložnice pri Makolah.

Viktor Horvat

ZAKAJ VEČJE OBREMENITVE OSEBNIH DOHODKOV V LETU 1983

I. Ker se v zadnjem času pojavljajo v sredstvih javnega informiranja in med delavci najrazličnejši komentarji o tem, da so nižji neto osebni dohodki delavcev, izplačani za mesec januar 1983 posledica višjih prispevkov za občinske SIS družbenih dejavnosti, dajemo zaradi celovite informiranosti naslednje pojasnilo:

V Resoluciji o politiki izvajanja družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1981—1985 v letu 1982 smo zapisali, da bodo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb oblikovana v odnosih svobodne menjave dela preko občinskih SIS družbenih dejavnosti, rasla 25 % počasneje od rasti družbenega proizvoda oziroma okrog 9 % počasneje od nominalne rasti dohodka.

Skladno z resolucijskimi (družbenimi) usmeritvami so občinske SIS družbenih dejavnosti izdelale programe, za katere je bilo potrebno združiti iz osebnih dohodkov delavcev in dohodka OZD 16,2 % več sredstev kot v letu 1981 po skupni prispevni stopnji 20,34 % (10,31 % iz osebnih dohodkov in 10,03 % iz dohodka OZD).

Na osnovi gibanja nominalne rasti dohodka in osebnih dohodkov v gospodarstvu občine v prvem polletju leta 1982 ter na osnovi predvidevanj uresničevanja resolucijskih ciljev do konca leta, je v začetku julija bila izdelana nova ocena nominalne rasti dohodka in osebnih dohodkov. Iz spremenjenih resolucijskih okvirov rasti je izhajalo, da lahko sredstva za skupno porabo v globalu rastejo po stopnji 21 % glede na valorizirane programe iz leta 1981. Tako je bilo potrebno za zadovoljevanje skupnih potreb v občini v letu 1982 združiti 813.589 tisoč dinarjev.

Ker so bili prilivi sredstev na račune SIS v prvih šestih mesecih večji od planiranih zaradi hitreje rasti osebnih dohodkov kot smo predvidevali, so vse SIS družbenih dejavnosti v občini Ptuj ugotovile presežke, ki so jih v skladu s predpisi poračunale z znižanjem prispevnih stopenj.

Za ugotovljeni presežek sredstev za programe občinskih SIS v višini 16.130 tisoč dinarjev, so bile prispevne stopnje, ki so veljale za obdobje januar—julij 1982, znižane za 0,76 % (od tega za 0,42 % iz OD in za 0,34 iz dohodka OZD) od 1. avgusta 1982 dalje.

Po opravljenem poračunu presežkov sredstev SIS z znižanjem prispevnih stopenj so potekale aktivnosti v SR Sloveniji, da bi ugotovljene polletne presežke pri SIS družbenih dejavnosti s posebnim samoupravnim sporazumom namenili za dodatne izvozne stimulacije OZD, ki izvažajo na konvertibilno tržišče. Ti presežki, ki smo jih tudi poračunali v znižanju prispevnih stopenj, je SDK 9. 11. 1982 v celoti prenesla s

posebnih računov SIS družbenih dejavnosti na zbirni račun SIS za ekonomske odnose s tujino v SR Sloveniji.

II. Od oktobra dalje so v občini potekale aktivnosti na pripravi planskih dokumentov za leto 1983. Družbena usmeritev, ki je izhajala iz osnutka republiške resolucije za leto 1983, da morajo sredstva za zadovoljevanje skupnih potreb zaostajati za nominalno rastjo dohodka za 50 %, za našo občino ni bila sprejemljiva. Zakaj?

1. Zato, ker smo v ptujski občini v zadnjih letih omejili obseg sredstev skupne porabe za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti v tolikšnem obsegu, da smo že v letu 1982 komaj uspeli izvajati programe, s katerimi zagotavljamo občanom in delavcem te iste pravice, ki so določene z zakonom. Poudariti moramo, da je to omejevanje sredstev skupne porabe šlo tudi na škodo osebnih dohodkov delavcev zaposlenih v izvajalskih OZD, saj so morali del naraščajočih materialnih stroškov kriti iz sredstev, ki bi jih sicer lahko namenili za dovoljeno rast osebnih dohodkov.

2. Iz občinskih prispevnih stopenj smo črtali vse investicije za leto 1982 in za naslednja leta tega srednjeročnega obdobja.

3. Po višini prispevnih stopenj, ki jih delavci prispevajo iz osebnih dohodkov in dohodka za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti, je občina Ptuj bila na 57. mestu med občinami v SR Sloveniji (stanje po znižanju prispevnih stopenj za drugo polletje 1982). Tudi to dejstvo kaže, da smo že dosledno upoštevali družbene usmeritve o zniževanju skupne porabe. To lahko podkrepimo tudi s podatkom, da je skupna poraba na prebivalca v občini Ptuj za leto 1982 le 12.368 din, povprečje skupne porabe občin v SR Sloveniji pa 20.377 din, kar pomeni, da je ta poraba v občini Ptuj za 39,3 % nižja od povprečja v Sloveniji.

4. Če bi upoštevali družbene usmeritve slovenske resolucije, bi to med drugim pomenilo tudi izgubo pravice do republiških solidarnostnih sredstev, katera v strukturi celotne porabe predstavljajo 20 %.

5. Takšno zaostajanje bi imelo za posledico, da bi morali ukiniti del programov SIS družbenih dejavnosti, ki so predpisani z zakoni (na primer ukiniti katero šolo, zdravstveno ambulanto ali oddelke, vrta na manj razvitih področjih Halož in Slovenskih goric ali pa znatno povečati lastne — občinske prispevne stopnje).

Izvršni svet skupščine občine Ptuj je skrbno proučil vsa ta dejstva skupaj s SIS družbenih dejavnosti in seznanil o problematiki

občinske družbene politične organizacije in zbere občinske skupščine. Sprejeto je bilo enotno stališče, da morajo prispevne stopnje za financiranje programov SIS družbenih dejavnosti biti tolikšne, da zagotovimo izvajanje z zakoni zajamčene programe in da ne izgubimo republiških solidarnostnih sredstev.

Na osnovi tako enotno oblikovanega stališča, smo v Resoluciji o politiki družbeno gospodarskega razvoja občine Ptuj za leto 1983 opredelili, da bodo sredstva skupne porabe zaostajala za nominalno rastjo dohodka za 27 % oziroma porasla v primerjavi z letom 1982 za 16,1 %.

V skladu z resolucijskimi usmeritvami so SIS družbenih dejavnosti ovrednotile programe za leto 1983. Za financiranje teh programov je bilo potrebno v letu 1983 združiti 953.723 tisoč din po skupni prispevni stopnji 20,916 %. To pomeni, da so se prispevne stopnje občinskih SIS družbenih dejavnosti v januarju 1983 povečale,

v primerjavi z veljavnimi stopnjami v mesecu decembru 1982 za 1,336 % (od tega stopnje iz OD za 0,556 %, stopnje iz dohodka OZD za 0,78 %) v primerjavi s povprečnimi stopnjami v letu 1982 pa le za 0,826 %.

Izračun novih prispevnih stopenj je bil narejen na oceni pričakovane rasti osebnih dohodkov delavcev v letu 1982 v gospodarstvu občine Ptuj.

Iz tabele je razvidno, da so izplačani neto osebni dohodki delavcev v občini Ptuj za mesec januar 1983 v primerjavi z izplačanimi za mesec december 1982 nižji za 3,276 % zaradi povečanih prispevnih stopenj in davkov iz OD za:

— občinske SIS družbenih dejavnosti 0,556 %

— republiške SIS družbenih dejavnosti 0,07 %

— skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije 1,95 %

— povečani republiški davek 0,30 %

— za nov rep. davek za blagovne rezerve 0,40 %

3,276 %

PRIMERJAVA PRISPEVKOV IZ OD IN DOHODKA OZD V OBČINI PTUJ V DECEMBRU 1982 IN JANUARJU 1983

PRISPEVKI IN DAVKI	— v %		
	December 1982	Januar 1983	Razlika (3—2)
I. Iz OD			
a) občinske SIS	9,89	10,446	+0,556
b) republiške SIS	12,83	14,85	+2,02
SKUPAJ (a+b)	22,72	25,296	+2,576
II. Iz DOHODKA			
Občinske SIS	9,69	10,47	+0,78
SKUPAJ	9,69	10,47	+0,78
III. Davek iz OD			
a) občinski	1,00	1,00	—
b) republiški	1,40	2,10	+0,70
SKUPAJ (a+b)	2,40	3,10	+0,70
IV. Prispevek iz OD			
Prispevek za Črno Goro	0,80	0,80	—
SKUPAJ	0,80	0,80	—
SKUPAJ (I+II+III+IV)	35,61	39,666	+4,056
PRISPEVKI IZ OD SKUPAJ	25,92	29,196	3,276
PRISPEVKI IZ DOH. SKUPAJ	9,69	10,47	0,78

III. Potrebno je poudariti, da so izplačila sredstev za osebne dohodke nekaterih OZD v zadnjih dneh decembra 1982 dosegla nepričakovano visok porast (okrog 80 % več kot v mesecu novembru), kar je povzročilo, da so ob koncu 1982 bili prilivi sredstev na račune SIS družbenih dejavnosti naše občine tolikšni, da so vse interesne skupnosti, razen raziskovalne ugotovile presežek sredstev nad dogovorjeno porabo v višini 22.860 tisoč din.

Zaradi takšne rasti osebnih dohodkov so SIS družbenih dejavnosti sedaj v mesecu februarju pristopile k zniževanju prispevnih stopenj iz osebnih dohodkov in dohodka. Nove stopnje, ki bodo veljale od marca 1983 dalje bodo nižje od veljavnih za prva dva

meseca t. l. za 1,326 % (iz OD za 0,756 % in iz dohodka za 0,57 %).

Tako znižana prispevna stopnja za občinske SIS družbenih dejavnosti bo enaka tisti iz meseca decembra, oziroma bo znašala 19,59 %. S tako znižano prispevno stopnjo bomo gotovo zopet vsem na dnu lestvice med vsemi slovenskimi občinami.

To pa je hkrati dokaz, da prispevne stopnje za financiranje programov občinskih SIS družbenih dejavnosti niso povzročile večjih obremenitev osebnih dohodkov delavcev v ptujski občini.

Namestnica predsednika Občinskega komiteja za družbeno ekonomski razvoj in planiranje Dragica VODA, dipl. oec.

Poročilo o uresničevanju programa prvega občinskega samoprispevka v občini Ormož

Občinska izobraževalna skupnost Ormož je za skupno sejo zborov skupščine občine Ormož pripravila obširno poročilo o uresničevanju programa prvega občinskega samoprispevka za obdobje 1981—1982. Iz poročila povzeraamo nekaj najpomembnejših podatkov.

Na referendumu, 22. marca 1981 so se delovni ljudje in občani občine Ormož odločili za samoprispevek za sofinanciranje naslednjega programa:

1. Prizidek k OŠ Velika Nedelja (učilnice, telovadnica in ostali prostori) 1.160 m², načrtovana vrednost 15.341.000 din (po cenah iz leta 1979) ter obnova obstoječe šolske zgradbe, za kar so načrtovali sredstva iz združene amortizacije.

2. Zgraditev prostorov za OŠ Ivanjkovič I. faza (učilnice, telovadnica in ostali prostori, razen učilnic in prostorov za nižjo stopnjo) 1.800 m², vrednost 23.805.000 din.

3. Obnova šole na Hardeku in šole v Ormožu ter prizidek za učilnicami za višjo stopnjo s telovadnico in ostalimi prostori v velikosti 3.050 m² in vrednosti 51.852.000 din.

4. Telovadnica v Središču ob Dravi vrednost 6 milijonov dinarjev.

5. Telovadnica pri Miklavžu 455 m², vrednost 6 milijonov dinarjev.

6. Večnamenski prostor na Kogu v vrednosti 3.020.000 din.

7. Večnamenski prostor v Podgorcih v vrednosti 3.020.000 din.

8. Razširitev šolskih prostorov pri OŠ Tomaž prav tako v vrednosti 3.020.000 din.

Ker v letu 1979 še niso bili izdelani idejni projekti za navedeni program, tudi ni bilo moč stvarno oceniti velikost in vrednost posameznih objektov, temveč so vrednost objektov ocenili le okvirno.

Od leta 1979 so cene gradbenih storitev in materiala iz leta v leto skokovito naraščale, po izračunih Izobraževalne skupnosti Slovenije do januarja 1983 kar za 246,8 odstotka. Tako danes izobraževalna skupnost priznava naslednje cene za kvadratni meter neto površine: adaptacija 18.670 din, novogradnja 26.390 din in zaklonišče 40.700 din.

Referendumski program, finančno ovrednoten po cenah iz leta 1979 je skupno znašal 112.058.000 din, če bi ta program uresničili po sedanjih cenah, bi to stalo 319.903.000 din.

V referenduskem programu je bilo predvideno, da bi v času od 1. aprila 1981 do 31. marca 1986 zbrali iz samoprispevka 94.543.000 din, od tega iz 2% od OD 69.310.000 din, 1,75% od pokojnin 12.250.000 din, 2% od obrti 1.200.000 din in 7% od katastrskega dohodka 11.783.000 din. Glede na spremenjene materialne okvire in na podlagi realizacije samoprispevka v prvih 18 mesecih je komite za družbeno planiranje, razvoj in gospodarske zadeve pri SO Ormož stvarneje predvidel, da bo možno do 31. marca 1986 zbrati le 82.907.000 din. To pomeni, da je bil obseg sredstev in predvidena dinamika občinskega samoprispevka ob referendumu precejšnja.

V referenduskem programu so bile za gradnjo in obnovo šolskega prostora načrtovana tudi kreditna sredstva Izobraževalne skupnosti Slovenije v višini 45.499.000 din in sredstva združene amortizacije osnovnih šol v občini Ormož v znesku 5 milijonov din. Glede na spremenjene gospodarske razmere je možnost najetja kredita odpadla. Spremenjen je tudi srednjeročni program Izobraževalne skupnosti Slovenije, ki zagotavlja za OŠ Velika Nedelja le sredstva v višini 31 milijonov dinarjev in še to v treh letih (11 mio 1983, 5 mio 1984 in 15 mio v letu 1985). Dodatnih sredstev iz združene amortizacije pa sedaj predvidevajo, da se bo zbralo okoli 9 mio din do leta 1985.

Do konca leta 1982 je bilo zbrano iz samoprispevka skupno 25.199.717,75 din, dodatnih sred-

stev pa za 1.681.234,75 din, skupaj torej 26.880.952,50 din. Od tega je bilo že porabljeno skupno 7.885.400,70 din in so razpoložljiva sredstva po stanju 31. 12. 1982 znašala 18.955.551,80 din.

Doslej so bila porabljena sredstva za naslednje namene:

1) za prizidek k obstoječi zgradbi OŠ Velika Nedelja: idejna arhitektonska študija, posnetek terena, geomehanske raziskave, tehnična dokumentacija in stroški soglasij k lokacijski dokumentaciji skupno 2.664.735 din.

2) za prostore za višjo stopnjo OŠ Ivanjkovič: idejna študija, geodetski posnetek, geomehanske raziskave in tehnična dokumentacija (brez instalacij) skupno 1.819.691,25 din.

3) za prizidek k zgradbi OŠ Hardek: idejna študija, geomehanske raziskave, lokacijska dokumentacija in tehnična dokumentacija skupno 2.240.395,50 din.

4) za telovadnico Središče ob Dravi: geomehanske raziskave, lokacijska in tehnična dokumentacija skupno 659.999 din.

5) za telovadnico pri Miklavžu: geomehanske raziskave in tehnična dokumentacija skupno 496.418 din.

6) za provizijo SDK 4.160,95 din.

V nadaljevanju objavljamo še stališča odbora za nadzor in spremljanje izvajanje programa prvega občinskega samoprispevka, ki ta povzetek dopolnjuje.

Pripravil: FF

Stališča odbora za nadzor in spremljanje izvajanja programa prvega občinskega samoprispevka

V času od leta 1979, ko smo začeli idejno snovati in pripravljati 1. občinski samoprispevek za gradnjo osnovnošolskih in nekaterih drugih objektov pa do danes, smo se v SFRJ in v vseh sredinah dogovorili za bistveno spremenjene načine razreševanja nekaterih problemov, tako v gospodarstvu, kot v družbenih dejavnostih.

Z ukrepi ekonomske stabilizacije smo bili na vseh ravneh prisiljeni zmanjšati vse oblike porabe, še posebej pa smo morali ostro zarezati v investicijski porabi. Ker ni bilo za pričakovati, da se bomo v Jugoslaviji in tudi mi katerimoli objektu zavestno in zlahka odpovedali, je bilo nujno spremeniti nekatere veljavne pogoje, s katerimi smo v preteklosti zagotavljali potrebna investicijska sredstva. V mislih imamo razne kredite, s katerimi smo zaprli večino finančnih konstrukcij.

Tudi mi smo pri predvideni realizaciji referendumskega programa računali z vsaj 50 odstotnimi kreditnimi sredstvi. Teh pa danes žal ni več moč dobiti.

Bistveno so se v času od 1980—1983 spremenili tudi pogoji republiške solidarnosti (opisano v poročilu). Vsekakor smo tudi iz tega naslova pričakovali izdatnejša sredstva, kljub temu upamo, da bo določena oblika solidarnosti na tem področju prisotna tudi še v naslednjih srednjeročnih obdobjih.

Trenutna situacija na področju realizacije programa je sledeča:

a) v juniju ali juliju 1983 prične gradnja 1. objekta, to je prizidek k Osnovni šoli Velika Nedelja.

b) v letu 1984 bo možno realizirati drugo fazo investicije pri OŠ Velika Nedelja — to je adaptacija obstoječega objekta.

c) V okviru razpoložljivih sredstev in sredstev krajevne skupnosti se realizira tudi gradnja telovadnice v tej krajevni skupnosti. Del sredstev za telovadnico zbirajo občani s svojim posebnim krajevnim samoprispevkom.

d) Gradnja prvega objekta bo potekala faza — kot bodo zagotovljena sredstva.

e) Vzporedno z gradnjo pri Veliki Nedelji bodo teklo vse priprave za začetek del na telovadnici v Središču — zgrajeno v 1985 letu.

f) realizirani dotok sredstev in plan prihodkov do leta 1986, ter solidarnostni dinar, kažejo da bo realno možno v tem obdobju realizirati le oba prva objekta iz A in B programa.

Res je tudi, da smo v referendum šli le z idejnimi zasnovami posameznih objektov. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bilo možno naročiti vsaj idejnih projektov — tudi za novogradnje ne. Zato je sedaj pri posameznih objektih, ko imamo že izdelane glavne projekte, prisotno delno odstopanje v površinah. Teh pa ni možno zmanjševati, saj so v skladu z uveljavljenimi normativi predvidene rešitve pa omogočajo tudi prehod na COŠ — to kar mora biti naše skupno prizadevanje.

Včasih delovni ljudje in občani postavljajo tudi vprašanje: Zakaj se ni pričelo že prej z gradnjo 1. objekta? Novi predpisi zahtevajo za vsako investicijo popolno zagotovitev potrebnih sredstev, teh pa bo za prvi objekt dovolj ob polletju 1983.

S samoprispevkom zbrana sredstva delimo na A in B program. KO ugotavlja in predlaga, da se ta sredstva pri posameznih objektih prelivajo: sedaj v prvi fazi za OŠ Velika Nedelja, potem pa jih v celoti namenimo za telovadnico v Središču.

Zbrana sredstva so leto in pol ležala na žiro računu OIS in sicer neobrestovana. Ob koncu leta 1982 se je OIS v soglasju s KO — IS občinske skupščine odločila, da jih posodi našemu združenemu delu (Mercator Zarji, Slovenu) in to v višini 17 milijonov. Sredstva so dana na odpoklic z 10 dnevni rok in obrestovano z 12%. Jamstvo za vračilo sredstev je dano od internih bank obeh SOZD. Koordinacijski odbor predlaga, da do gradnje 1. objekta, Občinska izobraževalna skupnost posodi še preostali del sredstev, po višji obrestni meri, saj na ta način zmanjšujemo negativne posledice inflacije.

Sedanja situacija in znane možnosti do leta 1986 realno kažejo, da je sprejet referendumski program, ob upoštevanju vseh objektivnih težav in sprememb pri investicijah, možno realizirati le z nadaljnjim zbiranjem sredstev tudi po letu 1986.

Za realizacijo programa bo potrebno v prihodnje dodatno angažirati vse možne vire (zdravstvenje sredstev SIS, KS, OZD, amortizacije itd).

Odbor za nadzor in spremljanje izvajanje 1. občinskega samoprispevka

PRORAČUNSKA PORABA V LETU 1983

V delegacijah za zbere skupščine občine Ptuj je v razpravi tudi osnutek odloka o proračunu občine Ptuj za leto 1983 s katerim se zagotavljajo sredstva za financiranje splošnih družbenih potreb v občini. V resoluciji za letošnje leto je zapisano, da bodo ta sredstva rasla za polovico počasneje od nominalne rasti dohodka. Družbeni dogovor o izvajanju politike na področju splošne porabe v občini na območju SRS za leto 1983 pa določa, da bodo izvirni prihodki za splošno porabo v občini naraščali največ do 10,7% glede na leto 1982.

Te okvire so morali upoštevati sestavljavci osnutka občinskega proračuna in jih bo treba

upoštevati tudi v razpravi, čeprav so potrebe, predvsem pa želje na vseh področjih precej večje. Možne bodo le manjše prerazdelitve med posameznimi porabniki proračunskih sredstev. Dovoljen obseg proračuna za letos znaša 196.614.850 din (10,7% rasti), nelimitirani lastni prihodki pa so ocenjeni na okoli 16 milijonov din, tako bi občinski proračun razpolagal z 212.402.303 din.

Ta sredstva bodo razdeljena za delo upravnih organov, ki bodo za 11% višja kot leta 1982, vendar globalni znesek sredstev za osebne dohodke pa je višji le za 10 odstotkov. Sredstva

za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito so višja za 10,7%, za delo skupnih upravnih organov (medobčinski državni organi in pravosodni organi) pa znaša povečanje za 11%. Za enak odstotek bodo povečana tudi sredstva za delo družbenopolitičnih in družbenih organizacij, čeprav so bili zahtevki nekaterih porabnikov precej višji. Za delo krajevnih skupnosti, zlasti za financiranje delegatskega sistema so predvidena za 10,7% višja sredstva.

Izvršni svet SO Ptuj predlaga delegatom vseh treh zborov, da o tem omogočijo najširšo razpravo v OZD in v krajevnih skupnostih.

FF

NOVA DAVČNA ZAKONODAJA

ZAKONA O DAVKIH OBČANOV

Največ novosti v zakonu je namenjenih obrtnikom, kmetje pa bodo do nadaljnjega davščine plačevali še po starem.

Skupščina SR Slovenije, je 15. decembra 1982 sprejela nov zakon o davkih občanov, ki je pričel veljati 1. januarja 1983. Domala pet let je trajal postopek pri sprejemanju novega zakona o davkih občanov. Sprva je bilo mišljeno, da bo ta zakon poleg korenitih sprememb v zvezi z obdavčevanjem obrtnikov tudi odločno posegel v obdavčevanje kmetov. To v tem času ni uspelo, saj je bilo po opravljenih razpravah ocenjeno, da bi to področje celovito uredili s posebnim zakonom. Do uveljavitve nove sistemske ureditve za ugotavljanje in obdavčevanje dohodkov iz kmetijstva se torej zadržuje veljavni sistem. Predlagatelj bo sistemsko predvidene rešitve ugotavljanja in obdavčevanja dohodkov iz kmetijstva preizkusil najprej v praksi.

Novi zakon prinaša kopico novih določil, ki bi naj zagotovila boljše odmero, pobiranje davščin pa tudi izterjevanje neplačanih davkov, na upravo za družbene prihodke pa prinaša tudi pristojnosti, ki so jih imele doslej komisije za ugotavljanje izvora premoženja.

V tem sestavku bomo opozorili na nekatere pomembnejše zakonske spremembe oz. novosti.

DAVEK OD OSEBNEGA DOHODKA

Pri obdavčevanju osebnega dohodka delavec zajema novi zakon vse prejemke, ki jih dosega delavec na osnovi osebnega dohodka iz delovnega razmerja in občan, ki dosega dohodek s samostojnim opravljanjem kmetijske, gospodarske, poklicne ali druge dejavnosti s osebnim delom. Med osebne dohodke se pri ugotavljanju davčne osnove štejejo tudi izplačila delavcem iz sredstev skupne porabe.

DAVEK IZ GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI

Bistveno novost je spremenjen način ugotavljanje doseženega dohodka in njegovega razporeditev ter prilagoditev ureditvi, ki velja za združeno delo. Za davčno osnovo po novem velja ostanek čistega dohodka, kar pomeni, da se obrtniku priznajo vsi materialni stroški, amortizacija, zakonske in pogodbene obveznosti, iz čistega dohodka pa osebni dohodki delavcev, obrtnika samega in sredstva skupne porabe, kar pa bo še ostalo je ostanek čistega dohodka, ki se obdavči s progresivno lestvico.

Zakon tudi natančno opredeljuje gospodarske dejavnosti, pri katerih se lahko plačuje davek v pavšalnem letnem znesku. Pogoj za pavšalno obdavčitev je, da obrtnik nima v svoji delavnici avtomata ali visoko produktivnega stroja in da nima zaposlene tuje delovne sile. Takšni pavšalisti ne vodijo poslovnih knjig, precejšnje pa so tudi njihove olajšave pri dajatvah: plačevati morajo poleg davka samo še prispevke za socialno zavarovanje (za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje ter prispevke za otroško varstvo).

Spremenjene so tudi določbe glede davčnih olajšav. Po novem lahko občinska skupščina predpiše davčne olajšave za določene gospodarske dejavnosti, ki jih v skladu s svojim razvojem želi pospeševati. O olajšavah bomo več govorili pri obravnavi odloka o davkih občanov v občini Ptuj.

Novi zakon ureja tudi obdavčevanje dohodkov, ki jih dosegajo občani z opravljanjem gospodarskih dejavnosti, za

kateroga nimajo obrtnega dovoljenja oz. potrdila o priglasitvi, pogoj pa je, da takšna dejavnost z zakonom ni izrecno prepovedana. Po novem naj bi „šušmarji“ bili obremenjeni z davki najmanj toliko kot tisti, ki opravljajo obrt v skladu s predpisi. Zakon določa, da davčna osnova za obdavčevanje šušmarjev ne more biti nižja od 25-odstotnega letnega osebnega dohodka delavcev, ki opravljajo enake ali podobne poklice v združenem delu. Zgolj za primerjavo: V letu 1983 bo letni povprečni osebni dohodek v gospodarstvu predvidoma znašal 163.000.— din in bi šušmarji morali plačati okrog 14.300.— dinarjev davka. Verjetno bi naj bila to zadostna spodbuda, da si ti občani priskrbijo potrebno dovoljenje. Povedano velja le za šušmarje, ki opravljajo dejavnost občasnega dohodka, tisti občani, ki pa šušmarijo stalno oz. sezonsko pa bodo morali plačati dajatve v skladu z določili obrtnega zakona, kar pomeni denarno kazen in varstveni ukrep odvzema premoženjske koristi.

DAVEK IZ POKLICNIH DEJAVNOSTI

Tudi pri poklicnih dejavnostih bodo zavezanci kot do sedaj večinoma plačevali davek po dejanskem dohodku — po enakem postopku kot pri gospodarskih dejavnostih. Pavšalno bodo obdavčeni le zavezanci, ki dosegajo dohodek z različnimi oblikami poučevanja (razen če gre za organizirane oblike, kot so tečajji ipd.) in duhovniki. Tega davka v bodoče ne bodo plačevale verske skupnosti in pa učenci in študentje, dokler se redno šolajo, od dohodkov doseženih s poučevanjem snovi (inštrukcije). V obdavčitev so po novem vključeni tudi tisti, ki priložnostno dosegajo dohodke v dejavnostih z občani. Zakon takšne občane obvezuje, da prijavijo dohodek v 15 dneh po prejemu plačila in sicer v občini, kjer imajo stalno prebivališče. Osnova za odmero davka po odbitku je celotni doseženi dohodek brez upoštevanja stroškov.

DAVEK OD DOHODKOV IZ PREMOŽENJA

Pri tem davku je na novo opredeljena oprostitve obdavčevanja dohodkov, doseženih s prodajo stanovanj in poslovnih prostorov v primerih, ko je prodajalec tudi oproščen plačila prometnega davka na promet nepremičnin. Davka ni treba plačati niti v primerih prodaje poslovnih prostorov, če je kupnina namenjena za nakup ali gradnjo novih poslovnih prostorov, s čimer bi naj zakon pomagal pri reševanju prostorskih problemov v malem gospodarstvu. V tem poglavju sta tudi novi določbi v zvezi z obdavčevanjem in sistemom davčnih olajšav, ki veljajo za poslovdaje pogodbenih organizacij združenega dela, vendar ker teh v naši občini ni, o tem posebej ne bomo pisali.

DAVEK OD PREMOŽENJA

Da bi spodbudili ljudi, da s svojim denarjem gradijo ali kupijo stanovanje, uvaja novi zakon tudi določilo, da se pri obdavčevanju stavb izvzema vrednost 70 kv. m stanovanjske površine v stavbi oz. stanovanju, v katerem stalno prebiva zavezanec. Ta olajšava ne velja za prositore, ki jih zavezanec občasnó uporablja za oddih oz. počitek. Za družine, ki

imajo več kot štiri člane, so sprejele še dodatne olajšave, kar določa družbeni dogovor o usklajevanju davčne politike in kar urejajo občinske skupščine v svojih odlokih.

POSTOPEK ZA ODmero IN POBIRANJE DAVKOV

V tem poglavju so vsebovana nekatera nova določila, da bi lahko uprave za družbene prihodke davčne postopke vodile hitreje in učinkoviteje. Ena od pomembnejših novosti je postopek prisilne izterjave, ki posebej temelji na določbah sodnega izvršilnega postopka. To pomeni, da ne bo več potrebno pred izdajo sklepa o prisilni izterjavo pošiljati opomina, natančneje pa je določen tudi način izvajanja prisilne izterjave.

Ker dosedanje zamudne obresti za nepravočasno poravnane obveznosti niso vplivale na večjo doslednost pri plačevanju, bo po novem višino obresti v skladu s politiko obrestnih mer s predzakonskim aktom določal izvršni svet skupščine SR Slovenije. Slovenski izvršni svet je že uporabil to zakonsko določilo in zvišal zamudne obresti na 25 odstotkov.

Ker naša republika še nima posebnega zakona o ugotavljanju izvora premoženja, so v novi zakon o davkih občanov vgrajene tudi določbe o postopku za odmero davka od nenapovedanega dohodka. Te določbe v bistvu pomenijo ukinitve komisij za ugotavljanje izvora premoženja in prenos teh pristojnosti na uprave za družbene prihodke.

Kazenske določbe, ki so uvrščene na koncu zakona, so usklajene z zakonom o prekrških.

IZVEDBENI AKTI

Republiška uprava za družbene prihodke je pripravila tudi nekatere izvedbene akte k zakonu o davkih občanov.

Tako je Izvršni svet skupščine SR Slovenije že sprejel odlok o pogojih, ob katerih morajo občani odpreti žiro račun. Občani, ki opravljajo gospodarsko ali poklicno dejavnost, morajo odpreti žiro račun na območju občine, ki jim predpisuje davek, drugi občani, ki imajo druge dohodke, pa v poslovni enoti banke na območju občine, v kateri imajo stalno prebivališče. Občani smejo odpreti le en žiro račun, ta obveznost pa nastane, če imajo v posameznem koledarskem letu od enega ali več izplačevalcev dohodek, ki presega 5000 dinarjev. Žiro računa niso dolžni odpreti občani, ki pridobivajo dohodek z neposrednim zbiranjem odpadnega materiala ter občani — kmetijski proizvajalci za svoje dohodke od kmetijstva in ribištva.

Republiška uprava za družbene prihodke pripravila nov pravilnik o vodenju poslovnih knjig, za kar pa bo potrebna še nekoliko širša razprava.

Vse rešitve za dograjevanje davčnega sistema moramo obravnavati tudi kot enega izmed elementov družbeno ekonomskega sistema in ekonomske stabilizacije. S tem bi tudi dosledneje uresničevali načela naše samoupravne socialistične ureditve, da za splošne družbene potrebe sorazmerno prispevajo več tisti, ki dosegajo večje dohodke, hkrati pa bosta davčni sistem in politika tudi ublažila socialne razlike, ki nastajajo kot posledica različnih možnosti pridobivanja dohodkov posameznih občanov.

Pripravila
Uprava za družbene prihodke
občine Ptuj

OSNUTEK ODLOKA O DAVKIH OBČANOV V OBČINI PTUJ

Osnutek odloka o davkih občanov temelji na določbah novega zakona o davkih občanov, ki ga je skupščina SR Slovenije sprejela 15. decembra 1982 in dogovorjenih obveznostih, predvidenih v osnutku dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1983.

V osnutku odloka je določeno, da plačujejo delavci, drugi delovni ljudje in občani davke za zadovoljevanje splošnih družbenih potreb, ki se financirajo iz občinskega proračuna. Občinska skupščina uvaja z odlokom obveznost plačevanja naslednjih davkov:

1. davek od osebnega dohodka delavcev
2. davek od dohodka iz gospodarskih dejavnosti
3. davek od dohodka iz poklicnih dejavnosti
4. davek od dohodka iz avtorskih pravic
5. davek od dohodka iz premoženja in premoženjskih pravic
6. davek od premoženja
7. davek na dobitke od iger na srečo

stojno opravlja poklicno dejavnost in s tem v obliki stalnega ali postranskega poklica oziroma priložnostno pridobiva dohodek. Davek iz poklicnih dejavnosti se odmerja podobno kot davek iz gospodarskih dejavnosti po dejanskem dohodku, v pavšalnem letnem znesku in v odstotku od posameznega kosmatega dohodka. Po dejanskem dohodku plačujejo davek zavezanci od ostanka čistega dohodka po stopnjah, ki so določene za zasebne obrtnike. Od dohodkov, ki jih imajo zavezanci z različnimi oblikami poučevanja in duhovniki od opravljanja verskih obredov, se odmerja davek v pavšalnem letnem znesku in je določen v višini največ 10 oziroma 5 % poprečnega letnega čistega osebnega dohodka delavcev v gospodarstvu v prejšnjem letu v SR Sloveniji. Davek po odbitku se plačuje po stopnji 40 %.

Davek iz avtorskih pravic

Zavezanec za davek je občan, ki ima dohodek iz avtorskih pravic, zavarovanih z zakonom. Za dohodek iz avtorskih pravic se šteje tudi dohodek od izvajanja glasbenih, književnih in drugih umetniških del. Pri davku po odbitku se priznajo normirani stroški v višini 40 % od doseženega dohodka. Davek po odbitku plačujejo zavezanci po stopnji 20 %, če gre za komercialne dohodke pa na zvišani stopnji 40 %. Od dohodkov, ki jih dosežejo delovni ljudje, ki z osebnim delom samostojno kot poklic opravljajo kulturno dejavnost, se uporabi stopnja 6 %.

V osnutku odloka je določeno, da se davek iz avtorskih pravic ne plačuje od dohodkov od patentov in tehniških izboljšav.

Davek iz premoženja in premoženjskih pravic

Zavezanec za davek je občan, ki ima dohodek od nepremičnin, premičnin ali od drugega premoženja in premoženjskih pravic. Davek se plačuje tudi od dohodkov, ki jih lastnik ali imetnik stanovanjske pravice doseže z oddajanjem stanovanjskih ali poslovnih prostorov, garaž in počitniških hiš v najem, kakor tudi od dohodkov, doseženih z oddajanjem opremljenih stanovanjskih prostorov. Davek se plačuje tudi od dohodkov doseženih s prodajo nepremičnin.

Osnova za davek je celotni prihodek od premoženja ali premoženjskih pravic v letu, za katero se odmerja ta davek, zmanjšan za stroške, ki so bili zanj nujno potrebni. Pri ugotavljanju davčnih osnov se nabavna oziroma gradbena vrednost valorizira glede na čas, ko je zavezanec stvari nabavil oz. zgradil v skladu s statistično ugotovljenim porastom cen na drobno. Osnova za davek od dohodkov, ki jih lastnik doseže z oddajanjem stanovanjskih in poslovnih prostorov, garaž ali počitniških hiš v najem, je znesek stanarine oziroma najemnine, prejet v letu, za katero se odmerja davek, zmanjšan za stroške vzdrževanja in upravljanja in za enoletno amortizacijo ter za stroške obratovanja, če te stroške plačuje lastnik sam. V osnutku odloka so ti stroški določeni za stanovanjske prostore in opremljene sobe v višini 50 %, za poslovne prostore, garaže in počitniške hiše pa v višini 30 %. Stopnje davka so enake kot so bile do sedaj. V osnutku odloka je znesek oprostitve pri oddajanju opremljenih sob zvišan od sedanjih 2.400 din na 7.000 din; če pa dohodki presegajo navedeni znesek, se davek plačuje od celotnega zneska. Posebna olajšava v višini 20 % znižanja odmerjenega davka se

prizna zavezancem, ki opremljene sobe oddajajo preko zveze študentov, turističnih društev in organizacij za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami.

Davek od premoženja

Davek od premoženja plačujejo občani, ki posedujejo stavbe, dele stavb, stanovanje in garaže ter prostore, ki se v sezoni ali od časa do časa uporabljajo za počitek ali oddih. Zavezanec za davek je lastnik oziroma upravitelj. Osnova za davek je vrednost stavbe oziroma prostorov, ki se v sezoni ali od časa do časa uporabljajo za počitek in oddih. Vrednost se ugotavlja po odloku o ugotovitvi vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj v občini Ptuj, vrednost točke pa določijo vsako leto samoupravna stanovanjska skupnost občine Ptuj. Zakon o davkih občanov izvzema iz obdavčevanja 70 kv. m stanovanjske površine z namenom, da bi pospešili vlaganja v stanovanja.

Osnutek odloka določa, da se davek od stanovanjskih hiš in stanovanj plačuje po stopnji 0,30 % (do sedaj 0,15 %), kar denarno pomeni, da bi zavezanec v letu 1983 plačal v povprečju 337 din tega davka, do sedaj pa ga je plačal v povprečju 465 din. V osnutku odloka je vnešena tudi davčna olajšava v višini 10 % od odmerjenega davka za vsakega družinskega člana nad 4-člansko družino. Olajšavo mora zavezanec uveljavljati s posebno vlogo. Davek od poslovnih stavb, poslovnih prostorov in garaž, ki so samostojni objekti se plačuje po stopnji 0,50 %, od prostorov, ki se v sezoni ali od časa do časa uporabljajo za počitek in oddih pa po stopnji 1 %, torej že do sedaj veljavnih stopnjah.

Davka od premoženja, ki se plačuje na posest stavb, so začasno oproščeni prvi lastniki novih stanovanjskih hiš oziroma stanovanj in garaž in sicer za deset let. Za prvega lastnika se šteje tudi tisti, ki je tako stavbo podedoval. Oprostitve se prizna tudi za popravljene in obnovljene stanovanjske hiše, če se je vrednost stavbe s tem povečala za več kot 50 %. Doba deset let se računa od prvega dne naslednjega meseca po izdaji dovoljenja za uporabo stavbe oziroma od pričetka uporabe stavbe, če se stavba prične uporabljati pred izdajo dovoljenja.

Davek na dobitke od iger na srečo

Zavezanec za davek je občan, ki v SR Sloveniji pri igranju na srečo zadene dobiček. Osnova je vsak posamezen dobiček od iger na srečo. Stopnja davka je v skladu z dogovorom ostala v višini 15 %. V osnutku odloka je upoštevana spremenjena vrednost dobitka od iger na srečo od katere se davek ne plačuje in znaša 10.000 din (do sedaj 500 din).

Osnutek odloka o davkih občanov v občini Ptuj, o katerem bodo delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Ptuj razpravljali na seji 1. marca 1983, vsebuje vsa določila, ki jih mora urediti občinska skupščina in za katera ima pooblastilo v zakonu o davkih občanov.

Glede na to so v osnutku odloka določene stopnje davkov ter olajšave in oprostitve. Stopnje posameznih vrst davkov ter olajšave in oprostitve so usklajene na podlagi osnutka dogovora o usklajevanju davčne politike v letu 1983, usklajene pa so tudi v okviru regije.

Priloga:
UPRAVA ZA DRUŽBENE
PRIHODKE OBČINE PTUJ

PRI NAS V KLUBU!

Dragi mladi!

Pred nekaj meseci mi je marsikdo od vas napisal nekaj o tem, zakaj mladi popivate. Iz vaših zapiskov sem povzela misli, ki so izšle v člankih v Tedniku. Ob veliki pomoči tov. prof. Korparjeve smo uspeli, da so te zapiske tudi razmnožili. Tako je bilo mogoče, da ste vsi mladi v CSU to po razredih prebrali in se s svojimi tovm. profesorji o tem pogovarjali. Vaša mnenja so si vaši tovm. profesorji zapisali in zatem sem se z njimi sestala ter se pogovarjala po tozdih (gimnazije, ekonomske in kovinarske). Za tem delom vam pošiljam tale prispevek:

Če se pogovarjamo o popivanju med vami, lahko rečem: Res je, da popivate mnogo in marsikje. Seveda, ne vsi! A zakaj mnogi?

Največ je kriva obilica alkoholnih pijač, ki jih pridelajo v naših krajih. Tega dejstva ne moremo spremeniti. Toda ali ne bi mogli in ne doživeli tega, da bi nam obilje grozdja in jabolk predelali v sokove in jih prodajali ceneje kot alkoholne pijače? Zal so na tem področju vedno pridelovali le alkoholne pijače, vedno so se že zgodaj, že mladi, začenjali opijati in zato tudi vi zgodaj, že mladi, dobivate svoj kozarček alkohola. Ampak, „kako drugače?“ Nočejo in ne morejo odrasli razmišljati?

Poglejmo, kaj je o tem napisal dr. Rugej, naš znani alkohololog, ki pravi o alkoholizmu med mladimi takole:

„Ker je alkoholizma čedalje več med odraslimi, ga „mora“ biti mnogo tudi med mladimi. V naravi same alkoholne bolezni je, da poskrbi vedno sproti za nove generacije alkoholikov. Alkoholik sploh nerad pije sam, slehernega v svojem okolju poskuša spraviti med pivo, da ni on sam zaznamovan in da ni sam v nevarnosti, da bi ga klical na odgovornost.“

Tudi alkoholni starši uvajajo otroke v alkoholizem s tem, da jim ponujajo alkohol in s svojim „dobrim vzgledom“. In še kako uspešno! Medtem ko pri nas med celotnim prebivalstvom pričakujemo „samo“ okoli 5 % alkoholikov, se do 40 % otrok iz družin alkoholikov vda alkoholizmu. Tudi tisti starši, ki so „zmerni“ pivci, „poskrbijo“, da njihovi otroci čim prej poskusijo alkohol, seveda že v osnovni šoli in celo že prej.“ Dr. Rugej nadaljuje: „TISTO, KAR DOBI OTROK IZ ROK STARŠEV, IMA POSEBEN ČUSTVEN POMEN IN SE ZATO USTREZNA IZKUŠNJA VSDIRA GLOBOKO V OTROKOVO ZAVEST, tako trdno in globoko, da je to komaj mogoče še kdaj spremeniti.“

Skoraj pri vsakem alkoholiku, ki ga obravnavamo, ugotovimo, da se je njegov alkoholizem začel že v mladosti.“

In kakšno prepričanje naj vam jaz sedaj, dragi mladi priporočam? Menim, da je najbolje, da vsak posamezni mladenič ali mladenka, ki popiva, razmisli sam pri sebi o svojem popivanju: koliko, zakaj, kaj s tem pridobi, ko popiva!

A vi, ostali vrstniki, ki ne popivate in to obsojate (povsem pravilno), bodite jim ob strani in jim pomagajte. Dvomljivo je, če bodo namreč starši odigrali pri teh svojo vlogo, ker so tudi morda oni sami bili popeljeni nekoč po tej krivi poti.

Spet bom citirala misli dr. Rugeja, ki pravi dalje: „Vdajanje alkoholni omami onemogoča normalno zorenje mladega človeka, ki si zaradi tega ne pridobi dovolj znanja in izkušenj za življenje. Le-to postaja zanj bolj težavno tudi zaradi posledic alkoholizma. Tako mlad človek, ki postaja alkoholik, nima niti čustvene zrelosti niti si pridobi delovnih navad, na čemer bi gradil poznejše življenje.“

On je že zgodaj spoznal, da je mogoče stisko, praznino, žalost, brezperspektivnost in druge težave pregnati z alkoholno omamo. In ker z nobeno omamo nihče nišesar ne reši, temveč se težave samo prelagajo in poglabljajo, je prizadeti in na omamo že navajeni mladenič tako rekoč „prisiljen“ svojo stisko „presecati“ z alkoholom. Pogosto opijanje pa ni več samo pogoj za nastanek alkoholizma, temveč je zanesljivo znanje, da je ta človek že alkoholik, čeprav šele v začetnem obdobju.“

KER STE MLADI, ker vas je mnogo, ker vsi ne popivate, globoko verjamem, da ko boste o tem prebrali in premišljevali, boste svoje sošolce bolj razumeli, razmišljali o vzrokih njihovih popivanj in doumeli, da popivanju vdani mladeniči niso za občudovanje, še bolj pa to velja za že bolne alkoholike.

Sedaj pa še besedo o vašem posedanju po gostilnah. Res je, dragi mladi, da vas je po gostilnah kar dosti. Pijete kar pridno coca-colo, pivo... Ampak ne vem, koga želite ukaniti? Kajti coca-colo pijete z rumom in temu pravite mrzli čaj ali „stok“ in podobno. Celo smo slišali, da ste nekateri kar nasilni, če vam nočejo s tem postreči. In veste, zakaj? Ker že potrebujete to lažno alkoholno omamo. In da misli ne ponavljamo, lahko pristavimo nekaj vprašanj, ki jih daje dr. Rugej ko pravi: „Mladega alkoholika je treba (še) prevzgojiti, saj ni imel nikoli delovnih navad in se ni nikoli v redu obnašal. Kako vzgajati mladeniča, če je včasih težko vzgajati otroka. KDO BO OPRAVIL TO ZAHTEVNO NALOGO, če to ni uspelo staršem in ne šoli? Kje najti tako prizadevne ljudi, ki bi se s srcem in vzgledom lotili te prevzgoje mladih alkoholikov? Izkušnje kažejo, da je to kar težko.“

Zato, mladi, vaše mesto ni v gostilnah ob coca-coli — mrzlem čaju, „stoku“ itd!:

Vem, vem, rekli boste, da potrebujete majhno, prijetno SAMOPOSTREŽNO RESTAVRACIJO, kjer bi lahko dobili, kar si lahko sami postrežete, bodisi samo jogurt, mleko, kako juho, ali pa celo kosilo. Vem tudi po vzgledu iz Maribora in celo iz Ljubljane, da se po takih prostorih ne popiva niti ne kadi, temveč se samo použije kosilo in malo pokramlja. Seveda tega vi žal v Ptuj nimate. Menim, da to tudi vaši starši pogrešajo.

Vendar nekaj le imate! Imate svojo mladost, ideje in svoj srednješolski center. Ne vem, zakaj v njem ne bi imeli več plesov, raznih kvizov, družabnih iger, srečanj mladih pevcev in igralcev, športnikov itd; ne razumem zakaj ne bi organizirali obiskov pri starejših občanih, delovnih pooldnevov na kmetijah, kjer starejši samevajo in omagujejo in bi bili tako veseli vašega smeha, mladosti.

Tudi na kolesarske izlete lahko pomislite (obiski zgodovinskih in naravnih znamenitosti). Na vas je vrsta, da to prišepnete svojim tovarišem, pa mislim, da vam bo časa kar primanjkovalo, ne pa da ga izgubljate v brezcilnem posedanju po gostilnah ob alkoholu. Nekateri bodo gotovo brez posledic preživel to obdobje, a oni, katerih organizem je šibkejši, lahko pozneje pristanejo v psihiatrični bolnišnici in za to bomo vsi skupaj nosili del odgovornosti, ker mi nismo pomagali ob pravem času, že na začetku.

Dr. Zlatka Ivetič,
zdravnik na šolskem dispanzerju
Ptuj

Povezovanje osnovnih šol v občini Ormož

Ko so zbori skupščine občine Ormož na zadnjih sejah obravnavali poročilo občinske izobraževalne skupnosti Ormož, so ugotovili, da so doseženi prvi koraki pri povezovanju in združevanju osnovnih šol, vendar so še posamezni primeri, kjer je prisoten skupinsko-lastniški odnos in iskanje lastnih koristi. Zato so zbori občinske skupščine postavili odločno zahtevo pred samoupravne in poslovodne organe osnovnih šol, da se s povezovanjem in usklajevanjem interesov nadaljuje in dograjuje.

Zbori občinske skupščine so tudi ocenili, da je potrebno posvetiti vso skrb boljšemu vrednotenju dela pedagoških delavcev, saj gre za izjemno pomembno družbeno delo. Posebej je treba nagraditi delavce v celodnevni OŠ v Središču.

Obdavčevanje dohodkov iz kmetijstva

Ze pri obravnavi zakona o davkih občanov smo omenili, da bo področje obdavčevanja dohodkov iz kmetijstva celovito urejeno s posebnim zakonom in da bo predlagatelj sistemsko predvidene nove rešitve ugotavljanja in obdavčevanja dohodkov iz kmetijstva najprej preizkusil v praksi. Do uveljavitve nove sistemske ureditve se torej za države veljavni sistem.

Pri odmeri davka iz kmetijstva bodo uporabljale določbe sedanjega odloka. Stopnje davka za leto 1983 bodo ostale enake kot v letu 1982. Z veljavnostjo odloka bo prenehala veljati pravilnik o pogojih, merilih in postopku za uveljavljanje davčnih olajšav iz leta 1971, ker je to področje sedaj vsebovano v osnutku odloka. Novost predstavlja uvedba davčne olajšave zavezancem davka iz kmetijstva, ki vlagajo sredstva v gradnjo malih hidroelektrarn. Ta olajšava bo priznana v višini 80 % od odmerjenega davka za dobo pet let pod pogojem, da znaša višina naložbe najmanj 60 % enoletnega povprečnega čistega osebnega dohodka na zaposlenega delavca v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu (za leto 1982 bo predvidoma znašal 163.000 din). S tem se želi zavezancem davka iz kmetijstva vzpodbujati k zagotavljanju lastnih energetskih virov na območjih, kjer je to z vidika naravnih pogojev in družbenega interesa smotno.

Davek iz gospodarskih dejavnosti

Zavezanec za davek je zasebni obrtnik, ki si pridobiva dohodek v obliki stalnega ali postranskega poklica in tudi občan, ki občasno dosega dohodek z opravljanjem gospodarskih dejavnosti. Davek iz gospodarskih dejavnosti se odmerja po dejanskem dohodku, v pavšalnem letnem znesku in v odstotku od posameznega kosmatega dohodka. Pri davku, ki se odmerja po dejanskem dohodku, so glede na spremenjeni sistem ugotavljanja ostanka čistega dohodka ostale davčne osnove in stopnje v dosedanjih razponih in višini, torej od 30 do 55 %. Višina pavšalnega letnega zneska davka je odvisna od vrste dejavnosti, predmeta poslovanja, obsega in načina dela, lokacije obratovalnice, delovne sposobnosti in doseženega dohodka. Pavšalni letni znesek določi davčni organ ob upoštevanju vseh navedenih okoliščin in ne sme presežati za samostojne obrtnike 15 %, za osebe, ki opravljajo gospodarsko dejavnost kot postranski poklic 25 % in za zavezance, ki se ukvarjajo s kmečkim turizmom 30 % povprečnega letnega čistega osebnega dohodka delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu. Novost v osnutku predstavlja tudi določba, da plačujejo davek v pavšalnem letnem znesku zavezanci, ki opravljajo gostinstvo in dejavnost v odročnih krajih z manj kot 300 prebivalci v strnjem naselju in ne uporabljajo dopolnilnega dela drugih delavcev.

Zaradi spremenjenih določb zakona je bilo treba posamezne vrste dohodkov, od katerih se plačuje davek v odstotku od vsakega kosmatega dohodka (davek po odbitku) z osnutkom odloka razvrstiti iz dosedanjih štirih skupin v tri skupine in skladno z dogovorom predpisati stopnje od 10 do 40 %.

Našteli bomo le najpogostnejše vrste dohodkov: tako plačujejo zavezanci davek po odbitku po stopnji 10 % od dohodkov raznašalcev in prodajalcev časopisov, knjig in revij, od dohodkov delavcev, doseženih z opravljanjem del ob pretežni uporabi lastne telesne moči, od dohodkov, doseženih z opravljanjem postranskih kmetijskih dejavnosti in podobno, po stopnji 25 % od provizij poslovnih agentov in poverjenikov, od dohodkov potujočih zabavišč in podobno, po stopnji 40 % pa od dohodkov oseb, ki priložnostno opravljajo storitve za organizacije združenega dela, državne organe ter druge organizacije in skupnosti in od dohodkov, doseženih z opravljanjem del po pogodbi o delu, sklenjeni v skladu s predpisi o delovnih razmerjih. Davek po odbitku se ne plačuje od dohodkov, ki jih dosegajo občani z zbiranje mleka in prevozi mleka do zbiralnih mest, pluzenjem snega, od dohodkov doseženih z opravljanjem storitev za hlevske in pašne skupnosti s področja kmetijstva in od dohodkov, ki jih dosegajo občani, ki delajo doma pletarske izdelke iz šibe za organizacije združenega dela.

V osnutku odloka je tudi določeno, da se davek iz gospodarskih dejavnosti ne plačuje od dohodkov doseženih z izkoriščanjem zemljišč v nekmetijske namene (kopanje peska, gramoza in kamna, žganja opeke, apna in oglja ter podobno), in z opravljanjem kmetijskih storitev drugim s kmetijsko mehanizacijo pod pogojem, če letni dohodek po odbitku stroškov od navedenih dohodkov ne presega 10 % povprečnega letnega čistega osebnega dohodka delavcev v gospodarstvu v SR Sloveniji v preteklem letu (v letu 1983 približno 16.300 din).

V osnutku odloka so predvidene tudi olajšave pri odmeri davka in sicer za zavezance, ki vlagajo sredstva za zboljšanje in razširjanje materialne osnove dela, za pospeševanje razvoja tako imenovanih deficitarnih dejavnosti, za začetek opravljanja take dejavnosti, za vlaganje sredstev v gradnjo malih hidroelektrarn, za zavezance, ki izvažajo blago domače proizvodnje na konvertibilno področje. Davčne olajšave se priznajo tudi za učence in študente na proizvodnem delu in za vsakega novo zaposlenega delavca. Osnutek odloka ureja tudi socialne olajšave. Skupna višina vseh možnih olajšav pa je omejena na 80 % od odmerjenega davka.

Davek iz poklicnih dejavnosti

Zavezanec za davek je delovni človek, ki z osebnim delom samo-

mercator
izbira
panonija
ptuj

NAJ BO OD SRCA ...
OBDARITE SVOJE NAJDRAŽJE
OB PRAZNIKU ŽENA ...

OGLASITE SE V NAŠIH
PRODAJALNAH, Z VESELJEM VAM
BODO SVETOVALI ...

HVALA NA ZAUPANJE

Prirreja mleka raste

Na območju TOZD Mlekarna Ptuj, poleg območja ptujske občine sodi sem še pretežni del ormoške, je bilo v tem letu 1982 zbranih 16 milijonov, 850 tisoč litrov mleka. To je za 4 odstotke več kot leta 1981. Po drugi strani je v nasprotju z našim primerom prirreja mleka v večini slovenskih občin v upadaju. Spet se lahko torej enkrat pohvalimo, da smo uspeli z načrtnim delom in sovlaganjem v minulih letih doseči pomembne uspehe. Zasluga je v dobrem sodelovanju kmetijskih zadrug, mlekarnar na eni in odjemalcev mleka in mlečnih izdelkov na drugi strani. V reprodukcijski skupnosti, ki jo sestavljajo vsi omenjeni, so v zadnjih dveh letih združili za okoli 2 stari milijardi kreditnih sredstev, ki so jih uspešno vložili v povečanje oziroma razvoj prirreje mleka. Rezultati so torej tu, in seveda tudi možnost, da se po ptujskem primeru zgledujejo tudi v ostalih občinah. Razveseljivo je tudi spoznanje, da je odkup januarja letos bil kar za 10 odstotkov večji kot enako obdobje lanskega leta. Poleg že omenjenega načrtnega pospeševalnega dela ima pomembno vlogo pri tem tudi povečanje odkupnih cen mleka v lanskem novembru.

Pretežni del pospeševalnih sredstev je bil odmerjen zasebnemu sektorju kmetijstva, saj razen 2 milijonov litrov mleka iz družbenega sektorja, pridejo vse ostale količine od zasebnih proizvajalcev.

Lani je sodelovalo s ptujsko mlekarno 3720 kmetijskih gospodarstev v ptujski in ormoški občini; od tega je bilo 230 takšnih, ki oddajo letno nad 10 tisoč litrov mleka. So tudi rekorderji, ki oddajo letno nad 100 tisoč litrov mleka.

V skladu s smelimi načrti o rasti kmetijske proizvodnje v letu 1983 so tudi načrti mlekarnar precejšnji. Predvidevajo kar 7, odstotno povečanje prirreje mleka in če ne bo posebnih vremenskih ali drugih težav upajo, da bodo načrte dosegli, stanje po prvem mesecu letošnjega leta to samo potrjuje. In ko govorimo o uspehih v količini oddanega mleka je potrebno dodati še eno spodbudno spoznanje, da se tudi higiena iz leta v leto izboljšuje.

jb

Zakaj primanjkuje masla

Lani novembra so se sklepom zveznega izvršnega sveta povečale odkupne cene mleka, vzporedno s tem povečanjem pa so se povečale prodajne cene odkupnega mleka, ki predstavlja v ptujski mlekarni le 8 odstotkov proizvodnje. Za kilogram masla pa so ostale nespremenjene in proizvodnja masla povzroča izgubo.

Za območje ptujske občine je sicer poskrbljeno z minimalno oskrbo in regresiranjem prodajnih cen masla iz občinskih interventnih sredstev. Na naše območje pa pritiskajo tudi sosednji potrošni centri in še pomankanje margarine, tako seveda tudi masla ni dovolj. Sedanja cena za kilogram masla je 240 dinarjev, proizvodna cena pa se je že približala 300 dinarjem.

Ptujska mlekarna je sicer lansko poslovno leto zaključila pozitivno, samo decembra pa so imeli 4 milijone dinarjev izpada pri dohodku in v prvem trimesečju letošnjega leta že načrtujejo izgubo, če seveda ne bo prišla pravočasna rešitev. Rešitev pa je v rokah zveznega izvršnega sveta, medtem pa lahko potrošniki, če seveda imajo srečo, kupijo kilogram masla na tako imenovanem črnem trgu po 450 dinarjev.

JB

Podaljšati razpravo o zaščitenih kmetijah

Na seji sveta za družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi pri predsedstvu OK SZDL Ptuj so prejšnji petek ocenili tudi dotedanjo javno razpravo o osnutku odloka o zaščitenih kmetijah, ki bi naj po sklepu seje zbora krajevnih skupnosti in zbora združenega dela SO Ptuj trajala do 5. marca.

Člani sveta so ugotovili, da v nekaterih krajevnih skupnostih, kjer so že bile organizirane razprave o tem pomembnem družbenem vprašanju, te niso dosegle svojega namena, saj marsikje niso sodelovali niti tajniki KS. Dejstvo, da so v seznamih zaščitenih kmetij enake napake, kot so bile ugotovljene že v delovnem gradivu kaže na to, da teh seznamov sploh niso pregledali.

Na seji so podrobneje obravnavali številne konkretne primere liberalnega odnosa do priznavanja statusa kmeta, kar je omogočalo nadaljnje drobljenje zaščitenih kmetij in druge oblike izigravanja zakona o dedovanju kmetijskih zemljišč in zasebnih kmetijskih gospodarstev — kmetij. Naveden je bil primer, da je lastnik kmetijskega zemljišča, ki sicer nikoli ni bil kmet niti se s kmetijsko dejavnostjo ni mislil ukvarjati, pridobil status kmeta samo zato, da je na tem zemljišču pridobil gradbeno parcelo, ostalo zemljo pa daje v najem. Namen zaščitenih kmetij je v tem, da ta postane delovno mesto za kmeta in njegovo družino, da postane proizvodna enota, sposobna pridelovati viške za trg, skratka, da postane sodobna usmerjena kmetija.

Zaradi takih in podobnih ugotovitev s terena je svet za družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi sklenil predlagati izvršnemu svetu SO Ptuj, da podaljša razpravo o osnutku tega odloka in angažira vse strokovne službe v občini, zlasti še kmetijsko zemljiško skupnost in občinski komite za kmetijstvo, da pomagajo s svojimi strokovnjaki pri javni razpravi v krajevnih skupnostih, ki mora biti strokovno in vsebinsko temeljita. Povezano s to razpravo je treba spodbuditi akcijo za boljše obdelavo zemlje in za spomladansko setev, kjer pri sklepanju pogodb zlasti zaostajamo pri sladkorni pesi. Zato so predlagali, da naj bodo organizatorji razprave — poleg delegacij za zbor krajevnih skupnosti predvsem sveti za kmetijstvo pri krajevnih konferencah SZDL.

S stališči in predlogi sveta je bilo seznanjeno tudi predsedstvo občinske konference SZDL Ptuj, ki je na seji, 18. februarja predloge sveta za družbeno ekonomske odnose v kmetijstvu in na vasi v celoti podprlo.

FF

MLEKARSKA SKUPNOST ZAGORCI-SAKUŠAK

ZADOVOLJNI S PRIRREJO MLEKA

Mlekarska skupnost Zagorci-Sakušak je ena najuspešnejših v okviru ptujske kmetijske zadruge.

Nasploh v kmetijski zadrugi ugotavljajo, da so pred leti ustanovljene mlekarske skupnosti zaživele in dosegle svoj namen, ki je bil v tesnejšem povezovanju pridelovalcev mleka.

V mlekarski skupnosti Zagorci-Sakušak je okoli 30 kmetijskih gospodarstev, ki redno oddajajo mleko. Gre pretežno za manjše količine mleka po gospodinjstvu, posebej v mlečno živinorejo preusmerjene kmetije na tem območju ni. Kljub temu zberejo dnevno od 600 do 700 litrov mleka. Lani so člani te skupnosti oddali skupno 181 tisoč, 323 litrov

mleka ali za 17.400 litrov več kot leta 1981. Zanimivo je, da prirreja mleka v zimskem času ni bistveno manjša v primerjavi z ostalimi letnimi časi, kar se v mnogih mlekarskih skupnostih še pojavlja. Predsednik skupnosti Juršinci-Sakušak Ivan Čeh meni, da so to dosegli s strokovnim izobraževanjem. Lani so med drugimi pripravili tudi predavanje o gnojenju travnikov, pripravili silaže in to je vplivalo na večje količine doma pridelane krme, kar se ugodno izraža tudi v prirreji mleka.

Na občnem zboru mlekarske skupnosti v januarju so ugodno ocenili delovanje skupnosti, kot tudi samo prirreja mleka, sklenili pa so tudi, da bodo prirrejo v letošnjem letu še povečali.

Ivan Čeh, predsednik mlekarske skupnosti Zagorci-Sakušak

ŠE O PUSTNI BABI, STELJARAJI IN ZVONČARJIH TER BLUMARJIH

Na letošnjem kurentovanju smo videli tudi nekaj skupin, ki so se obiskovalcem letos prvič predstavile. To so bile skupine: Pustna baba, Steljaraja in Zvončari iz Velikega Brguda.

Tradicija zvončarjev je stara, po pripovedi članov skupine okrog 600 let. Od prednikov so jo prevzeli in danes jo ohranjajo za svoje potomce. Zvončar je bil v preteklosti tisti, ki je podil zlo od sebe. Zvončarji običajno nastopajo v Kastavščini, med turistično sezono pa se pokažejo turistom.

V Ptuj so prišli z veseljem; odšli pa bogatejši za en nastop in prijazen sprejem. Zato so povedali, da bodo še prišli, na prihodnje in vsa druga kurentovanja.

Pustna baba je skupina iz Šmartnega ob Paki. Skupina šteje okrog 30 članov, predstavlja pa pustni običaj klado. To je star običaj v vasi, ko so neporočenemu fantu, ki si ni znal dobiti neveste, mladi fantje peljali leseno babo, ki naj bi predstavila njegovo nevesto. Ob tem so plesali in se veselili.

Povabilo za sodelovanje na ptujskem kurentovanju so sprejeli ob nedavnem srečanju folklornih skupin v Celju. Zelo so bili zado-

KURETOVANJE 83

Zvončarji iz Velikega Brguda so v Ptuj letos prvič zaplesali svoj demonski ples

foto: Ciani

voljni, da so prišli v Ptuj in prispevali svoj delež v nastopu folklornih skupin. Pravijo, da bodo še prišli.

Predstavniki skupine so tudi povedali, da pri njih ni navade, da

bi za pust hodili naokrog, zato tudi doma ne nastopajo v tistem času. Je pa običaj živ in ga negujejo v ožjem krogu.

Pred nastopom na Titovem trgu

AGROMELIORACIJE V ŠTURMOVCU

Zemlja, ki jo lahko takoj izkoristimo

Z gradnjo hidroelektrarne SD II v Forminu so prišle precejšnje kmetijske površine pod vodo. Na drugi strani smo z gradnjo nasipa ob akumulacijskem ptujskem jezeru preprečili takorekoč vsakoljetne poplave precejšnjega območja ob desnem bregu Drave. Na območju Mestnega loga in Šturmovca je tako pridobljenih

nišču, ki gospodari na tem območju, da so že pričeli izvajati tako imenovane agromelioracije. Lani so tako na dveh večjih površinah popluli panje in izravnali teren, ter takoj posejali koruzo. Prvi pridelovalni rezultati so zelo ugodni. Na enem hektarju so pridelali povprečno po 8 tisoč kilogramov suhega koruznega

valnih površin nadaljevali. Ze letos bodo izvedli agromelioracijo na površini 15 hektarov in maja že posejali koruzo. In medtem ko znašajo stroški melioracij v Pevski dolini ali bo Polskavi že okoli 20 milijonov Sdin, so stroški ureditve obdelovalnih površin v Šturmovcu okoli 7 do 9 milijonov Sdin. Ob omenjenem dobrem

nepotrebne, zelo nujne so in tesno povezane z našimi načrti glede samooskrbe s hravo, veliko napako pa bi naredili, če ne bi vzporedno izvajali še mnogocenejšega pridobivanja obdelovalnih površin. Omenjene agromelioracije bodo letos izvedli na območju »Zupjaka«, že prihodnje leto pa bodo po regulaciji Studenčnice, za kar so projekti v izdelavi, lahko pridobili še dodatnih 100 hektarov obdelovalnih površin.

Dolgoročno gledano, lahko spremenimo območje Šturmovca v velik obdelovalni vrt, z izjemo območja ob jezu, kjer je možno pridobivati gromoz. Seveda ne mislimo s tem izključno na polja kmetijskega kombinata. Ob sodelovanju vseh zasebnih lastnikov zemlje na tem območju se bo dalo z leti narediti marsikaj. Sedanje grmovje, kotanje napolnjene z vodo in blatom, lahko spremenimo v zelo koristne površine. Zelo se nam lahko maščuje, če ponujene priložnosti ne bomo kar se da hitro izkoristili. Na naše zadovoljstvo se nekateri tega že zavedajo in z dobrimi rezultati, ki jih dosegajo takorekoč »na svojo roko«, kažejo tistim, ki oklevajo, kaj vse se da narediti. Le volje je treba!

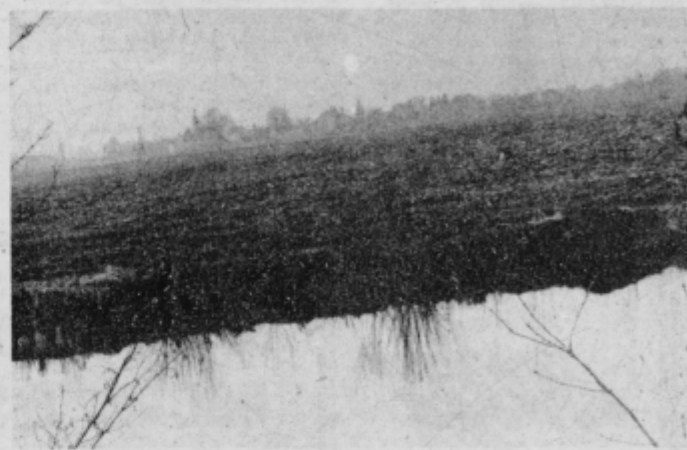
J. Bračič

Franc Ostroško: Z dosedanjimi rezultati smo zelo zadovoljni

pridelku se ti stroški vrnejo v kratkem času.

Seveda ne mislimo s tem trdit, da so melioracije v obeh dolinah

Poskusne površine ob neregulirani Studenčnici

Prodali največ vstopnic za kurentovanje

Letos smo bili znova prič, da prodaja vstopnic ob kurentovanju ne gre in ne gre. Med svetlimi primeri oziroma tistimi, ki so uspeli premagati številne težave, ki spremljajo vsakoletno prodajo vstopnic, so učenci OS »Olga Meglič« iz Ptuja, ki so se na pobudo šolskega športnega društva primerno organizirali in uspeli prodati 1500 vstopnic. Med prodajalci so bili tako najboljši, poleg tega pa je pohvale vredna njihova odločitev, da pridobljeno provizijo v znesku 8230 dinarjev namenijo za dokončanje gradnje telovadnice, ki jo nujno potrebujejo.

Če bi se potrudili tudi ostali, bi bil lahko izkupiček od prodanih vstopnic večji tako pa uspešnost prodaje niža poprečno, ki je bilo že tako nizko.

Upati je le, da bomo ob prihodnjem kurentovanju imeli več tako pridnih prodajalcev!

MG

Kulturni praznik v Frankfurtu/m

Slovensko kulturno prosvetno društvo „Sava“ in Svet staršev učencev slovenskega dopolnilnega pouka iz Offenbacha so za letošnji kulturni praznik 8. februar pripravili svečani program z recitalom, ki so ga izvedli člani kulturne sekcije društva in učenci slovenskega dopolnilnega pouka.

Letošnja prireditev je imela izjemno kulturno obeležje. Predsednica društva „Sava“ Stana Dečman in podpredsednik Janko Zemlič sta ta dan podelila zaslužnim kulturnim delavcem na območju pokrajine Hessen Prešernova priznanja in plakete.

Pobudo za tovrstno nagrado Slovincem na tem območju je dal tovariš Ivo Slavec. Izdelal je pravilnika o podelitvi priznanj in plaket, izročil oboje upravnemu odboru „Sava“ v pogled in v morebitno dopolnitev. UO Save je oba pravilnika sprejel. Vsakdo je imel možnost predlagati in biti predlagan. Pravilnika jasno govorita o pogojih, ki jih priznanje in plaketa zahtevata.

UO Save je določil 5-člansko komisijo, ki je zbirala pismene predloge za kandidate in tudi odločala o njihovi realnosti.

Slovinci v Frankfurtu smo med prvimi na tujem, ki smo prejeli tako visoko kulturno priznanje. Priznanje za delo, ki ga opravljamo v skopo odmerjenem prostem času, ob večerih, nočeh in sobotah zato, da negujemo slovensko kulturo, domače običaje in dajemo slovenski besedi enakovredno mesto sredi evropskih jezikov.

Prešernova plaketo so prejeli: Dragica Nunčič-Turk, učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka v Frankfurtu, Offenbachu in Darmstadtu; Tončka Obrecht članica SKUD SAVA; Ivan Žižek predsednik Sveta šole v Frankfurtu.

Prešernova priznanja so prejeli sledeči kulturni delavci na področju pokrajine Hessen: Mariča Opleršek, predsednica Sveta šole Offenbach; Milica Galun prva predsednica Sveta šole Frankfurt; Marija Cvetko, podpredsednica Sveta šole Frankfurt; Lidija Bombek, članica SAVA — aktivno dela v Mali šoli; Stefan Žižek, član UO SAVA in dedek Mraz; Anita Krautberger, članica kulturne sekcije SKPD SAVA; Robert Jesenšek, član kulturne sekcije SKPD

SAVE; Bojana Golenač, učenka 5. razreda slovenske dopolnilne šole v Frankfurtu; Robi Obrecht, učenec 5. razreda slovenske dopolnilne šole v Frankfurtu; Tatjana Bohorč, učenka 4. razreda slovenske dopolnilne šole v Frankfurtu; Metka Ojsteršek, učenka 5. razreda slovenske dop. šole v Frankfurtu; Moški pevski zbor, IMP TOZD Promont Ljubljana; Narodno zabavni orkester KMETEC s Ptuja; Narodno zabavni orkester VESELI POMURCI iz Frankfurtu; Ančka Volčjak, članica UO SAVA; Daniela Žula in Helmut Kindlhofer za minulo kulturno delo v društvu SAVA.

Priznanja kakršna je Slovensko društvo podelilo letos svojim članom so zahvala, a še bolj spodbuda za kulturno in društveno delo v bodoče.

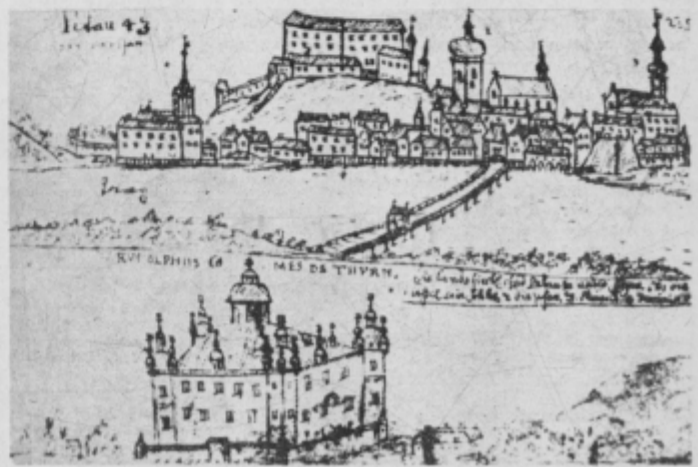
Veseli Pomurci so nas v zabavnem delu programa zvalili na plesišče. Za dobro postrežbo so poskrbeli člani Sveta šole Offenbach in tudi njim vse priznanje.

Dragica Nunčič-Turk

IZ MUZEJSKE FOTOTEKE

V Gornjeavstrijskem deželnem arhivu v Linzu hranijo dragoceno popotno skicirko v štirih zvezkih iz začetka 18. stol. Avtor več kot 400 risb se ni podpisal na nobeno od njih, zato se je v literaturi zanj uveljavilo ime „neznani Šlezijec“. Predvidevamo namreč, da je bil doma iz Šlezije, kjer se je njegovo potovanje začelo. Na pot se je odpravil 7. julija 1710, zadnji datum iz dragocenih knjižic pa je 28. junij 1715. Prepotoval je Šlezijo, Saško, Frankovsko, Bavarsko, Tirolsko, Salzburgsko, Gornjo in Dolnjo Avstrijo, Češko, Štajersko, Kranjsko in Koroško. Povsod, kjer se je ustavil, je narisal tudi veduto mesta, gradu, samostana. Upodobitve je oštevilčil in jih opremil z besednim opisom. Na večini listov sta predstavljena po dve veduti, tudi pod ptujsko je narisan še bližnji grad Turnišče.

Iz popotne skicirke „Neznane Šlezijca: „Ptuj in Turnišče, 1713. Skicirko hrani Gornjeavstrijski deželni arhiv v Linzu. Fototeka kulturnozgodovinskega oddelka, foto Mišo Koltak, 1982.

Neznani Šlezijec je zabeležil, da je Ptuj narisal 1. januarja 1713. leta. Mesto se mu je tako prikupilo, da je v njem ostal vsaj dva, če ne tri mesece. Medtem je obiskal tudi Turnišče in ga narisal takšnega, kot se je kazal pred prezidavami v 19. stol. Mnogi stolpiči krasijo centralno zasnovano stavbo in ponazarjajo ime lastnika — grofa Thurna.

Čeprav se je Šlezijec na Ptuj zadržal dlje časa, pa ga je upodobil zelo skicozno in pri tem zagrešil tudi nekaj topografskih napak. Lahko pa občudujemo njegov smisel za dojemaj bistvenih značilnosti mestne urbanistične zasnove, pogojenih z geografsko izoblikovanostjo terena in z dolgim zgodovinskim razvojem. Naglasil je tudi najvažnejše arhitektonske objekte v mestu: grad, dominikanski in minoritski samostan ter mestni stolp in prostijsko cerkev.

Časovno med oljno sliko iz leta 1687 in našo skico ni dosti razlike, vendar je v tem obdobju mesto dobilo že baročni videz, ki se najočitneje odraža v čebulasti stehi mogočnega mestnega stolpa.

Marjeta Ciglencečki

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE (89)

Narečje v zbornosti

„Zelela bi, da reče Jezikovno razsodišče kako besedo na račun vedno pogostejših narečnih glasovnih posebnosti, ki jih predvsem v radiu in na televiziji vnašajo v jezik novinarji z vseh koncev Slovenije.“

Tudi sami smo že postali pozorni na preizrazito narečno barvanje govorne besede nekaterih novinarjev radija in televizije. Da se narečno izhodišče v govoru večinoma ne da popolnoma izbrisati, je znano. Zlasti stavčna fonetika, ki se je kot otroci navzamemo, še preden znamo prav govoriti, „izdaja“ področje, s katerega prihajamo. Tu se le redki popolnoma znebijo prvotnega prizvoka, ta pa nam je skoraj ljubiši kakor govorjenje, ki — po Cankarju — razodeva, da njegov tvorec ni od nikoder, iz nobenega slovenskega kraja, ampak iz knjige.

Vendar se nekaterih narečnih stvari lahko znebimo in se jih v zbornem knjižnem govorjenju tudi moramo znebiti. Tako npr. novinar ne bi smel — zlasti če to počne leta in leta — izgovarjati širokih samoglasnikov tam, kjer so pravilni ozki, npr. **kmēta** namesto **kmēta**, kakor pogosto slišimo v oddajah za kmete. Enako je s polglasnikom: ne zametujmo te samobitne knjižne slovenske značilnosti, ne spodrivajmo ga z e-jem. Ali pa izgovor t. i. trdga **l** pred samoglasniki **a, o, u** namesto knjižnega srednjega **l**: tak trdi **l** izgovarjajo v glavnem novinarji iz naših obrobnih narečij, pa tudi tisti, ki jim je materinsčina angleščina ali srbohrvaščina ali makedonščina. Ali pa **lj** in **nj** pred samoglasnikom: v knjižni slovenščini sta to po dva glasova, in ne mehka **l** in **n**, kakor ju izgovarjajo v glavnem tisti, ki imajo tudi trdi **l**. — Podobno narečnemu barvanju slovenske knjižne besede je t. i. mednarodno barvanje, tj. izgovor tujk tako, kot jih izgovarjajo v jezikih, iz katerih so prispele k nam; isto je s tujimi imeni, npr. (mīterā) namesto (mīterán). To pa je v bistvu že nov problem, o katerem bi tudi kazalo kdaj spregovoriti.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov: JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

Pesniška zbirka Ivana Pavliča iz Prihove

V okviru prireditev letošnjega kulturnega praznika je bila v občini Slovenska Bistrica deležna posebne pozornosti svečanost, na kateri so predstavili v bistriškem gradu Zbirko pesmi ljudskega pesnika Ivana Pavliča iz Prihove, ki bo 20. oktobra letos dopolnil 90 let.

Zbirka je razdeljena v dva samostojna ciklusa, v prvi govori Ivan Pavlič o sebi in življenjskih doživljajih, v drugem pa največkrat v šegavi, vendar zelo občuteni obliki govori o življenju v njegovi bližnji in tudi daljnji okolici. Predvsem živo opisuje dogajanja v času zadnjih desetletij v krajih Prihova, Oplotnica, Kebeelj in Cezlak, kjer pohorski kmet in delavec preživljata tegobe in veselje trenutke vse do današnjih dni.

Uvodno besedo je napisal Franc Šetinc, predsednik RK SZDL, s katerim se dobro poznata še iz mladih let. Likovno pa je zbirko, ki je izšla v tisoč izvodih opremil Zvone Potočnik.

Viktor Horvat

Ljudske pevke iz Dravc

Prihodnjo nedeljo, to je 27. februarja, bodo v oddaji Domača ustvarjalnost, ki je na sporedu ob 12. uri in 10 minut, zapele ljudske pevke iz Dravc. Da, iz Dravc... Čisto prav ste prebrali, čeprav sodi ta vasica z devetnajstim hišnimi številkami med najmanjše v občini. Leži v srednjem delu Haloz med Dravo in cesto Videm—Leskovec. Proti Dravi se raztezajo

vinogradništvom ukvarjajo le redki.

Ko smo leta 1979 tukaj snemali oddajo »Iz vasi v vase«, se pevke zanj niso prav posebej iskale med seboj. Poznale so se že iz dob, ko so se kot mladenke shajale na raznih kmetijah ob luščenju košic, čiščenju repe, »cajzanju« perja itd. Ko se je tisti začetni

Vse do prvega snemanja, ko jih je bilo v začetku pet, se pevke niso organizirano shajale k vajam. Šele posnetki so jim pokazali, da mikrofoni »slišijo« čisto drugače, kot ušesa. Tisto spontano petje na domači zabavi ob kupici rujnega, ko se vrsti pesem za pesmijo, tako pač kot jo kateri izmed pevcev zna, ali se spominja, je eno, petje pred mikrofoni — za snemanje pa je čisto nekaj drugega. Terja organiziranost, vaje, enotnost v izgovorjanju in podajanju melodije. In to so pevke ob poslušanju posnetkov takoj spoznale. Lotile so se dela in ponovno snemanje, ki smo ga opravili še istega leta (1979), je zadostilo vsem navedenim zahtevam. Od takrat pevke iz Dravc organizirano vadijo in pojejo. Zal so pred časom izgubili eno izmed tovarišic — Liziko Kranjc, ki je zaradi osebnih razlogov prenehala peti. Njen odhod iz skupine ostale pevke boleče občutijo, ne samo po pevski plati, temveč tudi po prijateljski. Sedaj iščejo zameno zanj, a je ne bodo tako lahko našle, saj haloške vasi niso tako strnjene kot »polajnske«.

Ljudske pevke iz Dravc niso javno veliko nastopale. Zapele so nekajkrat na Vidmu, nato lanskega avgusta na proslavi krajevnega praznika v Pobrežju in že bi lahko prenehali naštevati. Zal jim je le, da se kljub vabilu niso udeležile nastopa ljudskih pevcev, godcev in plesalcev v Markovcih, letos januarja. Toda... nič še ni zamujenega!!

Besedilo in foto: I. C.

Ljudske pevke iz Dravc, od leve proti desni: Anica Vodušek, Štefka Vidovič, Anica Cafuta in Amalija Cafuta. Slednja je tudi duhovni vodja te majhne, a simpatične skupinice pevk.

lepi bukovi in gabrovi gozdovi, proti potoku Psičini pa se vrste lepe njivske površine s pečeno ilovnato prstjo. Tržnih presežkov takorekoč ni, pridelek krije bolj domače potrebe. Čeprav leži vas tik ob vznožju vinorodnega haloškega gričevja (Gradišča), se z

pogovor nekoliko umiril in ko je že tudi snovi za »hecanje« zmanjkalo, se je začela pesem. In ta se je vrstila nemalokdaj vse do poznih nočnih, bolje rečt, jutranjih ur, če ni bilo prej harmonikarja, ki bi vižal za ples po opravljenem delu. Da, lepo je bilo tisti krat, se spominjajo pevke.

Razstava Ptuj na starih vedutah

Te dni si lahko v paviljonu Dušana Kvedra v Ptujju ogledamo zanimivo razstavo PTUJ NA STARIH VEDUTAH, ki so jo pripravili delavci ptujškega Pokrajinskega muzeja in je prva v okviru letošnjega praznovanja 90-letnice, s katero bo ta kolektiv obeležil obletnico svoje ustanovitve.

Otvoritvena slovesnost je bila minuli četrtek, na njej pa je zbranim spregovoril predsednik skupščine občine Ptuj Franc Tečkovič, nakar je skozi razstavo vodila njena avtorica kustodinja Marjeta Ciglencečki, ki je med drugim poudarila, da z razstavo predstavljamo vse doslej znane upodobitve starega mesta ob Dravi, ki so ostale kot edinstveni

dokument njegovega nekdanjega izgleda, razvoja in današnje — na južni strani neokrnjene podobe.

Razstava bo na ogled do 10.

marca ob običajnem odpiralnem času — od 8. do 11. ure dopoldan, popoldan od 15. do 17. ure in ob sobotah do dvanajstih.

mš

Avtorica razstave — kustodinja Marjeta Ciglencečki obiskovalcem razlaga posamezne razstavljene eksponate. Foto: I. Ciani.

Zahvala kurentom

Prebivalci občinskega središča Slov. Bistrica so z velikim zanimanjem sprejeli obisk kurentov z Dravskega polja. Naj nam oprostijo, ker nismo izvedeli njihovega pravega bivališča, prav gotovo pa se bodo ob tem našli kar sami.

Vsako leto ob praznovanju smeha, zabave, in norčavosti obiščejo Slovensko Bistrico tudi kurenti, kar predstavlja tako za starejše, še posebno pa za mlajše, veliko veselje. Njihov prihod ima tudi značaj pranašanja kulturnega poslanstva iz sosednje občine Ptuj, saj mnogi prav v tej obliki spoznavajo folklorne tradicije slovenskega naroda.

Danes ne bi opisovali lepote, ki jih prinašajo kurenti, ko s svojo podobo in značilnim zvonjenjem vsaj za nekaj trenutkov prekinjejo vsakodnevno enoličnost mestnega vrveža. Želeli bi se jim predvsem lepo zahvaliti za njihov obisk in prijetno razpoloženje pustnih dni, ki so jih obogatili s svojo prisotnostjo. Vemo, da je samo zahvala premalo, toda menimo, da je tudi veliko, če jih tako starejši kot tudi mlajši občani pomnijo še dolgo po tem, ko so že zajadrali v tokove vsakodnevnega življenja in se jih s pričakovani spominjajo zopet v predpustnih in pustnih dneh.

Še enkrat hvala za obisk in na svidenje v prihodnjem letu!

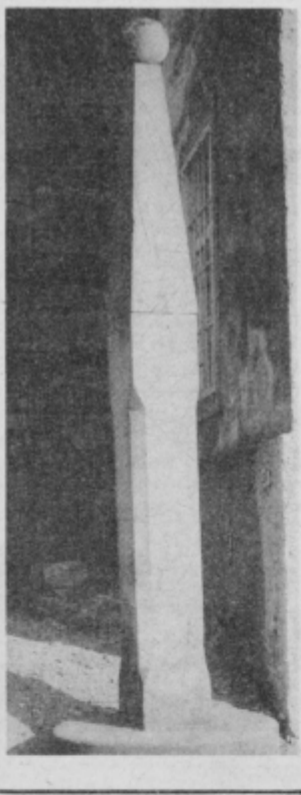
Viktor Horvat

NAGRADNO VPRAŠANJE

Poznate bližnjo okolico?

Pred vami je novo nagradno vprašanje, ki pa zahteva kratko obrazložitev. Na fotografiji je sramotilni steber, ki je pred tem služil tudi v druge namene. No, za nas naj ostane sramotilni steber, kar je bila njegova zadnja »funkcija«. Stoji pa v enem od turističnih krajev v ptujski občini. Vprašujemo vas: V KATEREM KRAJU STOJI TA STEBER?

Vaše odgovore pričakujemo do četrta, 3. marca na naš naslov: Zavod Radio — Tednik, Vošnjakova 5, 62250 Ptuj. Med reševalce, ki bodo pravilno odgovorili, bo zreb razdelil tri nagrade, ki jih bo tokrat prispeval kolektiv Petrolovega motela v Podlehniku.

ZDRAVSTVENI CENTER PTUJ—ORMOŽ

Aktivna le folklorna skupina

V letu 1975 so v zdravstvenem centru ustanovili močno kulturno skupino, ki so jo imenovali kulturna skupnost in je delovala pri sindikatu. Danes po osmih letih ugotavljajo, da kulturno »družabno življenje v centru usiha, nima več tistega življenjskega soka, kot ga je imelo pred leti. Kulturni delavci v centru pravijo, da je usihanje morda posledica premalega vključevanja vodilnih struktur; aktivnost pelje le srednji kader. Danes je aktivna le folklorna skupina in delno tudi dramska skupina v temeljni organizaciji Osnovno zdravstveno varstvo.

Kot je povedal Jože Pernek, vodja ekonomske — tehnične službe in obenem vodja folklorne skupine, se tudi folklorna skupina otepa s številnimi težavami. Skupina je popolnoma na novo formirana, ima 8 parov. Prvič pa se bo predstavila prvega aprila na osrednji proslavi ob 80-letnici rojstva dr. Jožeta Potrča.

Skupina pridno vadi v novi jedilnici. V programu ima ples iz Srbije, štajerske plesne, nekaj pa je tudi prekmurskih. Z obleko ni posebnih težav. Težave so le s harmonikarjem. Upajo pa, da bodo tudi ta problem zadovoljivo rešili.

MG

PTUJSKE TOPLICE**274 tisoč kopalcev v letu 1982**

V Ptujskih toplih so že sestavili bilanco lanskoletnega obiska. Ugotovili so, da je bilo skupaj v pokritih in letnih bazenih 274 tisoč kopalcev, kar je v primerjavi z letom 1981 13 tisoč kopalcev več. Ob tem tudi ugotavljajo, da je to povečanje predvsem zaradi zelo uspešne decembrske prodaje „sindikálnih“ vstopnic. Vstopnice so namreč prodajali s 50 odstotnim popustom, da bi povečali zanimanje za obisk toplih. Povedali so tudi, da je to tudi eden izmed njihovih stabilizacijskih ukrepov.

V pokritih bazenih je bilo lani 168 tisoč kopalcev, v letnih pa 106 tisoč; v letu 1981 pa je bilo razmerje drugačno. Mnogo več je bilo namreč kopalcev v letnih bazenih in to kar 157 tisoč, v pokritih pa 104 tisoč.

Močno pa se je povečal tudi obisk pokritih bazenov v letošnjem januarju. Našteli so kar 30 tisoč obiskovalcev. Lani januarja pa so imeli 16 tisoč kopalcev.

MG

Telovadnica naj služi vsem

Osnovna šola Stanka Vraza v Ormožu ima edina telovadnico. Ko so na zadnji seji družbenopolitičnega zbora razpravljali o poročilu o delu te šole, so menili, da edina telovadnica v Ormožu ni in ne more biti na razpolago samo tej šoli, temveč mora biti polno izkoriščena. Zato so sprejeli stališče, da je treba čimprej doseči razmejitev vseh stroškov in izdelati poseben sporazum med šolo, organizacijami združenega dela, KS Ormož in občinsko telesno kulturno skupnostjo, ter v njem opredeliti razmerja in uporabo prepotrebne telovadnice.

-u

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Pestik in ostale, da je novo zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod PESTIKE POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Medribnika in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod MEDRIBNIK POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

ELEKTRO PTUJ obvešča prebivalce Gorce in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod GORCA — VODOVOD POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

ELEKTRO PTUJ obvešča prebivalce Sp. Gruškova in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod Sp. GRUŠKOVJE POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Središča in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja, ter priključni kablovod Središče — Slog POD NAPETOSTJO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Sodinc, Senešč in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod SODINCI POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Prerada, Bresnice in ostale, da je novo-zgrajeni daljnovod Prerad — Bresnica POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Nove vasi in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja, ter priključni kablovod Nova vas POD NAPETOSTJO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Brstje II in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod Brstje II POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Mestnega vrha in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod MESTNI VRH POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Štukov in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod ŠTUKI II POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

OBVESTILO

Elektro Ptuj obvešča prebivalce Trnovske vasi in ostale, da je novo-zgrajena transformatorska postaja na jamboru, ter priključni daljnovod Trnovska vas II POD NAPETOSTJO.

Plezanje po drogovi in jamboru, ter približevanje delom, ki so pod napetostjo je SMRTO NEVARNO.

VZDRŽEVANJE IN VARSTVO CEST**Kako naprej?**

Problematika obstoječega stanja vzdrževanja in varstva cest na območju občine Ptuj je mnogim bralcem prav gotovo že znana.

Tokrat jo želimo osvetliti v pogovoru z Milanom Pavlico, vodjem cestne dejavnosti pri skupnosti za ceste občine Ptuj.

Za uvod morda nekaj besed o nalogah, ki jih na tem področju nalaga srednjeročni program za obdobje 1981—85?

„Srednjeročni program razvoja lokalnih cest do leta 85 predstavlja nadaljevanje začelih nalog iz preteklega obdobja. Te naloge pa so predvsem: redno vzdrževanje 251 km makadamskih cest, redno vzdrževanje moderniziranih cest v dolžini 226 km — od tega bo z asfalt betonom oljačano 65 km cest. Razen tega bomo v tem obdobju rekonstruirali oziroma zgradili 4 mostove na Dravinji in Pesnici, modernizirali pa bomo še okoli 21 km lokalnih cest.“

Ali so sredstva za vse naštetje naloge že zagotovljena?

„Omenjeni srednjeročni program razvoja lokalnih cest temelji po virih sredstev na rednih sredstvih po zakonu o javnih cestah iz leta 1971, na taksah na motorna vozila, ter sredstvih združenih po

letu 82 je po sporazumu izpadlo nad 2,3 milijona din sredstev. Od leta 1976 pa znaša izpad kar 16,2 milijona. Prav zaradi stalnega izpada omenjenih sredstev v primerjavi s planiranimi se pojavljajo tudi težave pri realizaciji sprejetih programov. Zaradi tega je nujno, da organi skupščine predpišejo odlok na osnovi 51. člena zakona o cestah, saj bomo le tako z zbranimi sredstvi sposobni izvršiti vse naloge na področju gospodarjenja z javnimi cestami.“

Kako pa je s kreditnimi sredstvi, ali ne zadostujejo?

„Že pri samem sprejemanju srednjeročnih planov smo ugotavljali nevklašenost med fizičnim obsegom plana in predvidenimi sredstvi za realizacijo, ki so bila izračunana na osnovi cen iz leta 80. Slabo stanje vozišče, velika pripravljenost občanov v KS, da zberejo sredstva s samopriskevki in po pogodbah, ter dotrajanost lesenih mostov na Dravinji in Pesnici, ki zahtevajo velike stroške vzdrževanja, vse to je zahtevalo tudi angažiranje kreditov. Kar sedem kratkoročnih kreditov z zapadlimi anuitetami v letu 83 in 84 imamo najetih. Treba je dodati, da so anuite te zelo visoke, kljub temu pa smo že ali pa še bomo z zbranimi

Novi most v Stogovcih je ponos krajanov daleč naokoli.

Foto: S. Kerbler

samoupravnem sporazumu, pa seveda po sredstvih zbranih s krediti, predvsem kratkoročnimi.

Na enak način so zbrana sredstva od „prodanega litra bencina“ in predstavljajo osnovni vir za obstoj skupnosti. Že od leta 1971 je pod stalnim pritiskom sprememba ključa razdelitve teh sredstev od prodanega bencina. Glede na največje število kilometrov lokalnih cest v SR Sloveniji (477 km) še tega ključa nismo uspeli spremeniti. V lanskem letu je tako prišlo do izpada sredstev od prodanega bencina v višini 6,8 milijona din. Tudi prihodek sredstev po samoupravnem sporazumu se ne izvaja glede na plan in ustvarjeni dohodek v temeljnih organizacijah združenega dela. V

skupnimi sredstvi tako le uspeli realizirati marsikatero pomembno nalogo. Naj omenim le ceste Cirkulane — Zavrč, pa most v Gorišnici, pa v Trčcu, Doleni in Stogovcih, itd.“

Najobsežnejša dela so bila prav gotovo vzdrževanje 477 km makadamskih lokalnih cest?

„Prav gotovo je vzdrževanje teh cest za nas najbolj obsežno delo, saj je treba ceste redno gramozirati in vzdrževati. Za primerjavo naj navedem podatek, da smo še leta 1979 za gramoziranje cest porabili 16.863 kubičnih metrov gromaža, leta 1982 pa le še 6210. Največji razkorak fizičnega obsega vzdrževanja se odraža prav med letom 81 in 82. Obseg vzdrževanja je torej v padcu, predvsem zaradi zapiranja

Tudi most v Doleni sedaj zagotavlja varno pot čez Dravinjo

Foto: S. Kerbler

gramoznic na območju Ptujskega in Dravskega polja, ki so za nas zmanjševale transportne stroške. Dandanes zaradi tega dobavljamo material, predvsem lomljenec iz kamnolomov v Lepoglavi, kar pa je precej dražje. Leta 1980 smo na primer za prevoz enega kubičnega metra odšteli od 200 do 300 din, lani pa že do 850 din.

Vzdrževanje asfaltiranih cestišč, predvsem ojačitve, smo izvajali na najbolj kritičnih odsekih. Posledice pospešene modernizacije od leta 72 je, da so v glavnem vsi modernizirani odseki izvajani z osnovno nosilno plastjo bitugramaža. Te plasti so stare do 10 let. Takšno stanje pa zahteva v naslednjih letih glavno angažiranje sredstev s ka-

gradnja je najmanj petkrat pocenila naložbo v izgradnjo mostov.“

Kako pa je z modernizacijo cest?

„Modernizacija cestnih odsekov se v glavnem izvaja v okviru srednjeročnega programa in letnega plana skupnosti. Zaradi velikih pritiskov ter samopriskevkov občanov v KS in sredstev po pogodbah je bil predviden plan celo prekoračen. V letih 81 in 82 smo opravili ojačitve na 20 km asfaltiranih cestišč, ali 30 odstotkov od planiranega do leta 85. V istem obdobju smo zgradili 5 novih mostov ali 125 odstotkov več kot je bilo predvideno za celotno srednjeročno obdobje do leta 85.

Razen tega pa smo modernizirali že 14 km cest, ali 64 odstotkov v primerjavi s planiranim do konca leta 85. Vse to kaže, da smo kljub velikim težavam precej storili.“

In kaj predlagate za rešitev vseh omenjenih problemov, ki so predvsem posledica manjšega pritoka sredstev od planiranih?

„Glede na stalne probleme pri realizaciji plana in programa razvoja lokalnih cest za obdobje 1981—85 predlagamo naslednje rešitve:

— po obstoječih virih prihodkov smo v prvi vrsti dolžni redno izvajati vzdrževanje in varstvo cest v minimalnih pogojih ter redno vračati kredite.

— samoupravni sporazum po stopnji 0,21 odstotka od čistega dohodka je potrebno spremeniti v odlok s spremembo iz dohodka, ter z razlago, da je vzdrževanje in varstvo cest dejavnost posebnega družbenega pomena in nujna za družbeno reprodukcijo. V okviru teh sredstev in sredstev iz rednih virov bi lahko zagotavljali boljše povezanost cest in izvajanje nerealiziranega programa do leta 85.

— samoupravni sporazum po stopnji 0,21 odstotka za vzdrževanje cest pa je potrebno združiti s samoupravnim sporazumom (0,25) za obvoznico v enotni sporazumu po stopnji 0,50 iz dohodka, s predlogom da se nerealizirani del sredstev od obvoznice uporabi za program vzdrževanja in razvoja lokalnih in regionalnih cest. Tako upamo in pričakujemo, da bo realizacija vseh zastavljenih programov le zagotovljena.“

M. Ozmeč

Milan Pavlica, vodja cestne dejavnosti pri skupnosti za ceste

terimi bi ohranili te, že modernizirane odseke cest.“

Do sedaj ste modernizirali in zgradili že precej mostov, kje vse?

„Pri tem se pojavljajo problemi že od leta 76. Z vzdrževanjem dotrajanjen lesenih mostov čez Dravinjo in Pesnico, ki so edina povezava manj razvitega območja ptujske občine z industrijskim centrom, smo imeli ogromno stroškov. Izbrali smo ugodno ponudbo in uspešno izvajalca, ter leta 1981 pristopili h gradnji treh mostov, ki so bili praktično neprevozni. V lanskem letu smo nadaljevali z angažiranjem sredstev pri izgradnji dotrajanega mostu na Dravinji in mostu na Dravinji pri Zgornji Pristavi za potrebe regulacije Dravinje. Takšna vzporedna

PUST ROBUST IN POLNIH UST

Tudi letošnja pustovanja so na območju občine Slov. Bistrica potekala v sprostitveni in živahnosti. S prvimi prireditvami so se srečali že teden pred pustnim tokom. Predvsem je bilo takrat

menili, da se tudi ob vsakdanji maski na tako pomemben dan kot je pustna sobota ali terek lahko dobro sprostiti od vsakodnevnih tegob in skrbi.

Najbolj veselo je bilo skoraj v

Del pustnega sprevoda v Slov. Bistrici na pustni terek

Foto in tekst: Viktor Horvat

veselo v gostinskih lokalih, ki so po novoletnem vrvežu ponovno polno zadihali. Ni manjkalo mask, več pa je bilo takšnih, ki so

vseh krajih občine prav na pustni terek. Indijanci, vitezi, kuharice, cigani, junaki iz televizijskih in filmskih predstav so se tokrat

sprehodili po mestnih in vaških cestah, da bi zaživel v svetu domišljije, veselja in tudi občinstva. Pustni terek je največkrat odseval v smešnu trenutno gospodarske situacije in vsakodnevnih dogodkov okolja. Tudi v bistriški občini tega ni manjkalo, devizne težave, pomanjkanje nekaterih življenjskih artiklov, turizem, pologi, kava so bili osrednji moto domišljije predvsem starejših. Mlajši so se odeli v svet palčkov, zajčkov, medvedkov in še bi lahko naštevali.

V občinskem središču so se na pustni terek dopoldne predstavili najmlajši iz vzgojno varstvenega zavoda, ki vsako leto vzbudijo veliko zanimanja. Njihov skupni sprevod po mestnih ulicah je bil

podobna domišljije najmlajših in spretnosti njihovih staršev, ki so njihovo domišljijo uspeli uresničiti v maskiranju.

Popoldne pa so se kot že vsako leto doslej predstavili še učenci osnovne šole Pohorski odred Slov. Bistrica. Skoraj ni bilo učenca, ki ne bi izkobil „priložnosti“ in se odel v drugo podobo. Okoli 200, morda tudi več učencev se je sprehodilo v pustnih maskah po mestnih ulicah. Pridružile so se jim tudi nekatere skupine starejših. Najvidnejša je bila skupina iz Polskave z Debelo Berto in s polnimi vrečkami „kave“.

Sprevodu se je letos prvič, in to zelo uspešno, priključila tudi skupina iz Sestrž s prikazom kmečkega življenja tako vesela kot tudi delovnega.

OBRTNIKI POZOR!

Obrtno združenje Ptuj pripravlja strokovno ekskurzijo za ogled svetovnega obrtniškega sejma, ki bo od 9. do 14. marca v Münchnu. Prijave sprejemajo v obrtnem združenju Ptuj v ponedeljek, 28. februarja po 15. uri. Pojasnila v zvezi z oprostivjo pologa pa lahko dobite pri tovarišici Krajnci po telefonu 772 841.

Tudi o preskrbi prebivalstva!

Tako v krajevnih skupnostih kot tudi v delovnih organizacijah pripravljajo letne varnostno politične ocene, o katerih nato razpravljajo skupščine krajevnih skupnosti ter delavski sveti v delovnih organizacijah. Seveda pa ni namen in cilj te akcije le v tem, da se napravi ocena, ampak da se z dejanskim stanjem seznanijo tudi vsi krajinj vsake krajevne skupnosti in delavci delovne organizacije.

V krajevni skupnosti Kidričevo so v glavnem vsa društva dostavila KK SZDL Kidričevo svoja poročila o delovanju njihovih društev in nakazala problematiko, s katero se največ ubadajo in vsakodnevno srečujejo pri svojem delu. Zato želimo s tem vsaj v glavnem seznaniti krajevne KS Kidričevo prek Tednika, da dobijo vsaj glavne obrise problemov in tudi akcij, ki se odvijajo, katerih pa vsi ne vidijo.

Kot prvo in tudi trenutno najbolj aktualno se bomo lotili teme preskrbe. Tovariši, ki so bili zadolženi za pripravo poročila s področja preskrbe prebivalstva, so svojo nalogo vestno in uspešno opravili in dostavili poročila, ki zajema to problematiko. Kot je že znano skrbijo za preskrbo prebivalstva na območju KS Kidričevo trgovine Mercator in sicer samopostrežna v Kidričevu, prodajalna Apace in prodajalna Kidričevo II ter TIMA iz Maribora in sicer s po-

slovalnicama Kidričevo in Kungota, medtem ko skrbi za oskrbo s kurivi in gradbenim materialom podjetje LES in Ptuj s svojo posovalnico v Kidričevu.

Smatram, da ni potrebno preveč govoriti o tem kakšna je bila presrba z določenim blagom, kot je kava, olje, pralni praški, omeščevalci za perilo, meso in podobno, kajti več kot o pomanjkanju je treba spregovoriti o nadaljnjih ukrepih, ki jih oz. jih bo potrebno podvzeti.

Vendar pa je potrebno poudariti, da so nekatere posovalnice v občini Ptuj — to je v poedinih KS imele v kriznem času takih artiklov dovolj, ponekod pa le-teh ni bilo.

Kaj je temu vzrok? Ali teh artiklov res ni bilo, ali pa je vmes nezanimanje ali celo nesposobnost tistih, ki so za to odgovorni? Čudno je namreč, da v isti občini na eni strani občutno pomanjkanje, na drugi strani pa je tega blaga dovolj! Bili so celo primeri, da so otroci dopoldan (ko večina krajanov dela) kupovali tudi pralne praške in jih pozneje skušali preprodati po višji ceni. Toda problem v Kidričevu je prav tako z nabavo plina, saj vemo, da v tej KS ni takih prostorov za skladiščenje plina in tako morajo potrošniki pač v Ptuj in pri tem biti iznadljivi. Problem je namreč v tem, da nima vsak prevoza, da bi si plin pripeljal iz Ptuja ali

Maribora, zato je večkrat tudi godrnjanje upravičeno. Nekako bi se pa le to moralo urediti prek posovalnice v Kidričevu, da bi morda ob določenih dnevih pripeljal kak kamion plina v Kidričevo in bi ga tam potrošniki takoj prevzeli proti plačilu.

Glede preskrbe z osnovnimi živilskimi potrebščinami, bi prav gotovo bilo nujno potrebno, da bi bili bolj aktivni sveti potrošnikov, če pa so nedelavni, je potrebno izvesti postopek za njihovo zamenjavo. Vsi potrošniki bi morali biti obveščeni o dnevu in času prodaje kritičnih živil in ostalih potrebščinah, kajti normalna presrba ne sme biti domena le posameznikov ter njihovih prijateljev in znancev.

Vsi dobro vemo, kakšno je stanje, vendar pa se z dobro organizacijo in razumevanjem dajo urediti tudi taki problemi. Tako mora biti več pozornosti tistih, ki so odgovorni za preskrbo oz. nabavo in več discipline od strani potrošnikov, da razumeje težave in vzamejo za trenutno rabo brez ustvarjanja zalog na škodo drugih.

Če bomo v tem dosledni, bomo tudi vsi skupaj bolj zadovoljni in ne bo nepotrebnih kritik in nezadovoljstva pri tistih, ki ne po svoji krivdi največkrat ostanejo praznih rok!

France Meško

Sodelovanje informatorjev v Podravju

Minuli teden je bil v Mariboru prvi regijski posvet vodij Centrov za obveščanje in propagando, ki delujejo pri OK ZSMS v podravske regiji. Konstituirali so regijski COP (center za obveščanje in propagando) in za vodjo izvolili Boruta Guzeja od Lenarta v Slov. goricah.

Na seji so se dogovorili o informiranju v času priprav mladinskih delovnih brigad na MDA (postopek emigrantiranja brigadirjev se je pričel že v večini občin Podravja), o možnosti sodelovanja na področju informiranja, regijskem usposabljanju, obravnavali pa so tudi razpisa „Najboljše glasilo v ZSMS“ in „Mladi novinar“. V razpravi so tudi ugotovili, da se v posameznih centrih ubadajo s kadrovskimi težavami, ki pa jih bodo poskušali v najkrajšem času odpraviti, saj onemogočajo uspešno delo.

I. Hunjet

NAŠ KLICAJ

— avtobusi so polni, sedeži zasedeni. Sedijo seveda mladi, ki si s svojo mladostjo (predvsem pa s prerivanjem) znajo uspešno priboriti prostor. Starejšim ga ne odstopijo — kakor da tudi sami niso z vsakim letom starejši . . .

— po zadnji podrazitvi cigaret mladi posamezniki še naprej kadijo MARLBORO, LORD in druge drage cigarete. Dokaz zrelosti? Denarne moči? Kdo bi vedel . . .

Vabilo upokoječnem

Društvo upokoječev Ptuj vabi vse upokojece na področju mesta Ptuj, ki še niso njegovi člani, da se včlanijo. Društva upokoječev skrbe prek Zveze društev upokoječev Slovenije za urejanje pokojnin, za čim boljše zdravstvene storitve upokoječnem, za urejanje stanovanjskih problemov, za družabno življenje, za rekreacijo in za uveljavitev družbenega položaja upokoječev nasploh. Zveza društev upokoječev je kolektivni član sindikatov Slovenije.

Ptujsko društvo med drugim organizira za svoje člane v poletnem času izlete po ožji in širši domovini, mesečno enkrat, po potrebi tudi pogostje. Letos namerava ponoviti nekatere posebno uspele izlete iz preteklih let, da bi tako ustreglo tistim članom, ki takrat niso dobili prostora v avtobusu. Svojem članom omogoča 10-dnevna letovanja v počitniških domovih upokoječev v Izoli, Piranu, Rogaški Slatini in Žirovnici.

Društvo ima v svojih prostorih v Aškerčevi ul. št. 9 točilnico, kjer more postreči gostom z alkoholnimi in brezalkoholnimi pijačami in toplimi napitki po nizkih cenah. Klubsko soba je na voljo članom za partijo biljarda, šaha, kart ali spremljanje televizijskega programa. Svojem članom posreduje društvo tudi vstopnice za ptujске toplice po znižanih cenah.

V društvu deluje moški pevski zbor. Vsem upokoječnem in drugim starejšim občanom, ki imajo veselje do lepega petja, velja vabilo, da se vključijo v zbor. Pevske vaje so ob torkih in petkih ob 15.30.

Letna članarina znaša 60 din. Vsem upokoječnem, ki še niso člani, kliče društvo: Pridite in pridružite se 130.000 članom, kolikor približno jih šteje naša organizacija v SR Sloveniji! Člane, kateri članarine za letošnje še niso poravnali, pa prosil uprava, da store to vsaj do konca meseca marca.

Društvena pisarna v Aškerčevi ul. 9 je odprta ob torkih in petkih med 9. in 12. uro. Obiščite nas! Društvo upokoječev Ptuj

„Pust“ na vseh področjih

(Kaj se zgodi tistemu, ki je pust, 15. februarja vzel kot normalni delovni dan. Ali je morda kaj zapisano, da je to praznik?)

Malo je delovnih organizacij, vsaj v Ptuj, da ne rečem v občini, ki so ta dan delale normalni delovni čas osem ur. Če pa si bil med tistimi, ali si moral biti, ali si še toliko poslušen član tega, kar govorimo o stabilizaciji, in si torej vztrajal ta dan do konca delavnika, pa se ti je morda pripetilo podobno kot meni in še nekaterim sotovarišem iz TGA Kidričevo, pa še verjetno kateremu občanu.

Kaj se je torej zgodilo? Nič posebnega. vendar nekaj, kar nas znova opozarja, kako delamo, čeravno govorimo, da moramo to popraviti.

Delam v TGA Kidričevo že 25 let, torej vajen discipline, ki je nekoč bila. Nesrečnega dne, ali za nekatere srečnega dne, so nas zjutraj normalno zapeljali na delo vsi avtobusi ptujске

komunale, ki pač vozijo ob delavnikih. Za vožnjo nazaj, pa je veljalo pravilo „najdi se sam“. Res je, da se je večina tudi znašla, saj so odšli iz dela predčasno in bili s tem kršitelji delovne discipline, s katero pa je v najtesnejši zvezi tudi produktivnost, z njo pa se tako vedno bolj ubadamo. „Tisti poslušni“ čakajoče na avtobus pred TGA ob 14.55 v smeri naselja Kidričevo, Mariborska cesta v Ptuj, kjer izstopam, nismo dočakali tega avtobusa. Naslednji bi moral priti iz Majšperka ob 15.05, pa ga ni bilo! Obupani smo se spet „tisti poslušni“, ki smo ta dan le zdržali na delu tako dolgo kot bi morali vsi, zatekli v naselje Kidričevo oziroma na tamkajšno avtobusno postajo, in ujeti tukaj ob 16.10 avtobus Celje—Lendava, koliko jih je pač lahko ta vzel. Omenjeni avtobus ni hotel ustaviti na postajališču Mariborske ceste, temveč šele na postaji v Ptuj, tako, da sem potem mimogrede povedano s temperaturo (gripa)

pešal nazaj na Mariborsko cesto in prišel domov ob 17. uri.

Najbolj „pustovsko“ pa se mi je zdelo to takrat, ko sem se naslednji dan potožil in izvedel, da je baje ptujski radio objavil, da za tuj velja normalni vozni red le do 12. ure, nato pa praznični. Torej še enkrat, kako domov z dela tisti „poslušni“, ki so ta dan delali normalno?

Glede na naval na ta avtobus v naselju Kidričevo, pa je bilo sklepati, da bi ravno za pust glede ptujске aktualnosti bilo smotno dodati še kak avtobus, ne pa ga ukiniti.

Bojim se, da se bomo tako „pustovsko“ obnašali tudi do priporočil naših gospodarstvenikov in politikov, ki so nam posredovana v srhvo boljšega gospodarjenja, pa čeravno te niso bile posredovane ob pustnem času.

T. R.

Odgovore, ki se objavlajo zbirajo v študentski organizaciji.

Kaj moraš pokazati pri delu? „Pri delu je pomembno, da vse informacije, ki prihajajo v mladinsko organizacijo, čimprej prenese na ostale mladince ter se z njimi posvetuje, jih povprašaj za njihovo mnenje. Potrebno je veliko koordiniranega dela z ostalimi člani predsedstva, ki so zadolženi za določena področja dela, kakor tudi z ostalimi mladinci.“

Ali je funkcija težavna? „Vsaka funkcija je vsekakor odraz zaupanja od širšega kroga ljudi in ti ob tem daje določeno obvezo do njih. Funkcija, ki jo opravljaš z veseljem, je tudi po svoje lepa in zanimiva. Moram reči, da mi predsedniška funkcija ne dela posebnih težav, kajti delo si razdelimo, pa tudi v samo delo so vključeni vsi mladinci, zato pravim, da so pri nas vse funkcije bolj „formalne“ značaja, torej pri delu ni čutiti velikega razkoraka med tistimi, ki opravljajo funkcije in ostalimi mladinci.“

Ali uspeh mladinske organizacije zavisi od predsednika? „V določeni meri že, vendar je uspeh vsake organizacije večji, če dela večina njenega članstva. Zato tudi v mladinski organizaciji funkcije niso izpostavljen, ker so v delo vključeni skoraj vsi, ne glede na funkcije.“

Kaj meniš o trajanju mandata? „Osebnega ne podpiram, pa tudi OO ZMS Sestrze se je že večkrat izrekla za to, da ni za dvoletni mandat, ampak mislim, da je eno leto dovolj, z možnostjo izvolitve še za eno leto, kajti, če eno oz. dve leti delaš aktivno, mislim, da imaš dovolj. Zato ne zagovarjam tega, kar govorijo nekateri, da se v tako kratkem času ne moreš izkazati. Mislim, da če je baza dobra in če znaš stvari organizirati, so uspehi lahko vidni v krajšem času. Pa tudi če si že nekaj časa prej aktivno delal kot mladinec, se seznanjal z dogodki, menim, da ni takšnega razkoraka pri prejšnjem in sedanjem delu. Zato lahko rečem, da mi je predsedniška funkcija nagrada za dosedanje delo in uspehe, ki sem jih vložil v delo v mladinski organizaciji.“

Kako pritegniti mladina za delo v mladinski organizaciji? „To je odvisno od odgovornosti mladinske organizacije in raznolikosti področij dela. V mladinsko organizacijo je potrebno vnašati vedno nove metode dela, težiti k razširjenju področij dela, kajti s tem je možno, da bomo mladina zainteresirali za delo, znatno večja. Pri delu pa je važno to, da vlada medsebojno tovarstvo, razumevanje in pomoč, kajti to je tudi osnova za vse ostalo.“

Tvoje želje? „Zelim si, da bi bila mladina med sabo še bolj povezana in da bi organizirano nastopala pri reševanju problemov, ki jih v sedanjem času ni malo. Pri tem pa bo potrebna še večja delavnost in vse okoljih. Trenutno verjetno najbolj aktualna naloga, ki čaka mladinsko organizacijo, je vključevanje v razreševanje nezaposelnosti. Kajti s tem, ko ti je onemogočena pravica do dela si tudi prikrajšan v procesu samoupravljanja, odločanja. Pa še tudi druge naloge so, ki sta jih nakazala mladinska kongresa.“

Nalog je vsekakor dovolj, lotiti se jih je potrebno. Pri tem pa so v veliki meri odgovorni „mladinski funkcionarji“, ki so dobili zaupanje od širšega kroga mladine, zato jih je potrebno spoštovati in obdržati zaupanje do njih.

Branko Beranič

Do sedaj smo organizirali naslednje javne tribune za srednje šole:

- Mladinsko prestopništvo — Predavala je tov. Jelka Berlič
- Medgeneracijski odnosi — predavala sta tov. Težak in Repič
- Sklenili smo, da bomo na vsaki javni tribuni za srednje šole predstavili eno knjigo iz zbirke

centra marksiističnih krožkov ampak tudi člani OC K OZN in člani komisije za IPD. V informacijah obveščamo člane o opravljenih aktivnostih vseh treh centrov. Zelo bi bili zadovoljni, če bi nam člani in mentorji marksiističnih krožkov in krožkov OZN napisali nekaj prispevkov o svojem delu.

MLADI V ZDRUŽENEM DELU O BREZPOSELNOSTI

Na zadnjem posvetu KMD smo ob pripravi na sklic Občinske konference posvetili večji del razprave brezposelnosti, ki je najbolj prizadela mlajšo generacijo, saj je med vsemi brezposelnimi v naši občini več kot 60 % prav mladih. Ter nalagam, ki smo jih dolžni opraviiti za ublažitvev oziroma zmanjševanje brezposelnosti v naši občini.

Vsem je jasno, da je dodatno zaposlovanje potrebna tudi povečana akumulacija, ki omogoča odpiranje novih delovnih mest in s tem zaposlovanje. Prav zato, ker je to v krajšem času težko uresničljivo, pa se mladi najbolj bojimo, saj največje DO v ptujski občini ne objavljajo tu kaj rožnatega. Vsa industrija se srečuje s približno enako problematiko; s pomanjkanjem materiala osnovnih surovin, ki pogojujejo nedoseganje planov, s nelikvidnostjo, ki sili DO dodatno zadolževanje, v najemanje kreditov z visokimi obrestmi, ki bremenijo dohodek, s slabo tehnološko in delovno disciplino, s pomanjkanjem deviz za uvoz osnovnih surovin oziroma najnujnejših surovin s prodiranjem izvoza na konvertibilno področje, ipd. Vse to je bilo ugotovljeno iz razprav mladinskih predstagnikov iz DO. Vsa ta problematika pa je rešljiva v daljšem roku. Mladi delavci se tega zavedamo, zato moramo usmeriti vse sile, da se ti problemi začnejo mo usmeriti vse sile, da se ti problemi začnejo

resneje in čim prej obravnavati in odpravljati. Množično je treba nastopiti proti strukturam, ki so sokrivne takemu stanju v DO. OO morajo o vsej našti problematikii rapravljavti na svojih sejah ter prek delegatov v samoupravnih organih zahtevati, da se zavzamejo stališča, ki so v interesu mladih in vseh zaposlenih. Zato je potrebno pretehtati sposobnosti mladih delegatov, da bodo na sejah samoupravnih organov zastopali res mlado generacijo ter se borili proti formalnemu odločanju, proti mišljenju, da je na sejah samoupravnih organov že itak vse naprej odločeno in dogovorjeno, proti „podvaljenim“ sklepom, proti strážbam z zapletenimi strokovnim tekstom z grmado nerazumljivih tabel samo zato, da se delavca-delegata preslepi, ko gre že za naprej dogovorjene stvari med občinskimi vrhom in poslovdnimi organi, proti sprejemanju sklepov pod pritiskom oziroma z avtoriteti subjektivnih sil. Boriti se moramo za dobro in sveto ter realno in resnično informiranost delavcev, predvsem pa delegatov, da bodo zavzeta stališča in sklepi sprejeti na sejah samo upravnih organov res v interesu delavcev ter sprejeti na neformalni samoupravni podlagi, da bodo delavci dobili občutek, da odločajo o svojih stvareh. Če bodo informacije resnične, se homo izognili „sitnotim, ki nastajajo, ko delavci dobijo neuradne novice oziroma informacije“, ko pridejo v bazo in so pov-

sem drugačne od „Uradnih informacij“. S tem pa bi pridobili tudi zaupanje delavcev v poslovodne organe, vodilne in vodstvene delavce, česar pa danes na žalost ni.

Zraven tega, da se borimo s svojim zgledom za čimvečjo produktivnost, za disciplino na delovnem mestu, za dobre odnose in proti začetku naštetim pomanjkljivostim, ne smemo pozabljati, da je ob delu na delovnem mestu nujno potrebna in pomembna množična prisotnost slehernega delavca pri razvoju političnega sistema socialističnega samoupravljanja in ker govorimo o mladih, množična prisotnost mlade generacije, pri čemer je potrebno veliko od-povedovanja, sprejemanja kritike, in veliko naporov.

Mladi v združenem delu smo tisti, ki se moramo boriti za zaposlitev mladih, saj so le ti odmaknjeni od možnosti vpliva na proizvodnjo in odnose v združenem delu ter si prizadevati, da se bodo spoštovala in izvajala načela in dogovori, zapisani v resoluciji, družbenih dogovorih in samoupravnih sporazumih o zaposlovanju, kakor tudi novo sprejete spremembe zakona o zaposlovanju. Mladi smo pripravljeni delati v prizadevanjih, ki so v prid nezaposlenih, čeravno se zavedamo, da za stanje, v katerem nahajamo, nimamo prav nič „zaslug“.

Darinka Kelenc

INTERESNE DEJAVNOSTI V SREDNJEŠOLSKEM CENTRU

Naši starši največkrat mislijo, da hodimo v šolo le zato, ker se moramo veliko naučiti, mi pa raje počnemo bolj zanimive stvari. V naši šoli je tudi za to poskrbljeno. Vsak četrtek se po pouku začne delo v številnih krožkih. Pravijo, da jih je kar sedemindvajset. Programi krožkov so sestavljeni po naših željah in pobudah. Mladi se najraje ukvarjamo s petjem, plesom, igranjem, zanima nas računalništvo, biologija, pa tudi zgodovina, marksizem, delo OZN in tuji jeziki. Odločila sem se, da vam predstavim nekaj najzanimivejših izvenšolskih dejavnosti.

Klub OZN deluje že dvajset let. Okrog petindvajset učencev se redno sestaja vsak četrtek. Njihova največja lanska naloga je bila priprava centralne proslave ob 25-letnici klubov OZN v Sloveniji, ki so jo pripravili skupaj z OC K OZN. Člani redno spremljajo dogodke doma in po svetu, aktualne televizijske oddaje in pripravljajo referate, preko katerih se podrobneje seznanijo s političnimi dogajanja v svetu, pripravljajo pa se tudi na tekmovanja.

Zgodovinsko-etnografski krožek deluje na dva na-

čina. V debatnem delu se člani v obliki referatov seznanjajo s temami iz NOB, z etnografijo, z numizmatiko in tudi z aktualnimi dogodki. V teren-skem delu pa se vključujejo ogledi priložnostnih razstav in stalnih urejenih zbirk ter ekzurzije in kulturno-zgodovinskih spomenikov v okolici Ptuja.

V načrtu imajo tudi poldnevno ekzurzijo v Sempeter v Savinjski dolini. In ogled Rimske nekropole ter jame Pekl. Člani krožka poskušajo pisati tudi šolsko kroniko in zbirati stare predmete, da bi počasi nastala etnografska zbirka. Sodelovali bodo tudi z arheologi pri izkopavanjih in z zgodovinskimi društvom v Ptuj, tako da se bodo udeleževali predavanj strokovnjakov, ki jih vabi društvo. Ob pomembnih obletnicah bodo pripravljali oddaje za šolski radio in vabili udeležence NOB na javne tribune in okrogle mize.

Člani marksiističnega krožka so si zastavili zanimiv program dela. Seznanjajo se z delom utopičnih socialistov, z religijo, govorico telesa, raziskujejo pa tudi zakaj in kako so nastali prazniki. Udeležujejo se

filmskih in gledaliških predstav in se povezujejo z drugimi marksiističnimi krožki v centru pa tudi z OC MK. Tudi za biologijo se zanima veliko učencev. Člani biološkega krožka se ukvarjajo z mikroskopiranjem svežih in trajnih preparatov, seznanili so se s tehniko lapanja preparatov in določali krvne skupine. Načrtujejo tudi terenske vaje. Raziskovali bodo več onesnaževanja in živali na gozdnihi tleh, ukvarjali se bodo z lišaji ter z biološko in kemijsko analizo vode, odpravili se bodo na ekzurzijo v nasad zdravihnilh zelišč v Zetale in se srečali s celjskimi biologi. Ogedali pa so si že razstavo žuželk v Mari-boru.

Računalništvo je še mlada dejavnost, saj krožek deluje letos prvo leto. Delo v krožku zajema teoretični in praktični del. Člani bodo poskušali računalniško obdelati šolsko knjižnico. Praktično delo opravljajo v MIO-ovem centru AOP, nasploh pa pričakujejo računalnik, ki ga je že kupila šola.

Dekliški pevski zbor je začel delovati v lanskem šolskem letu in že na začetku dosegel lepe uspehe.

Pevke so v lanskem letu sodelovale na republiškem tekmovanju v Zagorju, nastopile pa so tudi na raznih proslavah in na občinskem pevskem festivalu. Dobile so tudi enaka oblačila. Letos se pripravljajo na zvezno tekmovanje pevskih zborov v Celju in za gostovanje v Gradcu. Dekleta bodo nastopila tudi na proslavah in občinski reviji. Pevke veliko vadijo, saj imajo vaje tudi ob petkih in sobotah. Druži jih ljubezno do petja, na vaje pa rade hodijo tudi zaradi neuničljive dobre volje njihove tovarišice.

Nekaj učencev pa se zanima tudi za gledališče, vendar dramski krožek obiskujejo predvsem dekleta. Pred igro se ogrejejo z razgibanjem, urijo pa se tudi v govorni in dihalni tehniki. Doslej so sodelovale na literarnem večeru v študijski knjižnici in na srečanju pisateljev začetnikov v Klubu mladih. Gostovali bodo še v ptujskem gledališču, pripravljajo pa se tudi na srečanje Naša beseda.

Pred vami je le delček življenja, ki se odvija ob četrtkih. Vsi bolj ali manj radi obiskujemo krožke in tako na bolj sproščen način spoznamo tudi marsikaj novega. Valja Aleksič

BILA SEM URŠKA

Pred nekaj dnevi je bila v Ljubljani prirejena veselica. Zbralo se je vse polno mladeničev in lepih deklet, a najlepša med njimi sem bila jaz. Svoje lepote sem zavedala, zato tudi nisem hotela imeti kakega navadnega plesalca. Okrog sebe sem imela vse polno mladeničev, a zame ni bil nobeden nekaj posebnega. Ko se je pričelo večeriti, sem se pričela pripravljati, da zaplešem z nekom, ki se mi je zdel res nekaj več, kot ostali in bolj zapeljiv. Ozrla sem se okrog sebe in pri sosednji mizi zagledala zelo lepega mladeniča.

Pričela sem ga zaljubljeno pogledovati in glej, ni še minilo deset minut, že me je prišel prositi za ples. Seveda sem takoj pristala. Ko sva zaplesala, so kar vsi ostrmeli, godcem so roke kar same od sebe zastale. Ko se več glasba ni slišala, je mladenič na ves glas zavpil, da on noče poslušati teh godcev, da naj zaigrajo njegovi godci.

Takrat pa so pridrevli črni oblaki, na nebu se je zaslilo strašno grmenje in mladenič mi je rekel, naj hitro stopim in naj se ne bojim grmenja in vršenja njegovih vetrov. Jaz pa sem bila utrjena od plesa in sem mu rekla, da naj malo počaka, da si odpočijem. On pa mi je odgovoril, da ni blizu do njegovega doma in da naj zaplešem še hitreje. Ko je to rekel, sva se še hitreje zavrtela, na bregu reke Ljubljanice sva se še trikrat obrnila, nato pa so naju njegovi valovi potegnili v svojo globino.

Simona Lah, 7. b. OŠ Velika Nedelja

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

mladi dopisniki

m d

MOJE POČITNICE

Počitnice sem prežvela dobro. Bila sem doma. Hodila sem tudi k babici. Smučala sem nisem, saj ni bilo snega. Učila sem se brati in računati. Mnogo sem se tudi igrala.

Andreja Črešnjevec, 1/c,
OŠ Olga Meglič, Ptuj

PRAZNOVALI SMO
KULTURNI DAN

Skozi vse leto je veliko praznikov. Med njimi je pomemben dan 8. februar — kulturni praznik. Ta datum je obletnica smrti našega velikega pesnika Franceta Prešerna. Vendar nas ta datum ne spominja samo na Prešerna, ampak na vse umetnike (skladatelje, mojstre besedne umetnosti, kiparje, idr.). Vsako leto so podeljene Prešernove nagrade, ki jih dobijo ljudje, kateri so opravili pomembna dela v korist družbe. Na ta dan se po celi Sloveniji vršijo kulturne prireditve v počastitev tega praznika.

Tudi na naši šoli smo imeli prireditve v počastitev tega praznika. Osmega februarja smo se zbrali ob 8. uri pred zadr. domom. Odšli smo v dvorano. Ko je nastala tišina, se je pričela proslava. Dekleta recitacijske sekcije so deklamirala in pela Prešernove pesmi. Proslavi je sledila igra „Priložnostni zdravnik“, pripravili so ga člani dramske sekcije naše šole. Po končanem kulturnem programu je bila v šoli pionirska konferenca. Udeležili so se je: odbor PO in predstavniki posameznih razredov ter krožkov. Člani novinarskega krožka pa smo se podali na Lunovec k tov. Moravcu, z njim smo imeli intervju.

Tako je minil 8. februar. Bili smo zadovoljni, da ni bilo pouka. Bilo pa je tudi več prostega časa in otroci so se lahko šli zabavati na dolgo pričakovani sneg.

Jožica Alt, 8/b,
novinarski krožek,
Velika Nedelja

VESELE POČITNICE

Končale so se zimske počitnice, ki so trajale tri tedne. Vsi smo jih z nestrpnostjo pričakovali, saj so nam že pojejala moči. Veselila sem se, da bom spet lahko stopila na smuču in se spustila po hribu navzdol. Toda letos ni bilo tako. Kolikor snega je zapadlo, je vse sproti skopnelo. Ker se nisem mogla smučati, sem večina časa prebila v stanovanju. Tam sem pletla, pomagala mami, brala, poslušala plošče, pa tudi na obisk k Darinski nisem pozabila iti. Potem sem še šla k stari mami, kjer tudi ni manjkalo veselih trenutkov.

Očka, stara mama, Mojca in jaz, smo se večkrat peljali v toplice. Nekega večera je očka predlagal, da bi z Mojco šli zjutraj k stari mami. Popoldne pa, ko bi se oni pripeljal iz službe, bi šli v toplice. Drugi dan je mami imela na Ptuj seminar in skupaj smo se z avtobusom odpeljale. Pri Rogoznici je avtobus ustavil in z Mojco sva izstopili. Pri stari mami sva se dopoldne igrali igro Človek, ne jezi se. Pozneje sem še brala, vendar se je dan vlek v nedogled. Z nestrpnostjo sva čakali, kdaj bo prišel očka. Končno se je pripeljal in hitro smo se odpovili. V topličkah sem se hitro preoblekla in skočila v vodo. Začela sem plavati, saj sem komaj čakala, da bi se razgibala. Voda mi je prijala, saj je bila prijetno topla. Končno sem se le opogumila in skočila v vodo, a le na noge. Sklenila sem, da bom drugič poskušala na glavo. Po dveh urah smo se odpeljali domov.

Mamo smo zapeljali domov, sami pa smo se odpeljali naprej. Tako se je iztekel moj, skoraj najlepši dan.

Kmalu se je spet začel pouk v šoli. Šola, ki je med počitnicami samevala je spet oživila. Želim si, da bi bilo še več tako lepih zimskih počitnic, veselih trenutkov, vendar s snegom.

Suzana Menoni, 6/a,
OŠ Dornava

MINILE SO „SUPER“ POČITNICE

Ko smo imeli zadnji dan pouka, sem komaj čakala, da odzvoni zadnja ura. Po končani uri zemljepisa, smo odšli v glasbeno učilnico, kjer nam je razredničarka razdelila izkaze. Nato smo odšli domov. Doma sem šolsko torbo vrgla v kot in začela s počitniškim razpoloženjem. Veselila sem se dneva, ko bo prišel brat Danilo, da me bo vzel s seboj na Jesenice. Naslednji dan so prišli brat, njegovo dekle Jožica in njuna hčerka Klavdija. Vprašala sta me, če grem z njima. Veselo sem odgovorila, da ja. Zadnji dan sem si vse pripravila za odhod. Potem je zbolela mama, ata pa je bil že prej v bolnišnici. Dobil je bolečine v križu. Morala je k zdravniku in leta ji je predpisal strogo ležanje. Mojega veselja je bilo konec. Morala sem ostati doma. V utehu mi je brat pustil malo Klavdijo.

Klavdija je stara leto in pol. Še vedno sem bila žalostna. Sedla sem na kavč in premišljevala, nazadnje pa spoznala, da bi bilo lahko tudi doma zabavno. In res je bilo.

Včasih sva šli s Klavdijo k Marjani in se pri njej igrali vse mogoče igre. Hodila sem tudi v toplice in čofotala po topli vodi. Stara mama je imela kolone in tam smo se zbrali sorodniki ter kramljali. Bili smo dobre volje.

Med počitnicami smo imeli organizirani dve šolski ekskurziji. Nobene se nisem udeležila. S Klavdijo nisem mogla, mama pa je ni mogla čuvati. Klavdija rada nagaja. Zjutraj, ko sem vstala, sem jo najprej nahranila, nato oblekla, potem pa se odpravila na sprehod. Po sprehodu je šla spat za dve uri. Med tem časom sem brala knjige ali pa našivala prtičke. Tako sem preživljala dneve. Hitro so minevali in kmalu je nastopil ponedeljek, prvi šolski dan v drugem polletju. Morala sem v šolo. Začel se je pouk in treba se je bilo zbuditi iz počitniškega razpoloženja.

Boštjan Majcenovič 3. b
OŠ „dr. Franja Žgeča“
Dornava

Jožica Drevenšek, 8/r.,
OŠ Leskovec

POLLETNE POČITNICE

Veseli in z upanjem na sneg smo se ob polletju vračali domov. Ker sneg ni zapadel, sem bila v hiši. Brala sem knjige in se učila kuhati. Počitnice sem preživela doma. Imeli smo kolone — brez rute sem hodila zunaj in se prehladila. Nato sem bila bolna in sem ležala. Ko sem ozdravela, je prišla sestrična. Igrali sva se in se učili pletiti.

Mislim, da to niso bile zimske počitnice, ker ni bilo snega. Kljub temu sem „zimske“ počitnice preživela lepo.

Ivanka Petrovič,
OŠ Vitomarci

DOBILI SMO PSIČKE

Sonce je posijalo v sobo. Zbudila sem se, oblekla, umila zobe in šla zajtrkovat. Po zajtrku sem šla brat knjigo.

Toda čez nekaj časa je vstopil v sobo sosed Tonček in vzkliznil: „Pridi, nekaj lepega boš videla!“ Zabrulila sem mu jezno: „Kaj ne moreš malo počakati, da preberem do konca še to poglavje?“ Odšel je. Ko sem prebrala, sem odšla za Tončkom, kamor je pokazal. Široko sem odprla usta, ko sem zagledala tri majhne psičke. Takoj sem v pasjo hišo nanosila slame. Naši čuvajki Runi sem prinesla skodelico mleka. Ko so bili psički stari dvanajst dni so začeli hoditi in tudi gledati so začeli. Doslej so bili še slepi.

„Tudi imena potrebujejo!“ sem pomislila. Majhnemu črnemu debeluščku je kakor nalašč pristajalo ime Aron. Majhni lepi psički smo dali ime Dašenka. Bil pa je še tudi rjav kuček. Temu smo dali ime Muri. Psica Runa jih je oblizovala in jim dajala hrano. Dašenka je najlepša in zelo ljubka. Teka za mucami in kokošmi.

Psički so mi bili zelo všeč. Takšne ljubke psičke si še želim, posebno takšne kot Dašenka.

Alenka Sagadin, 4/r.,
OŠ Cirkovce

KAKO SEM PREŽIVELA POČITNICE

Počitnic sem se veselila. Kljub dobremu šolskemu uspehu sem med počitnicami ostala kar doma.

Prvi teden počitnic sta me obiskali dve sestrični. Ena je bila iz Ptuja, druga pa iz Celja. Ker ni bilo snega, se nismo mogle sankati in smučati. Pa nam ni bilo dolgčas, saj smo odšle na vikend in prinesle jabolka. Hodile smo tudi na sprehode. Drugi teden ni bilo nikogar. Igrala sem se s sestričama. Preostalo mi je tudi časa za učenje. Prebrala sem debelo knjigo Bratec in Kljuec s strehe. Tretja sestrična iz Ruš, ki je imela počitnice pozneje, je prišla zadnji teden mojih počitnic in ostane pri meni do šestega februarja. Sedaj, ko vse tri hodimo v šolo, je sestrična sama doma z dedkom in babico ter mojo mamo.

Ceprav ni bilo snega, so bile počitnice prijetne in so mi hitro minile.

Jožica Skok, 3/r.,
OŠ Leskovec

KAKO SEM PREŽIVELA POČITNICE

Ko smo končali s poukom, smo imeli tri tedne počitnic. Prva dva tedna sem bila doma. Brala sem knjigo Pobegle kolebnice in se igrala. Zadnji teden pa sem bila pri omici. Tja sta prišla sestrična Sabina in bratranec Viči. Z Vilijem sva se igrala več kot s Sabino, ker je Sabina brala romane. Igrala sva se s kužkom Medom. In tako so se končale počitnice. Po mene sta prišla ati in mami. Viči in Sabina pa sta ostala na Kozjaku. Mislim, da sem počitnice dobro preživela. Imela sem se lepo, le sneg sem pogrešala.

Nataša Žmavc, 3. a
OŠ O. Meglič

POČITNIŠKI DOM

Za nami so zimske počitnice. Trajale so tri tedne. Težko sem jih pričakovala, ker sem upala, da bo zapadel sneg. Toda snega ni bilo. Bila sem razočarana. Med počitnicami sem kuhala, pospravljala, se igrala in ko mi je bil dolgčas, sem čuvala sestrično Petro. V lepem spominu so mi ostale koljne.

Povabljeni smo bili k stari mami, ki je naša sosedka. Ko so mesarji šli po prašiča, sem ostala v stanovanju, da ne bi slišala cviljenja. Ko je bil prašič na mizi, sem bila radovedna. Ves čas sem stala ob mesarju in opazovala njegovo delo. Komaj sem čakala, da pride do ledvic, ker jih imamo otroci najraje. Stara mama jih je skuhalo in mi otroci smo jih z veseljem pojedli. Domov smo šli pozno zvečer.

Počitnice so se bližale koncu. Morala sem pobrskati po zvezkih in knjigah. Komaj sem že čakala, da se začne pouk in se ponovno srečam s sošolci.

Mateja Korpar 3. a
OŠ „dr. Franja Žgeča“
Dornava

POČITNICE

Počitnice sem preživel pisano. Prvi teden sem bil večinoma doma. Večkrat sem šel ven. S prijateljem Rajkom in bratom Alešom smo se šli na igrišče igrati različne igre. Mami in očku sem tudi pomagal, ker smo se še ukvarjali s selitvijo.

V soboto smo šli v Haloze. Takoj, ko smo prišli v Haloze sem pomislil, da bi šel na počitnice k mami in dedku. Mami pa mi ni dovolila. Rekla je, da bomo mogoče šli v ponedeljek na Pohorje.

Tega obeta sem bil zelo vesel. Vendar smo šli komaj v sredo. V petek sem šel k dedku in mami. Tam, sem bil dva dni. Večkrat sem šel tudi k Stanku in Marjanu, ki živita blizu dedkovega doma. Tam smo se podili po bregu. Potem sem bil od ponedeljka doma. Mislim, kako hitro sta minila dva tedna. Ko je prišla nedelja, sem razmišljala, zakaj neki moram hoditi v šolo.

Boštjan Majcenovič 3. b
OŠ „dr. Franja Žgeča“
Dornava

BIL SEM POVODNI MOŽ

Nekega dne, ko sem se sprejel ob Savi, sem zaslislal glas ptička, ki je prepeval o zelo lepem in zapeljivem dekletu.

Zvedel sem, da bo v kratkem v tem kraju zabava, na kateri bo tudi to dekle. Čez nekaj časa sem slišal, da je temu dekletu ime Urška. Zazelzel sem si, da bi jo videl in si jo tudi pripeljal v svoj povodni grad. Dva dni pred zabavo sem se zvedel, da je Urška zelo nagajiva, zapeljiva, hudomušna in prevzeta. O tej njeni prevzetosti sem dolgo premišljeval in nazadnje sklenil, da jo bom kaznoval. Ko je prišel čas zabave, sem se odpravil tudi jaz tja. Tam sem zagledal Urško. Dolgo sem jo opazoval ter sem kmalu spoznal, kako hinavsko odklanja plesalce. Kmalu sem tudi občutil, da tudi mene počasi lovi v svoje mreže. Nato sem se ji približal in jo prosil za ples. Ona pa mi je rekla: „Samo tebe sem čakala, ljubi moj plesalec.“ Takoj sva zaplesala. Ko sva se tako vrtela in vrtela, je Urška postala utrujena, zato me je prosila, da bi si malo odpočila. Nisem se poslušal, ampak sva se še hitreje zasukala.

Ko sem začutil, da je pravi trenutek za kaznovanje njene prevzetosti, sem Urško še bolj zavrtel in nato sva se počasi začela oddaljevati od plesišča. Nato pa sem zaklical: „Grmenje, žumenje, valov, vršenje vetrov, zaigrajte, zaigrajte, Urški zali za slovo!“ Urška pa plane v jok in jaz ji poročem: „Urška zala, zdaj „grom in pekeli“ bosta tvoj dom“. In tedaj sva se potopila v reko. Ko je Urška utonila, sem jo dal hudačem, ki so jo odpeljali v neznane podvodne kraje, kjer je ostala sto let za služkinjo podvodnemu svetu. Sam pri sebi sem si namreč mislil, da naj bo to zgled vsem obšabnim in prevzetnim dekletom in ženam.

Stanko Roškar 7. a
OŠ Velika Nedelja

BIL SEM POVODNI MOŽ

Ko bil sem povodni mož, hodil sem trgat vodnih rož, trgati sem jih za Urško zato in ne za kakšno drugo gobezdalo.

Končno se je le odločila, da se bo z mano poročila, od veselja sem sedel na stol nato zaplesal vodni rokenrol.

Na praznovanje družica je prišla, naša grla so lepo zapela.

Jedli smo alge, školjke in trave, vsega bilo je — do zelenjave.

Ko bil omožen sem nekaj let, šel sem na zemljo živeti, voda postala je nečista,

postal sem navadna zemeljska glista.

Srečko Bokša, 7/b,
OŠ Velika Nedelja

ZIMSE POČITNICE

Minile so zimske počitnice. Počitnice brez snega. Spet smo morali vzeti šolske torbe in odhiteti v šolo. Prišli pa smo bolj utrujeni kot spočiti. Nič nam ni, da bi se zbrali in začeli spet z resnim učenjem.

Zimske počitnice sem preživela doma. Pomagala sem stari mami. Na počitnice je prišla tudi sestrična Zvonka. Hodili sva se drsat na bližnji led. Vsak dan sem pričakovala, če bi začelo snežiti. Nekaj snega je zapadlo, samo ne mnogo in hitro se je stopil.

Najbolj sem bila vesela, ko sem morala v krmilnice nesti koruzo za fazane in druge živali. Včasih sem imela srečo, da sem videla kakšno žival.

Neko jutro sem šla v gozd. Nesla sem hrano za živali. Ko sem jim naštačila, sem odšla iz gozda. Ozrla sem se okrog in naenkrat zagledala tri lepe srne. Skrila sem se in jih opazovala. Šlo so po ušviji in iskale hrančo. Epa srna je dvignila glavo in nekaj vohljala in opazovala. Bil je lemen vetrič, zato je zavohala, da je nekje v bližini človek. Skočila je in druge srne so stekle za njo.

Odpravila sem se domov in doma pripovedovala o svojem doživljanju.

Počitnice so bile lepe, polnih doživljajev in zanimive. Želim si še več takšnih srečanj z živalmi.

Danica Turnšek, 6/a,
OŠ Dornava

KO BOM ODRASEL ...

(Pionirji in pionirke OŠ Ivan Spollenjak, Ptuj)
Rad bi postal kmetovalec. Pomagal bom starejšim ljudem. Imel bom veliko in lepo urejeno kmetijo. Jeseni in spomladni bom imel največ dela na polju. V jeseni bom oral in sejal pšenico. Poleti bom pšenico omlatil s kombajnom in pomagal tudi drugim kmetom pri delu na polju. Kmetovanje me veseli, ker imam rad polje in domače živali.

Sergej Petek, 2/a

Mnogokrat razmišljam, kakšno delo bom opravljala, ko bom odrasla. Trudila se bom, da bom uspešno zaključila osnovno šolo, nato pa bom šolanje nadaljevala, saj bi rada postala kozmetičarka.

Jadranka Stopajnik, 2/a

Ko bom velika, bi najraje postala otroška negovalka. Dojenčke imam zelo rada. Imam mesec storo sestrično Ivo. Ko jo gledam, me poklic negovalke še bolj privlači.

Katja Zupanič, 2/a

Ko bom odrasla, bom zdravnica. Zdravila bom dojenčke in majhne otroke. Dajala jim bom zdravila, pregledovala grio, ušesa in druge dele telesa. Svojega poklica se zelo veselim.

Mojca Nahberger, 2/a

Rada bi opravljala poklic šivilje. Že zdaj rada šivam poleg mamice. Doma imamo šivalni stroj. Ko bom velika, bom šivala tudi za druge.

Renata Hameršak, 2/a

Ko bom odrasla, bom vzgojiteljica. Učila in vzhajala bom otroke v vrtcu. Če hočem ta cilj dosegti, moram biti v šoli odlična.

Valerija Cafuta, 2/a

Moj oče je po poklicu avtomehanic. Opravlja delo voznika. Če mu čas dopušča, popravi tudi kakšen avto. Vedno sem zraven in mu dajem razna orodja. Zelo me zanima vsak del avtomobila. Pridno se bom učil, da bom lahko nekoč opravljal poklic, ki me veseli.

Matjaž Kukovec, 2/a

Ko bom velika, bom učiteljica. Poučevala bi najraje drugi razred. Ocenjevala bom strogo. Kdor ne bi imel naloge, bi bil kaznovan. Vesela bom, če bodo učenci pridni. Opozarjala jih bom, naj lepo pišejo. Ta poklic me zelo veseli.

Mojca Leber, 2/a

Ker imam rada majhne otroke, bom postala vzgojiteljica. Vzhajala bom otroke. Delo vzgojiteljice je lepo in naporno.

Klavdija Grahl, 2/a

Ko bom odrasla, bom imela svoj poklic. Rada bi postala šivilja. Imela bom nov šivalni stroj. Šivala bi obleke in si tako služila denar. Zdej pa se moram le še pridno učiti, če hočem, da bom to dosegla.

Nadja Drevenšek, 2/a

Zelo rada bi postala otroška negovalka, ker imam rada otroke. Najraje bi delala v bolnišnici pri dojenčkih. Hranila bi jih, previjala, kopala, če pa bi kateri zbolel, bi mu dajala zdravila in ga negovala. Nimam sestrice in ne brata, včasih pa grem k sosedovim, kjer imajo dojenčka. Če mu kaj govorim, se vede, kakor bi me razumel. Kadar se kopa, smo vsi mokri, tako brca in krili. Najbolj je vesel, ko je nahranjen in preobleden. Takrat se zadovoljno smehlja. Ker je delo z otroki lepo, me ta poklic veseli.

Sabina Klaneček, 2/a

Rada bi postala vzgojiteljica v vrtcu. Vzhajala in učila bom otroke. Z njimi bom preživela skoraj ves dan. Učila jih bom lepega vedenja. Svoje delo bom vestno opravljala, kot so ga tovariši v našem vrtcu.

Karmen Hebar, 2/a
vsi pionirji in pionirke
OŠ Ivan Spollenjak, Ptuj

Prvi trije najboljši v skokih: v sredini Mirko Drevenšek, na levi drugouvrščeni Matjaž Horvat in na desni tretji Jože Rižnar.

Slalomska proga je bila v zgornjem delu razmeroma zahtevna, zato je bilo tudi več odstopov.

SMUČARSKA NEDELJA NA HALOŠKEM STRMCU

Prizadevni člani TVD Partizana iz Leskova so letos že šestič zapored pripravili tradicionalno tekmovanje v smučarskih skokih in v slalomu. V nedeljo, 20. februarja se je pod Strmcem zbralo več sto domačinov in gledalcev iz okoliških krajev, ki so z zanimanjem spremljali tekmovanje na 25 m skakalnici in pozneje še tekmovanje v slalomu.

Treba je dodati, da so tudi tokrat pripravile potekale izredno dobro in da so se marljivim članom smučarske sekcije TVD Partizan iz Leskova dan pred tekmovanjem priključili v pripravah tudi pionirji OŠ Leskovec, ki so svoj športni dan tako najbolje izkoristili.

Za tekmovanje v smučarskih skokih se je prijavilo kar 35 mladih fantov, starih od 9 do 28 let, ki so se tokrat pomerili na nekoliko podaljšanem zaletu. Skoki pa so bili seveda zelo

različni. Od 9 pa tja do 21 m so merili, bilo pa je tudi nekaj padcev, ki so se na srečo končali brez hujših posledic. Hrabri fantje so opravili kar tri serije skokov, za uvrstitev pa je komisija štela seveda le dva najboljša.

Slavili so domačini. Najdalje je skočil Mirko Drevenšek, član domačega TVD Partizana iz Leskova. Dosegel je dve odlični daljavi po 21 m. Drugo mesto je z 20 in 20,5 m dosegel Matjaž Horvat, član športnega društva iz Juršinc. Tretje mesto pa je dosegel njegov klubski tovariš Jože Rižnar, ki je skočil 20 in 19,5 m.

Za tekmovanje v slalomu se je prijavilo kar 52 tekmovalcev različnih starosti. Tukaj je bilo seveda dosti več padcev, vendar so se tudi ti končali brez poškodb. Prepričljivo vodstvo je že po prvem teku dosegel 13-letni Aleksander Nikolovski iz Ptuja, ki je imel 52 startno število

— torej zadnjo. V drugem teku pa je svojo vodstvo tudi obdržal in tako dosegel prvo mesto.

Drugo mesto je dosegel Zvonko Palanec, tretje pa Janko Kojc. Vsi prvouvrščeni v obeh disciplinah so prejeli pokale in priznanja. Največje priznanje pa gre pravgotovo organizatorjem, ki so poleg odličnih tekem na dobro pripravljenem terenu poskrbeli seveda za jedačo in pijačo. Kar v bližnjem grmu so uredili mesto za bife na prostem. Točilno mizo so pripravili iz velikih snežnih kep, za hladilnik pa so služile štiri manjše luknje, vdolbene v to snežno točilno mizo ali po domače šank. Svojevrstno razpočenje pa je med obiskovalci privabilo tudi sonce, ki je spodilo jutranjo meglo in mraz, tako, da je proti poldnevu potekalo tekmovanje že v pravem smučarskem vrvežu. M. Ozmeč

Ptujčani so pobrali največ lovorik

Člani Karate kluba Ptuj so v soboto popoldan v dvorani Mladika izvedli republiško prvenstvo v semi kontaktu, zvrsti borilnih športov, ki združujejo lastnosti karateja in ostalih zvrsti. Nastopilo je 62 tekmovalcev iz desetih slovenskih klubov, od sedmih možnih pa so Ptujčani osvojili kar štiri naslove in vrsto dobrih uvrstitev. S tem so potrdili, da so najboljši v Sloveniji. Nastopilo jih je deset, republiški prvaki pa so postali: Vladimir Sitar, Alojz Vidovič, Gorazd Štumberger in Martin Golob, nastopili pa so še Vili Mar, Branko Breg, Janko Golob, Mehmedalija Mujanovič, Segula in Edvard Steger.

Po prvenstvu bodo v tem borilnem športu vse moči vložili za enotno organiziranje na republiški ravni in vključitev v Zvezo telesnokulturnih organizacij. Pri tem so Ptujčani zelo aktivni, ob tem pa bodo poskušali semi kontakt še bolj razširiti. Na našem območju sta sedaj dva kluba (Ptuj in Ormož) in sekcija v Dornavi. V ptujškem klubu jih na področju borilnih veščin dela 60, v kontaktnem borilnem športu pa ekipa s 15 člani.

Gorazd Štumberger (desno) — zanesljiva zmaga v lahki kategoriji (foto I. kotar)

Uspešni in delovni ptujski planinci

V planinskem društvu Ptuj so lani opravili veliko tega, letos pa bodo še več, saj bodo ob rednem programu proslavili tudi tridesetletnico dela in 90-letnico Planinske zveze Slovenije.

Takšno ugotovitev lahko zapišemo na letni delovni konferenci, ki so jo izvedli v petek popoldan v Narodnem domu v Ptuj. V uvodu je predsednik upravnega odbora Tone Purg poročal o delu v letu 1982 in podal osnovne smernice dela za letoš.

Lani so v ptujškem planinskem društvu izvedli 40 skupnih in 64 aktivnosti posameznih planinskih skupin, v njih pa je sodelovalo kar 3141 udeležencev. Povečalo se je tudi število članov, za 6 odstotkov, v društvu je sedaj 1182 ljubiteljev narave, od tega 360 starejših (odraslih članov), 251 mladih in kar 571 pionirjev in pionirk. Ugotavljajo, da se število odraslih povečuje, pravtako v pionirskih vrstah, med mladimi pa nekoliko upada. Društveno delo po posameznih področjih usmerja sedem komisij, namreč, aktivnost niso samo pohodi v naravo, gorski svet, temveč je dejavnost zelo široka. Tako s posebno pozornostjo delajo pri vzgoji mladih planincev, izobraževanju vodnikov, mentorjev in inštruktorjev, orientacijski in markacijski dejavnosti, propagandi in drugih, ki jih društveno delo zahteva. V društvu

aktivno dela 16 planinskih skupin od tega kar 11 na osnovnih in srednjih šolah. Posebej pa izpostavljajo aktivno skupino starejših planincev, ki se v naravo odpravi kar enkrat na mesec, vodi pa jo Lipe Izlakar.

Ob rednem delu bodo letos posebno pozornost namenili ureditvi haloške planinske poti od Zavrča do Donačke gore. Končali jo bodo v oktobru in ob otvoritvi izvedli proslavo ob jubileju društva. Pri ureditvi te poti sodelujejo s sosodnjimi planinskimi društvi, ptujskim turističnim društvom in nekaterimi drugimi organizacijami.

Na delovni konferenci je delo v mladinskem odseku predstavil načelnik Vlado Korbar, finančno poslovanje pa Hermina Misotič. Predsednik nadzornega odbora Lipe Izlakar je med drugim poudaril, da so planinci lahko pri porabi sredstev in veliko vloženega dela vzor drugim organizacijam na telesnokulturnem področju. Med drugim je tudi dejal: „Na ustanovnem občnem zboru, ki je bil 25. novembra 1953, je delovni predsednik dejal, da smo zasadili drevo, ki pa raslo ne bo! Kljub nekaterim krizam v letih delovanja, se je drevo razraslo in začelo roditi obilo zdravih sadov. K temu so pripomogli vsi člani društva!“ V razpravi so predstavniki PZS, TKS Ptuj in

sosodnjih društev ptujskim planincem čestitali za uspešno delo z željo, da so tako aktivni in prizadevni tudi v prihodnje.

Po sprejemu sklepa o letošnji članarini, programa aktivnosti in finančnega načrta in pravilnika za ocenjevanje aktivnosti šolskih planinskih skupin, so najboljšim šolskim skupinam podelili prehodni pokal in priznanja. Prehodni pokal je prejela skupina na OŠ Franc Osojnik, priznanji pa OŠ Olga Meglič in OŠ Ivan Spolešnjak. Knjižni darili za dolgoletno vestno delo sta prejeli Hermina Misotič in Mira Kajnih, predstavnik PZS Avguštin Kocjan pa je Simonu Petroviču za večkrat prehojeno planinsko transverzalo (osnovno in razširjeno) podelil posebne značke. V zaključku uradnega dela so sprejeli tudi medruštevni dogovor o ustanovitvi koordinacijskega odbora PD občine Ptuj, ki bo usklajeval načrte in interese planincev ptujске občine, med drugim tudi kot posebnost dogovorjene kriterije za delitev sredstev iz svobodne menjava dela.

Po uradnem delu so udeleženci delovne konference, med njimi je bilo veliko mladih, poslušali predavanje Sergeja Pavličeva o lanskem vzponu na Kilimandjaro, ilustrirano z barvnimi diapozitivi.

I. kotar

ČLANOM IN LJUBITELJEM LETALSTVA!

AEROKLUB Ptuj obvešča vse člane in ljubitelje letalstva, da bomo organizirali skupaj z društvom amaterskih graditeljev letal „Bloke“ predavanje o samogradnji, ki bo v ponedeljek, 28. februarja 1983 ob 17. uri v sejni sobi na magistratu, Trg mladinskih delovnih brigad 1.

Predstavniki društva „Bloke“ so v nekaj zadnjih letih obiskali nacionalna srečanja graditeljev letal v Italiji, Švici, Nemčiji, Franciji in ZDA ter razpolagajo z obilico informacij in dia filmov, ki nam jih bodo posredovali.

ZA POKAL GOLFURIST V SOBOTO 12. MARCA 1983

POMURJE IN PODRAVJE NA SMUČEH

Integral — Golfurist TOZD Turizem in Renta Car Ljubljana, Poslovna enota Ljutomer prireja v soboto, 12. marca 1983 tekmovanje v rekreativnem veeleslalomu za pokal Integral — Golfurist v Črni na Koroškem v sodelovanju s TVD Partizan Kotlje.

Vabljeni so vsi ljubitelji smučanja in rekreacije na snegu. Tekmovanje bo potekalo ločeno po skupinah: moški, ženske in otroci.

Prvi trije v vsaki skupini prejmejo medalje, diplome, najboljša družina prejme pokal GOLFURIST. Poželjenih bo tudi več praktičnih nagrad.

Pridite tudi vi, čaka vas presenečenje. Ne pozabite, da je prijavnici kupon na 15. strani današnje številke TEDNIKA Ptuj.

NK Središče trenira po snegu

SREDIŠČE: Čeprav so nogometna igrišča pokrita s snežno odejo, nogometaši Središča ne mirujejo. Pod vodstvom trenerja Draga Kneževiča marljivo trenirajo in si nabirajo moči za spomladanski del prvenstva v MNL. Z jesenskim delom prvenstva niso preveč zadovoljni, zato imajo velike želje v spomladanskem delu prvenstva. Doseči prvo mesto v ligi in zgraditi slačilnice.

Slačilnice so velik problem, saj je po snegu, mrazu in blatu težko trenirati, če se nimaš kjer preobleči. Kljub težavam se igralci in vodstvo nadejajo, da bodo oba problema rešili z boljšim sojenjem na tekmah, večjo disciplino igralcev in z zavzetostjo vodstva prišli do željenih ciljev.

TI

RP S STANDARDNIM ZRAČNIM OROŽJEM

Za Ptuj dve drugi mesti

V Kranju je bilo republiško prvenstvo v streljanju s standardnim zračnim orožjem. Ptujsko zastopstvo se je vrnilo z dvema drugima mestoma, ki sta jih osvojila mladinec Robnik in streljanju s puško in članica Albina Pšajd v streljanju s pištolo.

I. k.

Mladinke NTK Petovia na državnem prvenstvu

Mladinkam Namiznoteniskega kluba Petovia se je uspelo uvrstiti na ekipno državno prvenstvo. V Kopru so namreč na republiškem prvenstvu za mladinke osvojile drugo mesto za Kemičarjem iz Hrastnika in pred ljubljansko Ilirijo.

Nogometni turnir za Slovenjo vas

TVD Partizan Ptuj je v nedeljo v športni dvorani Mladika izvedel turnir v malem nogometu, ki se ga je udeležilo deset ekip iz ptujске občine. V finalu so bili doseženi naslednji izidi: Veterani (ZTKO) — Slovenja vas 8:4, Slovenja vas — Kidričevo 11:2 in Kidričevo — Veterani 7:6. Vse ekipe so ob koncu zbrale po dve točki, zato je zmagovalca odločila razlika v zadetkih. Tako je Slovenja vas prva, veterani drugi in Kidričevo tretje. Najboljši strellec turnirja je bil Jože Maučec iz ekipa veteranov, najboljši vratar pa Darko Dobnik iz Slovenje vasi.

I. k.

Tretje mesto za Veliko Nedeljo

Člani RK Velika Nedelja so se udeležili zimskega prvenstva Ljubljane v rokometu, na katerem je sodelovalo sedem ekip. Po manj uspeha na prvem turnirju so na drugem bili veliko uspešnejši ter ob koncu osvojili tretje mesto za Krškimi in Mokercom KIG. Za njimi so ostali Prule, Izola, Sevnica in mladinci Kolinska-Slovana.

I. k.

PTUJ—ELEKTRA 88:75 (48:36)

Ptuj: športna dvorana Mladika, gledalcev 100, sodnika Inkret—Maribor, Safarič—Petanjci.

Ptuj: Erbus, Damiš, Vollmajer 13, Reš, Marčič 4, Bedraž 2, Beranič 33, Cobilj 2, M. Kotnik 4, R. Kotnik 15, Dobričević 15 in Vučič 11. Elektra: Klančnik 19, Trobiš 31, Glasenič 4, Udrih 11, Hliš 8, Meh, Gaberšek, Tomič 2.

Ze v prvih minutah so domačini po nekaj uspešnih napadih prešli v vodstvo in ga vsekoli obdržali. Zlasti je tokrat domača obramba bila zelo gibljiva in tako onemogočila gostom uspešne akcije. Do odmora so si domačini pridobili prednost in jo v nadaljevanju povečali v 7 minuti na 20 košev razlike. Ze smo pričakovali katastrofo gostov, toda žal so Ptujčani popustili in nezmotljivo je blazil poraz gostov Trobiš, ki je bil neugrešljiv.

Tako so domačini z zmago še bolj utrdili svoj položaj vodeče ekipe in upamo, da jim bo to uspelo obdržati do konca tekmovanja ter se tako ponovno uvrstiti v 1. slovensko ligo.

anc

Občinsko prvenstvo za „zlato puščico“

V soboto, 12. februarja se je na avtomatskem strelišču za zračno puško v Ormožu odvijalo tekmovanje za občinsko „zlato puščico“ OSZ Ormož. Tekmovanja se je udeležilo 24 strelcev iz šestih strelskih društin.

Zmagal je Branko Veselko s 535 krogi (SD Središče), drugi je bil Darko Vernik s 534 krogi (SD „Kovinar“ Ormož), tretji pa Samo Kočever s 533 krogi (SD Središče). Za njimi so se uvrstili Miran Ivanuša 520 krogov, Toni Kelemina 513, Franc Lah 510, Dani Zorko 507, Feliks Vernik 502, Mirko Lukner 501, itd.

Prvi trije tekmovalci so dosegli normo za republiško prvenstvo za „zlato puščico“.

Darko Vernik

Smučanje v KS Juršinci

Športno društvo Slov. gorice — Grlinci je pretekli teden izvedlo tekmovanje v smučarskih skokih in prvenstvo KS Juršinci v smuku.

Tekmovanje v smučarskih skokih, katerega se je udeležilo 26 tekmovalcev, je bilo na 20 metri skakalnici v Grlincih. Tu so skoki zelo priljubljeni, saj se je zbralo tudi veliko število gledalcev. To je že 9. tekmovanje v smučarskih skokih v tem kraju. Skoki so bili zelo lepi in atraktivni. Zmagal je Matjaž Horvat-Juršinci s skokoma 19 in 18,5 m, 2. mesto je dosegel Ivan Novak-Gabernik 18 in 17,5 m, 3. mesto pa Stanko Zorko-Grlici 18,5 in 15,5 m. Sledijo Slavko Mesarič, Ivan Munda, Jože Rižnar, Matiček Slaček, Brane Matjašič itd.

Prvenstvo krajevne skupnosti Juršinci v smuku so prav tako dobro organizirali člani športnega društva Slov. gorice. Proga je bila dobro pripravljena, bilo pa je tudi nekaj odstopov, ki pa so se vsi srečno končali. Startalo je 25 tekmovalcev, zmagal je Ivan Brumen s časom 29,10 pred Petrom Horvatom čas 29,80 3. mesto pa je dosegel Ivan Munda čas 30,10.

Besedilo in posnetek: A. L.

Smučki skok na 20 metrski skakalnici v Grlincih.

HUMOR

v z n a m e n j u

OD 24. 2.
DO 3. 3. 1983

No, če pa tudi tablet ne bo, se bomo morali zateči k domači slivovki.

Vedno v stilu, kvaliteto nadomeščamo s kvantiteto!

 od 21. 3. do 20. 4.

ŽENSKA: Končajte pletenje jopice, bliža se njegov rojstni dan in bo darila prav vesel. Druga dela naj opravijo otroci, dovolj so že veliki. Kosilo naj skuha starejši otrok, ki kaže za kuhanje veliko zanimanja.

MOŠKI: Po napornem fizičnem delu, se lahko lotite vezanja prta, ki vam že dalj časa leži nedokončan v omari. Preveč mislite na utrujenost.

 od 22. 6. do 22. 7.

ŽENSKA: Premalo mislite na dela, ki bi vas osvežila, enoličnost utruja. Ne mislite, da nihče drugi ne zmora razen vas, vsi smo nadomestljivi. Lotite se kvačkanja prtičkov, za kar zmotno trdite, da nimate časa.

MOŠKI: Vino naj nadomesti čaj, drugače se boste preveč navadili nanj. Poskusite se odvaditi kajenju, ki vam draži glasilke in škoduje zdravju.

 od 24. 9. do 23. 10.

ŽENSKA: Vsaki spremembi se vse težje prilagajate, ki bi na vas osvežujoče delovala, če bi premislili njene prednosti. Ne pozabite, da ste utrujeni zaradi enoličnosti in monotonega vsakdana. Odgovorite na pismo.

MOŠKI: Ne hvalite samo tuje pisce, tudi v domači literaturi je precej dobrih pisateljev. Domači kruh je najboljši, ne segajte po tujem. Vabilo.

 od 22. 12. do 20. 1.

ŽENSKA: Kmalu se bo pričela planinska sezona, ne spustite nobenega izleta. Potrebni ste »dihalne gimnastike«, planinski zrak je pravešen. Bodite prijazni z neprijaznimi in z njimi izredno potrpežljivi. Pišite.

MOŠKI: Spoznali ste, da ni dobro uporabljati nasvete drugih šele ko vam je izkušnja prestregla enkratno, neponovljivo izredno srečno prihodnost.

 od 20. 4. do 20. 5.

ŽENSKA: Dolgčas lahko preženete z ročnim delom, kakšnega imate radi? Po snegu, bo sonce, prosti čas boste lahko preživeli zunaj. Igra z otroki, je tudi prijatelna, če se znate vživeti. Dobili boste obisk.

MOŠKI: Presenetite svojo »boljšo polovico«, s pecivom, ki ga boste sami spekli, ne sramujte se pokazati in ne mislite da je to delo žensko.

 od 23. 7. do 23. 8.

ŽENSKA: Ne zgovarjajte se, da e za vaše slabo počutje kriv on; ničesar niste storili, da bi bilo vaše življenje pestrejše. Ne »čepite« vedno doma. Še korenine vam bodo pogonale. Svež zrak vas bo osvežil.

MOŠKI: Peljite svoje otroke na sprehod, izkoristite sončne dneve; tudi vam je gibanje potrebno. Izpolnite ženinno željo, čustveno se bosta prerodila.

 od 24. 10. do 22. 11.

ŽENSKA: Preveč dajete poudarka na zunanost, potrebna vam je duševna higiena, kjer ne boste porabili veliko denarja, razen kakšen knjižni pripomoček. Moda pa je izredno draga. Zdravje se vam bo popravilo.

MOŠKI: Zaprti plavalni bazen premalo izkoriščate, vaše telesne in duševne utrujenosti je kriva lenoba. Ne kupujte drago, ni vedno najboljše. Denar.

 od 21. 1. do 19. 2.

ŽENSKA: Navaditi se je treba na okolje in ljudi, brez njih bi bili nesposobni živeti. Imate izreden dar za spoznavanje, kar vam koristi in škoduje. Ne izogibajte se razmišljanju, ki vam je kažipot. Vabilo.

MOŠKI: Vsak je lahko rojen pod »srečno zvezdo«, le misel je vodilo k temu. Čim bolj boste negotovi, več bo neuspehov. Ne dvomite v svoje sposobnosti.

 od 21. 5. do 21. 6.

ŽENSKA: Če boste vi pozabili na otrokov praznik, se tudi on ne bo spomnil na vašega. Spodbujajte ga h gospodinjiskim opravilom, pri tem ga nikar ne opozarjajte na »površnost«, ki je vzrok premale izkušnosti.

MOŠKI: Ne vzgajajte sina za fanta in hčerke za dekle, vzgajajte otroka, tega ne pozabite. Tudi deček se naj razočre, ko mu je hudo, da ne bo duševno moten.

 od 24. 8. do 23. 9.

ŽENSKA: Spoznajite svoje napake. Hčerko premalo spodbujate h gospodinjiskemu opravilu, preveč jo grajate, premalo pohvalite. Zgubljate se v svetu negotovosti, ne branite ji družbe prijateljev in gibanja v naravi.

MOŠKI: Trdovratni ste, pokvarite lahko dobre odnose z okolico, svoj prav uveljavljajte počasi, da ne bo kot »strela z jasnega«. Prilagajate se.

 od 23. 11. do 21. 12.

ŽENSKA: Utrujenost preženi te s kratkim večernim sprehodom. Ne bodite »sužnja« navad, ki so vas olenile in bodo iz vas napravile sitno in odljudno. Uprite se občutku manjvrednosti in lažje boste zadihali.

MOŠKI: Ne posreči se vsakomur, izmakniti se težkim nalogam, kot se vam. Nekdo to opazuje, že kuje načrt v katerega se boste popolnoma zapletli.

 od 20. 2. do 20. 3.

ŽENSKA: Sposobni ste, da uresničite svoje lepe sanje, ki jih tke vaša mladost in sposobnost. Ne izgovarjajte se na čas, za vse ga lahko imate, če ga znate pravilno razporediti. Opišite mu prijazno, ne preveč čustveno.

MOŠKI: Pogumni premagajo težave, slabe pokopljejo. Ne izgovarjajte se preveč na okolje, poskusite se spremeniti in ljudje bodo drugačni. Odpišite.

S čim vam lahko postrežem, tovariši?

UGANKARSKI SLOVARČEK

ALZ = desni pritok Inna na Bavarskem, dolg 45 km
 ANDA = švicarski pianist madžarskega rodu, katerega je glasbeno vzgajal Ernő Dohnányi (Geza, 1921—1976)
 DOMRA = staro rusko, tamburici podobno ljudsko brenkalo s 3 ali 4 strunami
 ILL = reka v Avstriji, desni pritok Rena; teče skozi zimskošportno središče Schruns
 KERR = škotski fizik, ki je odkril pripravo za pretvorbo variacij električne napetosti v ustrezne svetlobne variacije (Joh, 1824—1907)
 NELIPAC = cetinski in kninski knez, vodja hrvaških fevdalcev (?—1344)
 OVETT = sloviti angleški tekač na 1500 metrov (Steven, roj. 1955)
 TROCKI = ruski politik in teoretik socialističnega gibanja, zaqovornik permanentne revolucije, ubit od Stulinovih agentov (Lev, 1879—1940)
 TURANDOT = zadnja Puccinijeva opera, ki jo je dokončal Alfano

REŠITEV PREJŠNJE KRIZANKE

VODORAVNO: Pradoba, ravanec, Edi, oca, melona, pokop, kad, peč, vas, Hares, trabakul, ST, elita, Kalidasa, tata, RJ, IK, balast, trs, tron, MA, atest, etnolog, askari, Vili, šola, ura, opoj, mesar, mak, Dega.

	300	ZIDARSKI PODIZESK	PASTIR VOLDOV	POKRAJ V SEV. ITALIJI	RUSKI POLITIK (LEY)	UMRLI FRANČ. KOMIK GACQUES	
ANGL. TEKAČ (STEVEN)	Ljudsko rusko brenkalo	ANGL. PESNIK BOOKO-TIRANJE	IGRALEC PATTAGLIA PEVSKI TRIO	ANTON INGOLIC BERASKOZI SCHRUNS	DOPISU V JEDNIK	ZADNJA PUCCI-NIJEVA OPERA	KRAJ PRI MEDVODAH
SESTAVIL EDI KLASINC	ANDSKI GLODALEC	KOŠTRUNI MED	CELOTNO VEDRSKO RUDVSTVO PRI JUDIH	MOSTAR	EGIPT	PAVLE GREGOR	SENOVA SEVERNA STRAN
LEŽIŠČE						GLAS KARAMBOL	VIŠINSKE TOČKE
TAKSI						LUKA V GRČIJI (ITALIJA)	
ŠKOTSKI FIZIK (JOHN)						DEL FAGOTA HRVAŠKI FEVDALC	
MADŽ. PIANIST (GEZA)						KIRILO SAVIC MESTO V BELGRI	
	PARA	VRTNA SENCNICA	JAPONSKI JENAR	SLEDEČI BREZALK PIZAČA		SLON V KIPLING. KNJIGI O DŽUNGLI ALBANSKI FEVDALC WAREHUSA	HRVAŠKA PEVKA STEFKA
						TROPSKE RASTLINE PRITOK INNA	KOŽENA BOLEZEN
							SREČKO MOSKO IME
						POZNAN MOŠKI	
						DOPISU V JEDNIK	ŠPANSKI KOLESAR (LONIS)

TV spored

TV LJUBLJANA

PETEK, 25. FEBRUARJA 1983:
8.55 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 17.20 Poročila, 17.25 Festival plesnih orkestrorv JRT v Radencih, 17.55 Arabela — češkoslovaška otroška nadaljevanka, 18.25 Obzornik, 18.40 Družbena samozaščita, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Naši olimpijci, 20.40 Zrcalo tedna, 21.00 Brigadoon — ameriški film, 22.45 Poročila.

SOBOTA: 26. FEBRUARJA 1983:

8.15 Poročila, 8.20 Zverinice iz Režije, 8.40 Ciciban dober dan, 8.50 Mali odred, 9.25 Veleslalom za moške, 10.55 Arabela — češkoslovaška otroška serija, 11.25 Vesolje, 12.25 Naši olimpijci, 13.10 Veleslalom za moške, 15.55 Poročila, 16.00 Feren — rdeči jelen — angleški film, 16.55 PJ v košarki, 18.30 Prvič nič, drugič nič, tretjič nič — živ žav — otroška veselica, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 90-letnica planinske zveze Slovenije, 21.10 Billy Jack — ameriški film, 22.00 Poročila.

NEDELJA: 27. FEBRUAR 1983:

8.30 Poročila, 8.35 Živ žav, 9.25 Slalom za moške, 10.45 Človek in pol — nadaljevanje in konec, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 625, 13.25 Slalom za moške, 14.45 Poročila, 14.50 Prislunimo tišini, 15.35 Dama s kamelijami — ameriški film, 17.05 Naš kraj, 17.20 Športna poročila, 17.35 SS 1923—1945, 18.55 Ne prezrite, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.22 TV in radio nocoj, 19.24 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Kiklop — nadaljevanka, 21.00 Športni pregled, 21.30 Potopljena ognjišča, 22.00 Poročila.

PONEDELJEK, 28. FEBRUARJA 1983:

8.35 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 17.25 Poročila, 17.30 Mali odred, 18.00 Človekovo telo, 18.25 Obzornik, 18.45 Podium, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Smetnjaki ali vreče, 22.00 Spoznamo neznan, 21.50 Poročila.

TOREK, 21. marec 1983:

9.05 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 16.30 Šolska TV, 17.30 Poročila, 17.35 Zverinice iz Režije, 17.55 Slovenski ljudski plesi, 18.25 Kamniško-domžalski obzornik, 18.40 Pisani svet, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Mladost Karla Marxa — vzhodnonemška nadaljevanka, 21.00 Aktualno, 21.45 V znamenju.

SREDA, 2. MAREC 1983:

9.25 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 17.35 Poročila, 17.40 Ciciban dober dan, 17.55 Ko se junak na boj odpravlja, 18.25 Obalnokraški obzornik, 18.40 Mostovi, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Film tedna: Sahisti — indijski film, 21.55 Ali se med seboj dovolj poznamo, 22.40 Poročila.

ČETRTEK, 3. MAREC 1983:

9.05 TV v šoli, 10.35 TV v šoli, 16.20 Šolska TV, 17.20 Poročila, 17.25 Vesolje, 18.25 Podravske obzornik, 18.40 Čas, ki živi: Rdeči plamen, 19.10 Risanka, 19.20 Cik cak, 19.24 TV in radio nocoj, 19.26 Zrno do zrna, 19.30 TV dnevnik, 19.55 Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Zvoki godal, 21.35 S poti po Indiji, 22.05 Poročila.

mali oglasi

PRODAM nesnice, mlade jarkice, pasme hisex, rjave stare tri mesece iz vrst najboljših pasem nesnic. Dobite jih vsak dan, tudi v soboto in nedeljo po zelo ugodni ceni. Jože Soršak, Podložje 1, Ptuj-ska gora.

UGODNO PRODAM barvni televizor, Zg. Hajdina 37. PRODAM fantovski obleki št. 12 in 14. Zg. Hajdina 188. PRODAM plemenko kobilo. Spuhlja 53.

Posamezniki, januar 1983:
Darko Predikaka, Lovrenc 63; Milan Horvat, Trnovski vrh 10; Stefan Beranič, Župečja vas 54; Stanko Šošarič, Hlaponci 6; Ivan Požegar, Bišeški vrh 30; Mirko Segula, Bevčeva 15; Ivan Auer, Sp. Hajdina 43; Kristina Kiselak, Gerčeva vas 71; Miran Arnuš, Krčevina 152; Mirko Tikvič, Mestni vrh 38; Anton Podgoršek, Lancova vas 38; Anton Zajko, Njiverce 39/a; Jože Trstenjak, Njiverce 27; Ivanka Laura, Prvomajska 4; Marija Muršič, Kraigherjeva 15; Milan Fišer, Ptuj-ska gora; Vlado Kolednik, Slomi 7/a; Milenko Borak, Kidričevo 12; Marjana Mulej, Gorišnica 123; Franc Zagoršek, Ob Studenčnici 1; Slavko Pravdič, Hajdoš 44; Zdenko Kolar, Petšanova 27; Franc Ljubec, Spuhlja 132/a; Milan Gajzer, Gruškovje 31; Branko Žečič, Zagrebška 1; Janez Horvat, Cankarjeva 5; Milan Vukovič, Središče 18; Andrej Svehček, Gruškovje 14; Stanko Rep, Markovci 1; Štefica Čuček, Na Gomili 1; Danijel Lončarič, Sp. Gorica 12; Milan Dovnik, Stražgonjca 17; Marjan Butolen, Gaj 7; Rozalija Solina, Stojnci 70; Mirko Horvat, Trg svobode 1; Ivan Drevenšek, Zg. Gruškovje 49; Slavko Vavpotič, Turniška 19; Ivan Slukan, Velovlak 23; Gera Dolinar, Levanjci 18; Zvonko Frčec, Kidričevo 13/a; Oskar Sturm, Rajčeva 1; Marjan Kerin, Stritarjeva 6; Zdenko Molnar, Mariborska 18; Jože Mlakar, Žečičeva 8; Ana Lončarič, Brunšvig 38; Terezija Intihar, Kungota 2;

Podlehnik, 10. februarja 1983:
Alojz Gajšek, Podlehnik 19; Ivan Hriberšek, Podlehnik 3; Franc Čuš, Motel Podlehnik; Jože Golob, Motel Podlehnik; Franc Viniko, Podlehnik 57; Franc Feguš, Podlehnik 3/b; Ljudmila Gajšek, Podlehnik 19; Stanko Vaupotič, Slavšina 12; Franc Cafuta, Zagrebška 119; Franc Rodošek, Sedlašek 115; Edi Drevenšek, Podlehnik 66; Ivan Hren, Gorca 13; Maks Gregor, Podlehnik 55; Milica Jeza, Podlehnik 92; Marija Jeza, Podlehnik 92; Marija Drevenšek, Podlehnik 66; Janez Trafela, Gruškovje 4; Kristina Sirec, Gruškovje 3; Slavko Fric, Podlehnik 6; Konrad Vavpotič, Sedlašek 71; Franc Čurič, Sedlašek 34.

PRODAM starejši avto Zastava 750, v celoti za rezervne dele. Ogled možen vsak dan od 15. ure dalje. Emil Toplak, Ptuj, Potrčeva 42.

IŠČEM sobo v Ptuj ali bližnji okolici. Elizabeta Štumberger, Ciril-Metodov drevored 15, Ptuj.

PRODAM traktorski obračalnik SIP ter motorno žago Huzgvarna. Kampl, Grajenščak 14.

PRODAM telico, brejo v devetem mesecu in 5 let staro. Janez Janžekovič, Mezgovci, Dornava.

PRODAM telico simentalko, sedem mesecev brejo. Franc Cigula, Dornava 102.

ODDAM sobo. Naslov v upravi. IŠČEM VARSTVO za dva otroka od 15. marca dalje. Golob, Volkmerjeva 11, Ptuj.

PRODAM 56 arov njive v Hlaponcih. Anton Kovačec, Kukava 70, Juršinci.

PRODAM novo škropilnico STIHL. sohe za vinograd, mladi vinograd strojne obdelave, pridelek 12.000 litrov, prodaja mogoča v manjših površinah. Pristop ob lepi cesti. Za minimalno odškodnino dam 0.5 ha vinograda v uporabo več let, trgateg do 4.000 litrov. Telefon: 791-902.

PRODAM dva prašiča za zakol. Marija Jus, Jiršovci 57, Destrikn.

PRODAM otroško belo posteljo z jogijem. Drago Prisljan, Žečičeva 8, Ptuj.

IŠČEM opremljeno sobo v Ptuj ali bližnji okolici. Roman Orlač, Gradišča 16, Cirkulane.

PRODAM Zastavo 750, letnik 74/75 s tovarniško obnovljenim motorjem. Cena 25.000,- din. Danilo Hertiš, Majšperk 100.

UGODNO PRODAM dnevno sobo, električni štedilnik in sesalec. Vprašajte po 14. uri. Telefon: 772-994.

PRODAM telico, brejo pet mesecev. Nada Sagadin, Štuki 41, Ptuj.

PRODAM pujske, stare osem tednov. Pobrežje 112.

Pomurje in Podravje na smučeh!

Tekmovanje v rekreativnem veleslalomu za pokal GOLFTURIST, 12. marca 1983 v Črni na Koroškem.

Golfturist priraja rekreativni veleslalom za družine in posameznike.

Cena paketa znaša 665 din in vključuje: avtobusni prevoz, smučarsko karto, toplo malico in štartnino. Odhodi avtobusov ob 5. uri zjutraj z Glavnega trga Ljutomer. Za večje število udeležencev bo odhod avtobusov tudi iz drugih krajev.

ROK prijave in vplačil je 4. marec 1983 pri Poslovnih enotah INTEGRAL-GOLFTURIST LJUTOMER, p. p. 2, Glavni trg 1, in Ormož, p. p. 25, Vrazova 5. Prijavite se lahko tudi po pošti.

PRIJAVNICA za veleslalom 12. marca 1983 v Črni na Koroškem.

Priimek in ime .....

Letnica rojstva .....

Točen naslov .....

SPORED RADIA PTUJ

PETEK, 25. februar: 16.00 — Novice dneva, obvestila; 16.15 — Zabavna glasba, vmes reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00 Delo mladih v KS Leskovec; 17.30—18.00 Delo invalidskega društva Ptuj.

SOBOTA, 26. februar: 16.00 Novice dneva, obvestila; 16.15 — zabavna glasba in vmes reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00—18.00 V soboto popoldan.

NEDELJA, 27. februar: 11.00 — Tedenski pregled: 11.20 — glasba; 11.35 — obvestila; 11.45 — kmetijska oddaja; 12.00 Aktualnost tedna — gostinstvo in turizem; 12.10 — nastopajo pevke iz Dravc; 13.00 — čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 28. februar: 16.00 — novice dneva, obvestila; 16.15 — zabavna glasba in vmes reklame; 16.45 — Včeraj, danes.

jutri; 17.00 — KS Jože Potrč; 17.30—18.00 Šport in glasba.

TOREK, 1. marec: 16.00 — novice dneva, obvestila; 16.15 — zabavna glasba in reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00 — obisk v čevljarski delavnici; 17.30 — vprašanja in odgovori; 17.35—18.00 — pogovor s kmečko žensko.

SREDA, 2. marec: 16.00 — Novice dneva, obvestila; 16.15 — zabavna glasba in reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00—17.30 — Pobude za odločitev; 17.30—18.00 — Sredi življenja.

ČETRTEK, 3. marec: 16.00 — Novice dneva in obvestila; 16.15 — zabavna glasba in reklame; 16.45 — Včeraj, danes, jutri; 17.00 — pionirska oddaja; 17.30 — Kulturna panorama.

ELKO Ptuj in Maribor v januarju 1983:

Erna Zagoršak, Laznica 52; Pavlina Brunec, Krekova 24; Slavko Zajc, Staše 61; Franci Babulc, Šarhova 13; Branko Laura, Tibolci 47;

Posamezni krvodajalci iz AGIS-a, januar 1983:

Alojz Krajnc, Grajenščak 70; Roman Mulej, Gorišnica 123; Milan Topolovec, Aškerčeva 8; Eme-

Dežurstvo prehrambenih trgovin

SOBOTA, 26. februarja 1983 prodajalni ŽIVILA in BREG

SOBOTA, 5. marca 1983 prodajalni KOLONIALE in KEKEC

kino

PTUJ

Četrtek, 24. februarja: LJUBEZEN NA PRVI UGRIZ, ameriška barvna skrhljivka; od

petka, 25. do nedelje, 27. februarja: BUD JEZDI NA ZAHOD, ameriška barvna komedija, v nedeljo ob 10. uri bo ameriška barvna risanka TOM IN JERRY.

O preljudi očka naš, prezgodaj ste odšli od nas. Hiša pusta, prazna je ostala, a zemlja naprej se bo orala.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

Janeza Bolcarja

20. 12. 1903—12. 2. 1983 iz Spuhlje 50

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom in prijateljem za darovane vence in cvetje. Iskrena hvala govnikom Francu Bolcarju, Konradu Rižnarju, Jožetu Hernecu, pevovodji Vikici in Alojzu Valenku. Hvala gasilskim društvom Spuhlja, Ptuj in Podvinci. Hvala vaškim pevkam za odpete žalostinke in g. duhovniku za opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste našega dragega očeta pospremili na zadnji poti.

ŽALUJOČI: žena Marija, sinova Franc, Janez in hčerka Kristina z družinami ter vsi, ki smo jih imeli radi.

KREDITNA BANKA MARIBOR

ZA PRODANE DEVIZE VAM TAKOJ ODOBRIMO GOTOVINSKI KREDIT

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža i očeta

Petra Bombeka

se iskreno zahvalujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, znancem in prijateljem za darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala zdravstvenemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Ptuj, dežurnim ekipam ZZD Ptuj, gasilskim društvom Spuhlja, Zabovci in Ptuj, govnikom in pevcm.

Zahvalujemo se tudi g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena, sinova in hčerke z družinami.

Za ustanovitev aktivov delovnih ljudi

Ptujsko društvo invalidov združuje 512 članov in ima poverjenike v več krajevnih skupnostih občine. Le-ti so za občni zbor društva, ki je bil v soboto, 19. februarja, izvolili svoje delegate; skupaj 67, ki so javnosti predstavili osnovne aktivnosti društva in njegovo problematiko.

V občini Ptuj je čez tri tisoč invalidov, od tega samo delovnih dva tisoč; v društvu pa jih je vključenih le 208. Večkrat so v društvu poudarili potrebo, da se ustanovijo aktivni delovnih invalidov po delovnih organizacijah. Pogoje za ustanovitev imajo v TGA Boris Kidrič Kidričevo, kjer je 294 delovnih invalidov, v kmetijskem kombinatu Ptuj, Agisu Ptuj in Mesokombinatu Perutnina. Pogoj za ustanovitev je, če je v organizaciji 15 delovnih invalidov.

Društvo je v zadnjem obdobju uspešno

delovalo. Rešilo je vrsto socialnih problemov, zlasti pa je bilo aktivno na področju Halož in Slovenskih goric. Pri reševanju socialnih problemov je tesno sodelovalo s skupnostjo socialnega skrbitstva občine Ptuj.

Uspehe je imelo na športnem področju, predvsem v tekmovalnem športu, dosegli so jih predvsem športniki — paraplegiki. Eden izmed razpravljalcev je na občnem zboru dejal, da bi se po teh športnikih, ki dosegajo velike uspehe v izrednih razmerah, zgedovali tudi pri delu v družbeno-političnih organizacijah, v krajevnih skupnostih, v delegacijah, skratka na vseh področjih družbenega življenja in dela. Če bi bili povsod tako zavzeti, kot ti športniki, potem problemov ne bi smelo biti.

V prihodnje si bo društvo prizadevalo, da bo bolj aktivno tudi na področju rekreacije in ne samo v tekmovalnem športu. Občni zbor je

sprejel tudi statut društva, ki je zamenjal dosedanja pravila, dalje plan dela in finančni načrt društva, ki je ovrednoten s 422 tisoč dinarji.

Društvo bo v letu 1983 delovalo na samoupravnem in socialno-varstvenem področju, dalje razvijalo športno in rekreativno dejavnost, kulturno dejavnost, posebno pozornost pa bo namenilo tudi izletniški dejavnosti in oddihu članov.

Občni zbor je bil tudi volilni, saj so razrešili dosedanje vodstvo društva, upravni in nadzorni odbor ter disciplinsko sodišče. Izvolili pa so tudi nove organe društva, izvršni in nadzorni odbor in disciplinsko sodišče. V izvršni odbor je bil ponovno imenovan Milan Mojzer, dosedanji predsednik društva, ki bo društvo vodil tudi v bodoče.

MG

Izgubil je zaupanje v soljudi

Nedavno tega srečam v Ptuju svojega dobrega znanca Marjana. Takoj sem opazil, da je nekam hudo potr. Kmalu zatem mi je tudi povedal, da je povsem izgubil zaupanje v ljudi, pa mi je pričel pripovedovati:

„Eno zadnjih nedelj sem se odločil, da obiščem Ptujske toplice, da se bom malce naplavil, nabral novih moči za novi delovni dan, za delo v eni izmed TOZD, kamor spadajo tudi Toplice, kot jih pač mi Ptujčani na kratko imenujemo.

In zgodilo se je, da sem v kabini, kjer sem se preoblekel, pozabil hlače. Nanje sem se spomnil seveda šele takrat, ko sem že prišel iz zimskega bazena in ko je bilo treba iti domov. Ker v omarici ni bilo hlače, sem se spomnil, da sem jih pustil v slačilnici oziroma kabini in v zadnjem žepu tudi denarnico.

Kar nekam vesel sem bil, ko sem v kabini takoj zagledal hlače in v zadnjem žepu tudi denarnico. Zal pa je bilo moje veselje zelo kratko, kajti sem že naslednji trenutek, ko sem denarnico odprl, z žalostjo in jezo ugotovil, da se je našel človek, ki ga je v hipu zanimala tuja denarnica in pa seveda denar. Beseda, da mi je denar ukradel, je verjetno preblaga, saj me je opral kar za 6000 dinarjev, novih seveda. Bil je toliko „pošten“ da mi je pustil vsaj prazno denarnico z nekaj drobci.

Kar nekam prepričan sem, da se je potem z nekim posebnim užitek pogladil v bazen, v kolikor pa se je prejel iz njega vrnil, pa je verjetno kar se da urno odhitel domov, da ga pač ne bi dosegla roka pravica. Morda pa je v bazenu tudi hotel pošteno sprati s svojih rok in vesti svoje grdo in nečloveško dejanje, kdo ve?

Zanima me, če je ob tem svojem dejanju še utegnil pogledati tudi osebno izkaznico, da je videl, komu je denar ukradel in če je tako, ga morda vsaj tedaj, ko me vidi kje v Ptuju zapeče vest, če jo seveda sploh ima?”

Ko že ravno pišemo o nepoštenosti ljudi, naj še omenimo, da je nedavno tega nekdo, morda dobro znan in poznan, ukradel otroku Zoranu z Žihelove ploščadi 17 tudi sanke, ki jih je pustil za vrati znotraj v bloku, zjutraj pa jih ni bilo več.

Pri vsem tem ni morda odveč, če zapišemo že tolikokrat povedano resnico in opozorilo, da je pač edina in verjetno najbolj uspešna „obramba“ pred ljudmi, ki jih tako zamika tuja lastnina, da pač vedno, na vsakem koraku pazijo na svojo osebno lastnino, da ni lahko dostopna znikavtom in sploh ljudem z dolgimi prsti. In ne nazadnje: Kdor ne potrebuje večjega zneska denarja, naj le tega nikač ne nosi s seboj v denarnicah, kajti danes se temu lahko izognemo, bodisi, da pač imamo mesto denarja s seboj hraniško knjižico, se bolje pa je seveda, če imamo kar svoj tekoči račun oziroma čekovno knjižico, ko je mogoče plačevati oz. kupovati praktično brez denarja.

F. H.

Občni zbor šoferjev in avtomehanikov

V soboto, 19. februarja so se na 33 letni konferenci sestali tudi delegati ptujskega združenja šoferjev in avtomehanikov, ki šteje že blizu 800 članov. Po uvodnem delu so prislunili poročilo o delu in aktivnosti članov združenja v minulemu letu, ki ga je prebral predsednik Edvard Kozel.

Poleg izredno razgibane društvene dejavnosti in pomoči poklicnih voznikov, so v lanskem letu namenili največ pozornosti vzgoji kadrov, oziroma kandidatov za voznike motornih vozil v svoji avtošoli. Lani so tako uspešno izvedli 9 tečajev za voznike A in B kategorije, v katerih se je usposabljalo 315 kandidatov. Izvedli so tudi 2 tečaja za voznike traktorjev s 65 kandidati, v dveh oddelkih za poklicne voznike pa je praktično vožnjo opravilo 24 kandidatov. 52 kan-

didatov je opravilo tudi praktično vožnjo za voznike tovornih motornih vozil. Razen tega so opravili še več tečajev za voznike koles z motorjem.

Razen tega so se člani združenja lani udeležili tudi številnih shodov sorodnih združenj, udeležili pa so se tudi pohoda po poteh revolucije v Mostje. Dostojno so proslavili tudi 13. julij, dan slovenskih šoferjev in avtomehanikov in 15. januar — dan šoferjev Jugoslavije. Po tradiciji pa so nadaljevali tudi z organiziranimi kvodajalskimi akcijami, v velikem številu pa so se zbrali tudi na osrednji proslavi slovenskih šoferjev in avtomehanikov v Slovenski Bistrici. Ob koncu je treba poudariti še dobro sodelovanje ptujskega združenja s slovensko Zvezo tovrstnih združenj.

M. Ozmeč

Netočnost avtobusov problem vozačev

V zadnjih dneh nam je zima pokazala dobrega svoje zobe. To hladno vreme pa spravlja v slabo voljo dnevne vozače, ki se prevažajo na delo ali pa v šolo z avtobusi, saj ti često v zadnjih dneh zamujajo. To se pojavlja predvsem, ob glavnih prometnih konicah, ob štiri uri zjutraj, predvsem pa na progih Ptuj—Maribor.

Skoraj vsako jutro se zgodi, da kakšen izmed avtobusov odstopa od svojega voznega reda. Za to zamudo, pa ne izve nobeden izmed čakajočih potnikov, še manj pa nihče ne izve vzroka zamude, prav gotovo pa niso vzrok slabo očiščenje ceste, ki so v tem času dobro povezane, ampak ga gre iskati drugje. Seveda so tudi tu meje potrpljenja, saj je prav neprijetno čakati zjutraj, ko temperatura kaže krepko pod ničlo, tudi po več kot 15 minut. Večina pa jih ob tem molči in se sprizani, saj smo se že pač navadili na takšne razmere. Tu pa tam tudi sliši nekaj pikrih na račun samih voznikov.

Verjetno bi moralo tudi tu biti malo več osebne odgovornosti posameznikov, ki se velikokrat prav nevljudno vedejo. Mnogokrat pa srečaš voznika, kako v bifeju na avtobusni postaji, do zadnjega trenutka razpravlja s tovariši, ali pa drug primer, ko prav do zadnjega trenutka razpravljajo v šoferski sobi, potem pridejo, ko se nabere še velika množica ljudi pred avtobusi. Voznik pa potem skuša na sami progah doseči zamujeni čas. Vedno pa tu ostanejo ob strani sami potniki, saj morajo prenašati vso to zmedo.

J. V.

Izšla bodo Potrčeva zbrana dela

Slovenski pisatelj — naš rojak Ivan Potrč, ki je letos 1. januarja praznoval 70-letnico, je bil pred nedavnim imenovan za častnega člana ptujskega zgodovinskega društva, Grajenčani pa so ga povabili na literarni večer, s katerim so proslavili njegov visok življenjski jubilej in slovenski kulturni praznik.

Ob srečanju na Grajeni nam je pisatelj dejal, da bo v prvi polovici tega leta oziroma v mesecu maju, izdala Mladinska knjiga v Ljubljani njegova zbrana dela v šestih knjigah. Ob tej priložnosti bo tudi posebna novinarska konferenca, za katero je pisatelj Ivan Potrč dejal, da bo v Ptuju, ker se v njegovi neposredni okolici odvija tudi življenje, ki ga je upodabljal v svojih literarnih delih.

Več pozornosti varstvu zunanjih ptic

To je bil eden pomembnejših sklepov članov društva za varstvo in vzgojo ptic iz Ptuja, ki so se minuli petek, 18. februarja sestali na sedmi letni konferenci. Da so bili tudi v minulemu letu na tem področju izredno aktivni pričča med drugim tudi posebno priznanje republiške zveze, ki so ga prizadevni člani ptujskega društva prejeli za skrbno varstvo zunanjih ptic. Med pomembnejšimi tovrstnimi akcijami je pravgotovo vsakoletno tekmovanje med osnovnimi šolami za prehodni pokal za najboljši krmiljenje ptic v zimskem času.

Tudi uspehi na tekmovalnem področju niso zaostajali. Zagnanost članov je prišla do izraza predvsem pri odlični izvedbi društvene razstave, ki so jo v ptujskem klubu mladih združili še z razstavo rib na temo ptice. Na republiški razstavi ptic v Škofji Loki so se Ptujčani dobro odrezali, saj so s svojimi pticami dosegli eno prvo mesto, eno drugo in kar tri tretja mesta. Na državnem prvenstvu v Zagrebu pa je gojitelj Stanko Segula dosegel odlično tretje mesto v kategoriji kanarčkov vrvicev.

Ugotovili so tudi, da so v mi-

nulemu letu utrdili vezi z zvezo društev za varstvo in vzgojo ptic SRS, sodelovanje s krožki na šolah pa so še poglobili. Tako bodo v kratkem na lastno pobudo pričeli s krožkom za varstvo in vzgojo ptic tudi na OS Cirkulane, kjer je za to veliko zanimanje.

Za predsednika ptujskega društva so ponovno izvolili marljivega Alojza Tovornika, za tajnika pa še enkrat zaupali posle Stanku Seguli, ki je to nalogo uspešno opravljal tudi do sedaj. Ob koncu so najuspešnejšim rejcem, oziroma gojiteljem podelili še društvene pokale in priznanja.

M. Ozmeč

Zlati par Janez in Justina Robin

Na matičnem uradu v Ptuju sta v soboto, 19. februarja po 50 letih skupnega življenja slovesno obnovila zakonsko zvezo JANEZ in JUSTINA ROBIN iz Nove vasi pri Ptuju 79 v KS Heroja Lacka Rogoznica. Janez je bil rojen 26. 4. 1912 in je bil do upokojitve PTT monter, Justina je bila rojena 7. 10. 1910 in je gospodinjica doma. V zakonu se jima je rodilo 6 otrok, danes pa sta ponosna že na 11 vnukov.

Janez in Justina Robin med svojimi najdražjimi ob razglasitvi za zlatoporočenca v poročni dvorani matičnega urada v Ptuju.

Foto: Langerholc

NA OBMOČJU UNZ MARIBOR

Poslabšane varnostne razmere

Delo organov za notranje zadeve na območju UNZ Maribor je bilo v minulemu letu precej uspešno, predvsem zaradi vsklajenega delovanja vseh komponent varnosti in dviga varnostne ter samozaščitne kulture med občani. Del uspehov pa je pravgotovo pripisati povečanju aktivnosti delavcev organov za notranje zadeve in doslednejšemu ukrepanju. To je bila uvodna ugotovitev načelnika UNZ Maribor Nika Šebarta na razgovoru s predstavniki sredstev javnega obveščanja, ki je bil v sredo, 16. februarja v Mariboru.

Promet na mednarodnih mejnih prehodih je bil v letu 1982 tekoč, tako, da čakalna doba v turistični sezoni ni bila daljša od dveh ur. Do večjega zastaja je prišlo v mesecu novembru ob izvajanju ukrepov ZIS. Tudi v decembru so zabeležili občuten

padec prometa. Kljub temu je lani prešlo čez mejne prehode za mednarodni promet v obe smeri čez 12,1 milijona potnikov, kar je le ta 5 odstotkov manj kot v letu 1981. Zmanjšal se je tudi promet na železniškem prehodu v Mariboru (za 7 odstotkov) in na letališču Slivnica, kjer je v mednarodnem prometu potovalo za 48 odstotkov-manj potnikov kot leto prej. V lanskem letu pa se je občutno povečalo tihotapstvo raznega blaga, zlasti kave, ki so je zaplenili kar 382 ton. V porastu je tudi tihotapstvo na zeleni meji.”

Tudi kriminaliteta je v porastu, saj so lani obravnavali na območju UNZ Maribor kar 8.170 kaznivih dejanj, ali za 20 odstotkov več kot leta 1981. S temi kaznivimi dejanji je bila naša skupnost oškodovana za okoli 177 milijonov din. Osnovni vzroki za porast števila kaznivih dejanj so predvsem v spremenjenih družbeno ekonomskih in gospodarskih razmerah, v doslednejšem prijavljanju kaznivih dejanj, v povečani aktivnosti organov ter nenazadnje v neustreznem varovanju družbenega in zasebnega premoženja.

Na področju gospodarske kriminalitete je bilo obravnavano 505 kaznivih dejanj. Med hujsimi primeri naj omenimo tudi ptujskega, ko sta v DO Olga Meglič vodja in referent prodajno-nabavne službe, v sodelovanju s privatniki, odtujila iz delovne organizacije večje količine materiala.

V lanskem letu je bilo obravnavanih tudi 7.662 kaznivih dejanj splošne kriminalitete, kar je

za 45 odstotkov več kot v letu 1981. Med delikti zoper družbeno in zasebno premoženje se je izredno povečalo število tatvin koles in število velikih tatvin. Med novimi oblikami tatvin iz avtomobilov pa naj omenimo krajo benčina iz rezervuarjev.

Na področju požarne varnosti je v lanskem letu znašala požarna škoda čez 127 milijonov, ali za 85 odstotkov več kot leta 81. Osnovni vzroki za nastanek požarov so še zmeraj v več kot polovici primerov v človeški malomarnosti in neodgovornosti.

Poslabšalo se je tudi stanje na področju varstva pri delu. Lani se je zgodilo 197 delovnih nezdod, v katerih je izgubilo življenje 14 ljudi, telesno poškodovanih pa je bilo 177 ljudi.

Tudi stanje na področju javnega reda in miru se je lani precej poslabšalo, saj so prekrški porasli za več kot 20 odstotkov.

Kljub povečani aktivnosti delavcev milice in doslednejši preventivni kontroli pa se je močno poslabšala tudi varnost v cestnem prometu. Lani so tako zabeležili 1.320 prometnih nezdod, v katerih je izgubilo življenje 88 ljudi, telesno poškodovanih pa je bilo 1.689 ljudi. Med žrtvami je bilo največ pešcev, med vzroki nesreč pa je še zmeraj na prvem mestu neprimerna hitrost vožnje.

Delavci UNZ Maribor so svoje delo opravljali v zelo težkih situacijah, to pričla podatek, da so bili pri svojem delu kar 17 krat napadeni. Za svoje delo je bilo odlikovanih 34 delavcev. 50 pa jih je prejel priznanje. M. Ozmeč

Ne, ni divjal vihar, tudi objestneži ga niso izruvali. Dobrih sedem (7) mesecev je že od tega, ko je bil ta znak žrtve prometne nesreče, pa ga vse do danes še nihče ni postavil nazaj. Morda zaradi njegove vsebine? Komu je še danes potrebno označevati bencinske črpalke? Ta znak leži ob Potrčevi cesti pri odcepu h gasilskemu domu v Ptuju.

Fotografija: Maks Menoni

ČRNA KRONIKA

V tednu od 14. do vključno 21. februarja so miličniki postaje milice Ptuj in oddelkov posredovali le v 3 prometnih nesrečah. Pri tem so zabeležili eno hujsko telesno poškodbo in večjo materialno škodo. Vzrok hujske nesreče je bila spet neprimerno hitrost.

VOZIL PREHITRO

Do hujske nezdode je prišlo v soboto, 19. februarja na magistralni cesti zunaj naselja Podlehnik ob 20.30. V nezgodni sta bila udeležena voznik avtobusa Hamdija Hadžić iz Velike Kladuše in voznik osebne avtomobila Zenel Miftari iz Vučitrna.

Oba sta jugoslovska državljana, začasnoma zaposlena v tujini. Voznik osebne avtomobila je zaradi neprimerne hitrosti zapeljal nekoliko v levo stran in obrdral nasproti vozeči avtobus. Pri tem je Miftari dobil huđe poškodbe, materialna škoda pa znaša 100 tisočakov. — OM